

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

debl.

Indbydelseskraft

til

AFGANGSPRØVERNE OG AARSPRØVEN

i

Frederiksborg lærde Skole 1888.

Indbydelsesskrift

til

AFGANGSPRØVERNE OG AARSPRØVEN

i

Frederiksborg lærde Skole 1888.

Ved

C. Berg,

Skolens Rektor.

Frederiksborg.

Trykt i Chr. Hansons Officin.

1888.

A.

En Skolefest, S. 5. — Om Historieundervisning, S. 15. — Lidt
om Ensartethed i Disciplens Oplærelse, S. 20. — Om Sløjd, S. 25.

I.

En Skolefest.

Vor Rektor kom et almindeligt Ønske imøde, da han foreslog, at Skolen skulde holde en større Fest i Anledning af Hs. Maj. Kongens 70aarige Fødselsdag. Paa Grund af Omstændighederne fandt den Sted allerede Lørdagen den 7. April i Leidersdorffs Hotel. En meget talrig, festligklædt Forsamling af Disciplene med Damer og Forældre mødte Kl. 7 i den store Sal, som ved Disciplenes Hjælp var bleven smykket med talrige Flag og Guirlander. Efter at Hr. Organist *Glæser* ved sin talentfulde Udførelse af den skønne Melodi til »Kong Christian stod ved højen Mast« havde sat Publikum i Stemning, rullede Tæppet op. I Baggrunden af den smagfuldt pyntede Scene saas Kong Christian den Fjerdes Statue anbragt mellem Kongens og Dronningens, og en Discipel, forestillende Blomstergudinden Flora, fremsagde nu en i Dagens Anledning skreven fin poetisk Prolog. En Sang for Kongen blev afsungen, hvorefter Hr. Adjunkt *Aggaard* besteg Talerstolen og holdt følgende interessante Foredrag om Kongen:

»Om faa Timer vil Hs. Maj. Kongen have naaet sit 70de Aar; det er jo, mine højtærede Tilhørere, Anledningen til, at vi i Dag forsamle os om Talerstolen her. Det er et langt, rigt bevæget, et for Danmarks indre Udvikling frugtbringende Liv, vi her et Øjeblik ville lade Tanken dvæle ved.

Vor allernaadigste Fyrste, Søn af Hertug Frederik Wilhelm af Glücksborg, og paa dobbelt Maade beslægtet med Danmarks gamle Kongestamme, fuldendte, som bekjendt, sin militære Uddannelse i Kjøbenhavn, i den By, der engang skulde skyldes hans Regering saa meget. Som Chef for den kongl. Livgarde sluttede han sig varmt og inderligt til vort i 1848 saa haardt truede Fædrelands Sag; intet Under derfor, at Nationen, da den gamle Kongestammes Mandslinie truede med at udslukkes, kaarede ham til Kong Frederik VII.s Efterfølger. Saa overtog da den 16de November 1863 Kong Christian Danmarks Krone. Det var i tunge, uheldsvangre Timer, at Hs. Maj. Kongen besteg sine Forfædres ældgamle Throne, og vi skulde ikke her, paa denne Glædens og Festens Dag, dvæle nærmere ved disse mørke Øjeblikke, men det skal dog hævdes, at, skjøndt Kampens Udfald blev skjæbnesvangert for os, saa have dog Navne som Oversø, Dybbøl og Helgoland, ved det her udviste Mod, føjet nye Mindeblade til den Hæderskrans, som saa mange stolte Bedrifter have flettet om de danske Kongers og det danske Folks Isse. Hellere vende vi da vort Blik til Fredens Gjerninger. Hvor meget stort og udmærket er vel ej udrettet paa dette Omraade! Her er selvfølgelig ikke Stedet til at gaa nærmere ind paa Hs. Majestæts Lovgivningsarbejder og talrige Reformer indenfor alle Administrationens Grene, men det skal dog vidnes og det kan ikke siges for tidt, at vort lille Lands exempelløse Opsving i materiel og aandelig Henseende for en stor Del skyldes Hs. Majestæts stedse virksomme og gavmilde Styrelse.

Et udstrakt og stedse forøget Net af mægtige Forbindelsesveje har siden Beskæringen af det danske Statslegeme ladet dettes Livskraft pulsere med forøget Energi, og hvad skylder vel ej dette Statslegemes Hjerte, jeg mener vor stolte Hovedstad, Kong Christians mangeaarige Regering? Hvad var Absalons By vel for en

Snes Aar tilbage? ej synderlig mere end en stor Provindsby, ukjendt og upaaagtet af Fremmede, og nu, nu er denne i Forhold til Landets Størrelse enestaaende By paa Veje til at blive en Verdensstad, et Aandens, et Kulturens Centrum, hvis rige Skatte, hvis storartede, af Regeringen udførte Anlæg, hvis seværdige industrielle Udstillinger med Rette omtales i alle europæiske Tungemaal af Notabiliteter fra Videnskabens, Handelens og Aristokratiets Verden. Og vende vi os da til Kunstens og Oplysningens Omraade, ja, da have vi Mænd af Frederiksborg lærde Skole og Hillerød By vel ogsaa et Ord at sige. Hvad var vel denne Skole i ældre Dage og hvortil er den ikke nu naaet under vor dygtige, virksomme og ungdomsfriske Rektors Ledelse? Der hvor vi før skuede uhensigtsmæssige Lokaler og faldefærdige Rønner, der hæver sig nu et Komplex af pragtfulde Bygninger, som ingen Undervisningsanstalt behøver at skamme sig ved. Men saavel vor Rektor, som vi Lærere, vide vel, hvor vi skulle søge Kilden til disse gennemgribende Ændringer. Det er ej Tilfældets Værk, mine højtærede Tilhørere, der i vor nye Gymnastiksal har anbragt Kong Christian IX.s Billede vis-à-vis Kong Christian IV.'s, de tvende Monarker høre for vort Vedkommende saa uadskilleligt sammen. Og naar vi da med Tankens lynsnare Greb ligesom med Et ompænder Fortid og Nutid, naar vi i denne Stemning betragte hine ædle Billeder, er det da ikke, som hørte vi Hs. Maj. Kongen udbryde: »Ser Du vel, min kgl. Broder, hvorledes jeg har værnet om det Værk, Du her grundlagde, ser Du vel, hvorledes den spæde Spire, Du her plantede, under min Haand har udfoldet sig til et mægtigt Træ, i hvis Ly en Ynglingskare modnes til Livets farefulde Vandring«. Men ogsaa selve Byen her bør være Hs. Majestæt inderlig Tak skyldig, thi Christian IV.s gamle Kongeborg har Kong Christian IX. omdannet til et Kunstens Tempel, der i Tidens

Løb vil udbrede vor lille Stads Ry langt udenfor Fædrelandets Grændser.

Ej alene i Kjærlighed til Videnskab, Kunst og Oplysning, men ogsaa i andre Henseender ligner vor allernaadigste Fyrste sin kgl. Navne; ligesom denne elsker han jo at færdes jævnt og bramfrit blandt sine tro Undersaatter, hans ædle Personlighed har vundet ham alle danske Mænds Hjerter, hans gavmilde Haand staar stedse aaben for den Trængende og Ulykkelige; ligesom denne vil ogsaa vor allernaadigste Fyrste se Alt og undersøge Alt med egne Øjne. Christian IV. besejlede det hvide Hav og Norges vestlige Kyster; for første Gang, det var i Aaret 1874 i Anledning af Festen for Islands tusindaarige Bebyggelse, betraadte en dansk Konge vort Koloniland i Nord, hin fjerne, sagnrige Ø, der bader sit Klippebryst i Ishavets kolde Bølger. — Ja, Kong Christian er en Fredens Mand, hans Regering har baaret Fredens rige Frugter. — Fredensborg! — saaledes lyder jo Navnet paa et af vor Konges skjønneste Opholdssteder; det er et symbolsk Navn, mine højtærede Tilhørere, thi det er i Virkeligheden en Lykkens, Hyggens og Fredens Borg! Alt ofte har Hs. Majestæt modtaget uskrømtede Beviser paa Folkets inderlige Kjærlighed, men sjældent er vel denne Følelse fremtraadt paa en skjønnere Maade end hin 7de September afvigte Aar, vor allernaadigste Dronnings Fødselsdag, da et Ildhav af Festblus luede omkring den kgl. Residents og Tusinders Jubelraab drønedede ved Kongeborgens gamle Mure. Var det mon ej, som sagde Folkets Stemme: Vi hylde Eder, ophøjede Fyrstepar, for det usigelige Præg af Adel og Majestæt, der ombølger denne Bolig og som gjør den til et Forbillede for alle Hjem i Landet, for den Riges Palads saavelsom for den Fattiges Hytte. Og i hvor høj Grad dette vort Kongehofs saa ædle, saa prunkløse Liv har fortryllet selv Jordens mægtigste

Fyrster, ja derom tale vel højt nok de her sluttede saa stolte, forskjelligartede Forbindelser.

Den ene af vore ædle Kongedøttre besteg jo for faa Aar siden Czarernes gamle Throne, en anden, hende, der stod Folkets Hjærte saa nær, hende, hvem den britiske Nation i sin Begejstring kalder Danmarks Rose, hun vil, naar Tidens Fylde kommer, engang blive Herskerinde over dette uhyre Rige, i hvilket Solen saa at sige aldrig slukkes. Den ene af vore Kongesønner, Hs. Maj. Kong Georg, Hellenernes Fyrste, har nu i mange Aar behersket det Land, der fordum gjenlød af Atridernes Hæder, han har styret dette Rige overensstemmende med de berømte Ord, Kong Frederik den 7de den 6te Juni 1863 rettede til sin unge, fyrstelige Frænde: »Husk vel paa, at Folkets Kjærlighed er Fyrsternes Lykke«, han har udvidet dette Rige mod Nord og Vest, han har løst sin vanskelige Opgave saaledes, at det vel ej turde være et fuldstændig Drømmebillede, selv om vi tænke os, at en af hans Ætmænd engang gjenrejser Byzantinernes straalende Throne, tænke os, at en dansk Kongesøn engang lader vort elskede Modersmaal klinge ved Bosphorus blinkende Vande. Og hvilken Betydning har Hs. Majestæt vel ej havt for Nordens politiske Forhold. »Atter det Skilte føjed sig sammen«, kunde vi jublende synge den Dag, da vor højtelskede Thronfølger, Hs. kgl. Højh. Kronprins Frederik af Danmark hjemførte Sverigs ædle Kongedatter som sin udkaarne Brud, fra den Dag rakte Broderfolkene, der jo altfor ofte have draget de blinkende Sværd, hinanden en forsonende Haand henover Øresundets fordum saa blodstænkte Bølger.

Ja, visselig et minderigt Aar vil dette være for vor højtelskede Konge; han saa jo fornylig sin ædle Datter, Danmarks Rose, staa prydet med Sølvkransen paa det saa ungdomsskjønne Hoved, om faa Timer vil hans 70-aarige Fødselsdag oprinde under Folkets levende

Deltagelse, den 16de November d. A. vil han kunne fejre Festen for sin Regerings 25aarige Bestaaen, efter at han dog først den 30te Oktober har kunnet bivaane sin Søn, Kong Georgs 25aarige Regeringsjubilæum; et enestaaende Exempel i Historien maaske, saaledes at se Fader og Søn omtrent samtidig fejre den samme stolte Højtid.

Saa gid da Gud bevaré Kongen og hele det kgl. Hus, saa gid da Gud forunde Hs. Majestæt at fejre hine Højtider, ombølget af Folkets larmende Jubel, omgivet af sin egen stolte Slægt, at disse høje Ætlinge, der have ført det danske Navns Glans saa viden om, have bragt Modersmaalets Toner til at klinge ved Hellas gyldne Strande, ved Stenkulsøens taagede Kyster og i Newastadens glimrende Paladser.

Forinden jeg opfordrer den højtærede Forsamling til at hylde vor allernaadigste Konge, maa det være mig tilladt at gjøre opmærksom paa, at vi jo egentlig have begaaet en lille Forsyndelse mod Chronologien, thi først om nogle Timer vil jo i Virkeligheden Hs. Maj. Kongens Fødselsdag oprinde; men hvad bryder vi os vel om Chronologien, opfyldte som vi ere af Begejstring over vor højtelskede Konge og hans høje Hus — Begejstringen, denne mægtige aandelige Magt, der vel formaaer til ethvert Tidspunkt at retfærdiggjøre ethvert Udbrud af sand og dyb Følelse. Saa lad da i Kraft af denne Magt vor høje Konges Festsdag begynde for os, i selve dette Øjeblik, hvor hans ædle Billede ligesom opfylder vore Sjæle, lad os da gjøre os til første Tolk for den Stemning, der snart højlydt vil runge henover Land og By og paa Telegrafens mægtige Vinger give Gjenlyd i Kongeborgens høje Sale. Saa tillad da mig som Forsamlingens uværdige Tolk her at udbringe et længe leve Hs. Maj. Kong Christian IX. af Danmark!«

Et nifoldigt, begejstret Hurraraab lød nu under Musikens Fanfarer.

Efter at Forsamlingen dernæst havde sunget: »Der er et yndigt Land«, talte Hr. Adjunkt *Godskesen* for Fædrelandet saaledes:

»Naar jeg ved denne Fest paa Skolens Vegne skal tale for Fædrelandet, ønsker jeg at understrege, at det er ved en Skolefest, dette skér. Som det er i sin gode Orden ved en Fest for Landets Konge at mindes Fædrelandet, saa er det i sin gode Orden at mindes det ved en Skolefest: thi Skole og Fædreland høre sammen og kunne i en vis Forstand ikke undvære hinanden. Fædrelandets Idé er langt fra Skolen uvedkommende, tværtimod er den med til direkte eller indirekte at højne, beaande og levendegjøre Skolens Gjerning; thi Skolegjerningen er saa fuldt som nogen en Gjerning for Fædrelandet, og dettes Skjæbne er i høj Grad afhængig af, hvordan der arbejdes for det inden Skolens fredlyste Vægge; i samme Grad som det lykkes Skolen i sin Helhed at opdrage dygtige, samvittighedsfulde og fædrelandselskende Mænd og Kvinder, i samme Grad tror jeg, man maa sige, at den Gjerning er lykkedes.

Det er jo da navnlig gjennem Fædrelandets Historie, dets Sprog og Literatur, at Skolen søger at styrke, forædle og vække den hos alle medfødte Kjærlighed til det Land, hvor de ere fødte, og til det Folk, være sig stort eller lille, i hvis Midte de voxe op, og paa hvis Minder og Traditioner de paa saa mange Maader aandeligt leve. Kjendskabet til Fædrelandets Historie i svundne Tider, til dets Literatur og Sprog skal jo ikke lægges som et tomt Hukommelsesstof i den unges Sjæl, uden opdragende og forædlende Indflydelse paa Aand og Karaktér. Og vort lille Danmark har en Historie, en Historie, der taber sig i Oldtidens Mørke, en Historie, det nok er værd at blive bekendt med; et helt Galleri af ædle Mands- og Kvindeskikkelser, om hvilke vi, unge

som gamle, høre med Slolthed og Glæde; en Historie, der fortæller om mangt et Fald og Oprejsning; fortæller om trange Tider, da det ofte syntes, som om Undergang var nær; fortæller ganske vist paa sine Steder om indre Rivninger, om Egennytte, Undertrykkelse og Uretfærdighed med alt det sørgelige, som der følger derpaa, men fortæller ogsaa om Oprejsning, om Tider, da alle gode Aander syntes ligesom at have forenet sig om at sammenbinde Alt, hvad Fædrelandet raadede over af Dygtighed, Samvittighedsfuldhed og Fædrelandskjærlighed, til enigt Samarbejde til Oprejsning efter Ydmygelse og Nederlag. Og vi kunne ikke undvære nogen af disse tvende Sider. Herom synger en af Skolens mest varmhjertede Sønner paa en Maade, Skolen fuldt ud kan tilegne sig:

»Stig frem af Graven, du Slægt, som døde,
 Forkynd dit Fald og afmal din Brøde,
 Advar os for Udslettelsens Dom
 Og vis os, hvorfra din Frelse kom!«

Det er de trange Tider af Fædrelandets Historie, han her er ved at mane frem for os; og Skolen maa over for de unge gjøre som han; ogsaa den maa fremmane de forgangne Slægters Brøde, og selv om den kunde undlade det, vilde den det sikkert ikke i rigtig Erkjendelse af, at Selvbekjendelsens Ydmygelse ogsaa paa sin Maade er styrkende for Sind og Aand.

Men Skjalden maner ogsaa frem for os: »De store Aander, som over Jord med Frelsens evige Banner før«; ikke for at lulle os ind i ørkesløse, romantiske Drømmerier om svunden Storhed, som ikke længer er, saa vi mismodige skulde lægge Hænderne i Skjødets, men for at de skulle: »Ryste Sjælen og vække Aanden, styrke Hjærtet og ruste Haanden til stor og dansk og til herlig Id, til Danmarks Frelse i Nødens Tid.« Ja, det er noget af det, der stræbes efter i Skolen, og dette er et af dens skønneste Formaaler.

Det er et skjønt og velsignet lille Land, vort lille Danmark, en lille hyggelig Plet, der vel fortjener vor Kjærlighed; og det trænger til den nu; haarde Slag har det lidt, og dets Fremtid synes truet paa mange Maader. Men skulde vi derfor elske det mindre, netop nu, da det trænger til alle sine Sønners og Døtres uinteresserede Hengivenhed? — Vilde vi spørge: »Hvad Vederlag kan det yde os for vort Arbejde for det, hvormed vil det fuldt ud kunne gjengjælde det?« da havde vi ikke den rette Kjærligheds Glød; den spørger aldrig om personligt Vederlag, om personlig Fordel og Gavn; den giver sig hen ganske simpelt, fordi den ikke kan andet; Lønnen er i selve Kjærlighedens Udøvelse.

Alle kunne vi være med til at bygge vort Fædrelands Fremtid: der er ikke en Mand eller Kvinde saa ringe, uden de jo kunne gavne Fædrelandet, være med til at sprede Glans over det hjemme og ude. Fremtidens Historie vil dømme om, hvorvidt de danske i det 19de Aarhundredes Slutning bleve deres gamle Fædrelandskjærlighed tro, hvorvidt de i Enighed og Samdrægtighed samledes om at læge Fædrelandets Saar.

Men dertil give Gud sin Velsignelse, ogsaa i Skolens Gjærning, at der Aar for Aar fra den maa gaa ud i Livet en Ungdom, der har Hjertelag til at skrive Danmarks Fremtid, Danmarks Ære i sit Banner, og hermed et: »Leve Fædrelandet!«

Holger Drachmanns Midsommervise blev nu sunget Solo, og med den sluttedes første Afdeling af Aftenunderholdningen.

Anden Afdeling, der indlededes med et smukt Forspil af Hr. Organist Glæser, bestod i Povl Møllers »Hans og Trine«, et Musiknummer af Orchestret, et Par Soldaterviser samt nogle flerstemmige Sange og synes efter Publikums Bifald at dømme at have været særdeles vellykket. Underholdningen sluttede med en morsom lille Epilog.

Kl. 9¹/₂ begyndte en livlig Dans, hvori desværre kun Disciplene kunde deltage paa Grund af Mængden.

Ud paa Aftenen blev der ombudt Forfriskninger, og en Discipel holdt under stort Bifald en Tale for Rektor, hvori han mindede om Skolens Maal og Betydning, og hvorledes det var af den største Vigtighed, at Skolen havde Mænd, der uden at trættes med Glæde hengav sig til deres Gjerning, og en Forstander, der forenede Livlighed, Alvor, Venlighed og stræng Retfærdighed med et aabent Blik for Aandens og Legemets harmoniske Udvikling. En saadan Forstander havde Frederiksborg lærde Skole i Hr. Rektor Berg, og med Tak til ham for hans energiske Virksomhed i Skolens Tjeneste samt med Ønsket om, at han endnu i flere Aar maa forestaa Frederiksborg lærde Skole og derved bidrage sit til at skaffe Danmark dygtige Sønner, udbragte han et Leve for Rektor, der blev besvaret med kraftige Hurraraab.

Rektor takkede i hjertelige Ord og udbragte et Leve for Skolen.

Endvidere blev der talt for Hr. Adjunkt *Bricka*, hvem Taleren takkede paa Rektors og Udvalgets Vegne for den Dygtighed og Oposrelse, hvormed han havde indøvet de flerstemmige Sange, samt for Hr. Gymnastiklærer *From*, som havde indstuderet den sceniske Del af Aftenunderholdningen og i det Hele taget havde haft med Arrangementerne at gjøre.

Den i høj Grad muntre Fest endte Kl. 2 uden at forstyrres af en eneste Mislyd.

Vi Disciple ville sikkert længe bevare Erindringen om denne Festdag, og den vil være os et kjært Minde om vor Skolegang i Frederiksborg, idet den ikke blot ved den Stemning og det Præg, der helt igjennem

særtegnede den, var et Udtryk for den smukke Aand, der hersker blandt Disciplene indbyrdes, men ogsaa vidnede om det gode Forhold, hvori Skolens Rektor og Lærere staa til Disciplene. Alle havde med Raad eller Daad hjulpet til, for at Dagen kunde blive, hvad den var, — en sand Festdag.

(Meddelt af én af Discipeludvalget).

II.

Om en ny Fremstillingsmaade af det historiske Stof ved den sidste afsluttende Undervisning i de lærde Skolers højere Klasser.

Den gamle Sætning: »at vi lære for Livet og ikke for Skolen« er ganske vist en ubestridelig Sandhed, men det er ikke desto mindre ligesaa sandt, at Arbejdet i Skolen for en stor Del, ja, i en vis Periode af Skoleaaret endog *udelukkende* vil og maa gaa ud paa at berede Disciplene til ved Afgangsprøverne paa en værdig Maade at gjøre Rede for deres Tilegnelse af den Kundskabsfylde, som Skolen i Aarenes Løb har søgt at medgive dem. Man hører vel nu og da Pædagoger tale ringeagtende om Examens Betydning, men ingen Lærer sér dog med Ligegyldighed paa, at Eleven i det afgjørende Øjeblik gaar fra Concepterne; og det bør ogsaa være saaledes, thi saasandt som vort nuværende Examensvæsen er det fornemste Middel til at afsige en Kjendelse om, hvorvidt Læreres og Elevers Samvirken har været overensstemmende med Pligtens Bud, — og hvad anden Betydning skulle vore nuværende Prøver vel ellers have, —

saasandt maa vi Lærere ogsaa i vor Arbejden hævde Prøvernes Betydning og anspænde alle vore Kræfter paa at naa et tilfredsstillende Resultat. Ingen Lærer ønsker dog vel, at hans Elever ved uheldige Prøver skulle fremkalde den Mening, at han mangler Evne til at meddele andre sin egen Kundskabsfylde, og den Pædagog, der ikke, naar det afgjørende Øjeblik nærmer sig, til en vis Grad tager Del i Elevens ængstelige Forventning, i Elevens Begejstring ved Tanken om mulig at kunne aflægge et tilfredsstillende Vidnesbyrd om den Maade, paa hvilken han har benyttet Skolens Arbejde, den Lærer er ikke paa sin Plads, thi han hverken tænker, føler eller lever med det Barn, hvis Udvikling har været ham betroet.

Det er nu ganske sandt, at ikke alle Elever kunne bringes til at aflægge tilfredsstillende Vidnesbyrd, men det er ikke destomindre ligesaa sikkert, at der maa kunne gøres meget for at lette Eleven Overfarten over Examens Malstrøm. — Hvor ofte blive ikke flinke, velbegavede Elever slagne med Forfærdelse ved blot at høre de ved Examensbordet rejste Spørgsmaal, Spørgsmaal, som de ved en Smule forudgaaende, forstandig Indøvelse havde kunnet besvare fuldstændig tilfredsstillende, og denne Omstændighed, tror jeg, maa søges i **den dybe Uoverensstemmelse** mellem de Spørgsmaal, der ofte stilles dem, og de ringe Betingelser for sammes Løsning, den daglige Undervisningsmethode har formaaet at meddele dem. — At det her Udtalte har absolut Gyldighed, hvad den historiske Disciplin angaar, har en 9aarig Virksomhed som Historielærer tilstrækkelig overbevist mig om. Der stilles ved Examensbordet pludselig den ulykkelige Elev Spørgsmaal som: »Carthagos Historie før de puniske Krige, Syriens Historie, Siciliens Historie, Gottorpernes Historie, Norges Kirkehistorie, dansk Retshistorie, Familierne Rantzau, Trolle o. s. v., Spørgsmaal, han maaske hører for første Gang, og til hvis Besvarelse den daglige Undervisning

kun slet har forberedt ham. Thi hvori bestaar vel denne Undervisning? Den bestaar for Størstedelen kun i en ligefrem, Dag ud og Dag ind gjentagen Repetition eller rettere Opramsning af Lærebøgerne, en Opramsning, der ender med at virke sløvende paa den opvakte Discipel, og som ikke i fjærneste Maade formaar at bi-bringe ham Overbevisningen om, at hans Hovedopgave er, ikke tankeløst at kunne fremplapre en Udenadslektie, men netop ved Tænkning og Reflexion at kunne gjøre det læste Pensum til sin virkelige, aandelige Ejendom, med andre Ord: at kunne beherske den bearbejdede Stofmasse saaledes, *som de fleste ved Afgangsprøverne stillede Spørgsmaal jo netop kræve det.* Den nu brugelige Maade at læse paa formaar desuden kun at give Læreren et ringe Begreb om Elevens virkelige Standpunkt, thi hvilken Elev i 4de, 5te eller 6te Klasse kan vel ikke i Hast gennemfare de 10 eller 12 Sider, der udgjøre det daglige Pensum saaledes, at han paa en nogenlunde taalelig Maade kan fremplapre den foresatte Lektie. — Dette være nu ingenlunde sagt for at dadle os Lærere, thi det uforsvarlig ringe Antal Timer (især i 6te Klasse), som der er anvist Historieundervisningen, tvinger os med bydende Nødvendighed til at handle saaledes, naar vi skulle have Haab om at blive færdige med Repetitionen af det ikke ringe Pensum. Hvor ofte har jeg ikke hørt selv udmærkede Disciple tale med Forfærdelse om den forestaaende Prøve i Historie. — »Det er vort værste Fag«, sige de, — »de daglige Lektier kunne vi let klare, men hvorledes vil det vel stille sig, naar vi erholde et Spørgsmaal, hvis Besvarelse ej kan fyldestgøres ved en *tankeløs* Opramsning, men kræver et sikkert Herredømme over hele det fordrede Pensum?« — En hurtig og praktisk Lærer kan nu vel nok i sin daglige Virksomhed bøde noget paa de her paapegede Ulemper, men den ringe tilmaalte Tid i Forbindelse med Elevernes højst forskjellige, aandelige Standpunkt foraarsager dog,

at altfor hyppige Digressioner *fra det paa Dagsordenen staaende Program* altid blive i høj Grad mislige; en hurtig og praktisk anlagt Lærer kan, som sagt, under den daglige Examination vel passe Lejligheden til under ét at samle for Eleverne de mange, rundt om i Lærebøgerne spredte Antydninger, der vedkomme de i Øjeblikket forhandlede Spørgsmaal, men lige saa vist, som han herved upaatvivlelig vil fængsle de gode Hoveder, der jo rives med af en Fremstillingsmaade, som viser dem kjendte Forhold, Personer og Tilstande i en ny Belysning, ligesaa sikkert er det ogsaa, at han vil tabe de svagere Aander (og de udgjøre jo i Reglen Pluraliteten af Klassens Bestand), der, blændede og forvirrede ved den nye, fra det sædvanlige Opramsnings-system saa forskellige Methode, snart efter faa, krampagtige Modstandsforsøg ville synke hen i fortvivlet Resignation; Læreren udsætter sig, kort sagt, herved for at fremkalde en almindelig, ødelæggende Forvirring, for ikke at tale om, at det let kan komme til at skorte paa Tid. **Ganske anderledes stiller Sagen sig**, naar Læreren kan foretage det sidste, afsluttende Repetitionskursus efter en fast og sikker, for **alle** Eleverne fælles Plan, efter en Repetitionsbog nemlig, hvis Opgave alene skal være i den sidste Tid at forberede Eleven til Besvarelsen af de *skriftlige* som *mundtlige* Spørgsmaal, han aldeles sikkert kan vente sig ved Examen, og til hvis Løsning den igjennem en Aarrække fortsatte, tankeløse Opramsningsmethode kun slet har forberedt ham.

Jeg er fuldstændig overbevist om, at en »Repetitionsbog«, *indrettet* og *anvendt* paa følgende Maade, vilde kunne afgive et overordentligt Hjælpemiddel selv for svagere Disciple. En saadan Bog bør da for det første indeholde saa mange af de Spørgsmaal som mulig, der med *Rimelighed* kan stilles Eleven overensstemmende med den Stofmasse, der indeholdes i de nu næsten

overalt brugte Thriges og Blochs Lærebøger; dernæst bør Spørgsmaalene være ordnede og sammes Besvarelse formuleret saaledes, at der med Lethed vil kunne indflettes Tilføjelser i selve Texten, hvor man benytter *større* og *fyldigere* Lærebøger, som f. Ex. Hr. Adjunkt Brickas fortrinlige Lærebog i Oldtidens og Middelalderens Historie, en Bog, der ikke blot fængsler ved sin tiltalende Stil, men som ogsaa særlig udmærker sig fremfor de nu brugelige Lærebøger ved sin hensigtsmæssige Ordning af Stofmassen og sin grundige Behandling af de hidtil saa forsømte kulturhistoriske Momenter. Er Bogen gennemgaaet, bør Disciplen ogsaa hermed have repeteret det læste Pensum paa en Maade, der *udelukkende* er gaaet ud paa at vænne ham til Besvarelse af den Art af Spørgsmaal, som saa hyppig forekomme ved de skriftlige som mundtlige Afgangsprøver.

Paa nogle Undtagelser nær bør Besvarelsen af de i Samlingen værende Opgaver kun være skematisk behandlet, thi Eleven tvinges herved til *alvorligt Hjemmearbejde*, saafremt han skal have Haab om paa en nogenlunde tilfredsstillende Maade at kunne besvare den Række Spørgsmaal, som Læreren maatte behage at vælge til daglig Pensum; Læreren vil da ogsaa ved denne Methode kunne danne sig et langt sikrere Begreb om den enkelte Elevs Stilling til den kommende Prøve. Bogens Afbenyttelse har jeg tænkt mig som følger: *I 6te Klasse* (Afgangsklasse), hvor det sidste Halvaar (Januar til Slutningen af Juni) **udelukkende** bør anvendes til Repetition, skulde Bogen benyttes saaledes, at Læreren for hver Time foresætter Eleverne et vist Antal Spørgsmaal til Indøvelse og Gjennemgang; Candidaterne ville da selv ved denne sidste, fra de tidligere Gjennemgange saa *vidt forskellige Repetition* komme til fuldstændig Klarhed over deres eget Standpunkt overfor de Opgaver, de kunne vente sig ved den forestaaende Prøve; *i 5te Klasse* vilde en saadan Bog forhaabenlig

ogsaa kunne anvendes som et gavnligt Indøvelsesmiddel, idetmindste for de *to sidste Maaneders Vedkommende*, thi da er det i denne Klasse krævede Pensum jo baade læst og repeteret; jeg antager endelig, at en saadan Bog med Fordel vilde kunne finde Anvendelse i *4de Realklasse* (Afgangsklasse), i de sidste to eller tre Maaneder af Aaret, idetmindste for *Middelalderens* og den *nyere Histories* Vedkommende; de, *disse Tidsrum* behandelende Bøger (Blochs Lærebøger), benyttes jo nemlig af *alle* Klasser.

Uagtet vi allerede fra Hr. Professor Thriges Haand have en Bog, betitlet: »Oversigt over Verdenshistorien«, tjenende til at lette Repetitionen i de øverste Klasser, tror jeg dog ingenlunde derfor, at man vil anse for overflødig en »historisk Repetitionsbog«, udarbejdet paa den ovenfor antydede Maade, og som altsaa vil komme til at behandle i Hovedtræk et enkelt Land, en enkelt Bys Historie gjennem Tiderne, enkelte Institutioners, Stænders, Fyrstehuses og Storætters Historie, de forskjellige Staters politiske Samkvem, genealogiske Spørgsmaal, o. s. v.

Iøvrig vil den sagkyndige Lærer selv faa Lejlighed til at dømme herom, naar, som jeg haaber, en saadan Bog om ikke lang Tid udkommer fra min Haand.

O. H. Aagaard.

III.

Lidt om

Ensartethed i den enkelte Discipels Oplærelse.

Efter at der i en Række af Aar *praktisk* er arbejdet her ved Skolen hen til at bringe Overensstemmelse tilveje mellem det, der læres eller indøves i hver af denne

Skoles tre Hovedafdelinger, har jeg i Vinter begyndt at holde partielle Lærermøder for *theoretisk* at faa slaaet fast, saa kort som muligt, hvorledes og hvormeget der skal læres i hver Afdeling. Dette er sket ikke mindst for de Forældres Skyld, der ønske at beholde deres Sønner saa længe i Hjemmet, som de have Lærerkrafter til at forberede dem enten til en af Elementarskolens Klasser eller til Statsskolen. Vi have i Aar kun kunnet behandle Dansk og Tysk.

Antydninger for Lærerne og Lærerinderne:

A Ved Undervisningen i Dansk.

I. Smaaskolen.

I c-Klassen lære Børnene Bogstaverne samtidig med, at de lære at skrive dem. Kjendskab til Stave-maaden bibringes. Der lægges Vægt paa tydelig Udtale.

I b-Klassen læres det bestemte og ubestemte Kjendeord, Navneordets Kjøen og Tal og Udsagnsordets tre Hovedtider. Som Stil benyttes skiftevis Diktat og Afskrivning efter Læsebogen.

I a-Klassen indøves det samme. Der tilføjes Udsagnsordets tre Bitider, Tillægsordet og Sætningens Grundord og Udsagnsord. Stil: skiftevis Diktat, Gjenfortælling, Afskrivning efter Bog.

II. Elementarskolen.

I C-Klassen indøves Kjendskab til Sætningens simpleste Dele (Grundord og Omsagn) og de Ordklasser, som der komme til Anvendelse (i det mindste Navneord, Udsagnsord og Tillægsord).

I B-Klassen medtages Stedord, Biord og Talord; af Sætningens Dele medtages Omsagnsord, Gjenstand og Hensynsbetegnelse. Læren om Navneordenes Kjøen,

Tal og Fald, om det bestemte og ubestemte Kjendeord og om Udsagnsordets Tider meddeles.

I A-Klassen tilføjes de øvrige Ordklasser, Udsagnsordets to Former (Handleform og Lideform), dets Maader og de to Bøjningsarter, ligeledes Gradsbøjningen og Stedordenes Bøjning. Hovedsagelig indøves kun den enkelte Sætning; af Læren om Sætningsforbindelserne medtages blot, hvad der maa anses for nødvendigt til at forstaa Skilletegnes Brug.

Hovedvægten ved Undervisningen i Elementarskolen lægges paa en høj, tydelig og sikker Oplæsning, hvilken støttes ved Fremsigelse af udenad lærte Vers. I Stil anvendes i C-Klassen hovedsagelig Diktat og en Gang inellem Gjenfortælling, i B-Klassen skiftevis Diktat og Gjenfortælling, i A-Klassen væsentlig Gjenfortælling efter et kun én Gang oplæst Stykke, en Gang inellem Diktat. I den grammatiske Undervisning, hvortil i Elementarskolen ingen Bog maa benyttes, bruges kun de danske grammatikalske Benævnelser; dog begynde i A-Klassen, hvor Undervisningen i fremmede Sprog, særlig i Fransk, til Dels kræver det, nogle af de latinske Benævnelser at komme til Anvendelse Side om Side med de danske.

III. Statsskolen.

I 1ste Klasse indøves Oplæsningen foruden, som hidtil, ved Hjælp af Læsebogen og udenad lærte Digte (af fortællende Indhold) tillige ved Anvendelse af Bøger, som ikke forhen ere Disciplene bekendte. I Grammatik anvendes Bojesens Bog med Overspringelse af alle de i et i Skolens Arkiv deponeret Mønsterexemplar saa vel med runde som med kantede Klammer betegnede Stykker; de latinske grammatikalske Benævnelser bør nu efterhaanden afløse de danske. Til Stil bruges dels Gjenfortælling, dels Gjengivelse af Indholdet af lette, fortællende Digte, dels Fremstilling af Æmner valgte

af Naturhistorien og Geografien (ikke af Historien), dels endelig Versioner af let tysk Prosa.

I 2den Klasse fortsættes Oplæsningen som i første; de udenad lærte Digte bør ligeledes være fortællende, men af lidt vanskeligere Form. I Grammatiken medtages de i Mønsterexemplaret ved runde Klammer betegnede Stykker, medens de med kantede Klammer betegnede endnu fremdeles overspringes. Til Stil bruges Æmner valgte af Naturhistorien, Geografien og Historien, Skildring af Disciplene bekjendte Steder eller Begivenheder, af og til Smaafortællinger af egen Opfindelse (dog al Tid paa Omraader, som ligge lige for Disciplenes Opfattelse), endelig fremdeles Versioner fra Tysk.

I 3dje Klasse bliver Udenadslæren af Digte afløst af den nordiske Mythologi. I Grammatiken læses nu alt med Undtagelse af Afsnittet om »Ordstillingen«, der først medtages ved den endelige Repetition i 4de Klasse.

Den af Skolen fulgte Retskrivning er den i Sv. Grundtvigs Haandordbog brugte. Specielt erindres, at Stavelsesdelingen bør forblive ved det gamle, og at Verbernes Flertalsformer fastholdes.

En Undtagelse gjøres ved Adverbier, dannede af Adjektiver paa »ig«. For saa vidt disse bruges i Adjektivets Grundbetydning (hvilket især er Tilfældet, naar de føjes til Verber), faa de Endelsen »igt«; men ere de brugte i en fra Grundbetydningen afvigende, overført Betydning (som navnlig forekommer, naar de ere føjede til Adjektiver og andre Adverbier), faa de Endelsen »ig«. — Denne Regel bør dog ikke bringes til Anvendelse i Elementarskolen, hvor Disciplene i Reglen ville mangle Modenhed til at opfatte den.

B. Ved Undervisningen i Tysk.

I. *Elementarskolen.*

I C-Klassen læses af Kapers Læsebog for Begyndere de første 23 Sider (Vorübungen) uden Repetition; Side 24—44 (Beschreibungen) læses og repeteres som Aarets egentlige Pensum. Der lægges særlig Vægt paa en tydelig og nøjagtig Udtale og paa sikkert Kjendskab til de i det læste forekommende Gloser. Af Kapers »Schema til den tyske Formlære« læres Kjendeordene, Navneordenes svage og stærke Bøjning og de 3 Hjælpeudsagnsord i fremsættende Maade. De danske grammatikalske Benævnelser bruges.

I B-Klassen læses af samme Læsebog fra Side 45 til omtrent Side 87. Vægten lægges ligeledes her paa en tydelig og nøjagtig Udtale samt paa Kjendskab til de tidligere lærte og de nye tilkommende Gloser. Af Kapers Schema repeteres det i C-Klassen lærte samt medtages Talordene, Stedordene og loben i Handleform og Lideform, men kun i fremsættende Maade. Nogle faa lette Vers læres udenad.

I A-Klassen læses af Kapers Læsebog for Mellemklasserne omtrent 30 Sider; de letteste Stykker vælges. Kapers Schema læres indtil Verber med stærk Bøjning. De latinske grammatikalske Benævnelser bruges jævnsides med de danske. Udenadslæren af Vers fortsættes som i forrige Klasse.

II. *Statsskolen.*

I 1ste Klasse læses omtrent 50 Sider af Kapers Læsebog for Mellemklasserne, og af Kapers Grammatik Formlæren til Verber med stærk Bøjning, saaledes at de, efter et i Skolens Arkiv deponeret Mønsterexemplar, med runde Klammer indstregede Stykker overspringes.

I 2den Klasse læses omtrent 60 Sider af Kapers Læsebog for Mellemklasserne, og af Kapers Grammatik Formlæren, saaledes at de med runde Klammer betegnede

Stykker fra anden Konjugation overspringes, medens enkelte af de i 1ste Klasse oversprungne Stykker nu medtages (i det indstregede Mønsterexemplar betegnede med II.).

I 3dje Klasse læses af P. Hjorts prosaiske Læse-bogs første Del omtrent 50 Sider. Af Kapers Grammatik læres hele Formlæren med Undtagelse af de i Skolens Mønsterexemplar med kantede Klammer betegnede Stykker.

IV.

Om Sløjden.

Sløjdskolens Virksomhed i Skoleaaret fra August til Maj 1887—88 er for Statsskolens Vedkommende skematisk fremstillet i følgende Oversigt:

Klasse.	Antallet af de Disciple, som have sløjdet.	Antallet af de Disciple, som kun have sløjdet i Gymnastik-timerne.	Arbejds-timernes Antal.	Antallet af de forfærdigede Gjenstande.	Karakterer, som Arbejderne have faaet.		
					Mg.	G.	Tg.
4. stud.	6	2	419	24	7	15	2
4. Real.	3	2	398	7	1	5	1
3. stud.	5	3	431	19	7	12	»
3. Real.	9	2	707	32	20	9	3
2. stud.	4	»	214	27	9	18	»
2. Real.	8	»	395	25	5	19	1
1. stud.	5	»	287	51	7	42	2
1. Real.	14	»	767	142	42	88	12
	54	9	3618	337	98	208	21

Ligesom i forrige Skoleaar har de Disciple fra 4de og 3dje Klasse, som ved Lægeattest have været fritagne for Gymnastikundervisningen, arbejdet i Sløjdskolen i Gymnastiktimerne. Disse Disciple have dels lavet ny Gjenstande efter Modelserien, dels hjulpet Læreren med at holde Værktøjet i Orden og forfærdige nye Modeller, nærmest til Elementarskolens Brug. Den frivillige Deltagelse fra disse to Klasser har ikke været synderlig stor. I 3dje Realklasse er der dog arbejdet temmelig flittigt og meget dygtigt. Før Jul blev Sløjdskolen ikke frivillig besøgt af nogen Discipel fra 4de Klasse, men i Februar begyndte nogle at sløjde hver Lørdag Aften, og naar nogen ønskede at arbejde ud over den sædvanlige Arbejdstid (4—7), holdtes Skolen aaben til Kl. 8.

Fra de to nederste Klasser har Deltagelsen været større. For kort Tid siden er Undervisningen for nogle Disciple i disse Klasser gjort obligatorisk for én Time om Ugen, idet de Disciple, som ikke deltage i Sangundervisningen, nu maa arbejde i Sløjdskolen i denne Time.

Man vil lægge Mærke til, at Antallet af de forfærdigede Arbejder er langt mindre i Aar end i Fjor, hvilket har sin Grund i, at Disciplene ere naaede frem til Numre, som det tager meget længere Tid at lave, end de første i Serien.

Modelserien er i Aarets Løb blevet noget udvidet med danske og svenske Modeller med Nääs Modelserie som Grundlag. De fremmeligste Disciple ere naaede til Sinkning.

Det ugentlige Timeantal har været meget forskjelligt for de enkelte Disciples Vedkommende; i samme Forhold som ifjor. Tiden fra 4—7 om Aftenen har i Aar været delt i 10 Undervisningstimer. Forsømmelserne synes langt fra at ville blive færre, men stiger i

samme Grad, som noget udenfor Sløjdskolens lokker Drengene.

For Elementarskolen stiller Forholdet sig saaledes:

Klasse.	Antallet af de Disciple, som have sløjdet.	Arbejds-timerues Antal.	Antallet af de forfærdigede Gjenstande.	Karakterer, som Arbejderne have faaet.		
				Mg.	G.	Tg.
A.	16	939	178	49	119	10
B.	21	1353	302	44	249	9
C.	19	678	168	8	151	9
	56	2970	648	101	519	28

Deltagelsen har i denne Afdeling været livligere og ikke med saa mange Forsømmelser som i Statskolen. Der er arbejdet med Iver og Lyst. Med Hensyn til Modeller har der her været en Del Besvær og vil fremdeles vedblive at være, da det er vanskeligt at finde brugbare Gjenstande, som det ikke overstiger Børnenes Kræfter i denne Alder at forfærdige.

I Smaaskolen er Sløjd optaget som tvungent Fag i alle 3 Klasser med hver 2 Timer ugentlig i Skoletiden.

Undervisningen følges med udelt Interesse. Der arbejdes efter Eva Rohdes Modelserie fra Gøteborg. Af Serien, der omfatter 50 Nr., er ældste Klasse naaet til Nr. 38, mellemste til Nr. 28, yngste, der i det første Halvaar er øvet i at holde paa Saven og bruge den i Fyrretræ, til Nr. 15. Undervisningen ledes af Smaaskolens Bestyrerinde og den ene Lærerinde.

Det er atter og atter sagt, at Skolen ikke ligefrem forbereder for Livet; Skolen lærer ikke Barnet at blive Skomager eller Skræder, Præst eller Jurist, men den

vil give Barnet en Oplysning og en Udvikling, som gavner det i dets senere Liv, hvilket Arbejde det saa end kommer til; Skolen vil med andre Ord ikke forberede *direkte*, men *indirekte* for Livet. Skal der gives Sløjden en Plads i Skolen, kan det ikke udtales tit nok, at ogsaa den vil forberede *indirekte, men ikke direkte for Livet*; Sløjden vil ikke uddanne Haandværkere og danner ikke nogen Forskole for nogen Art af Haandværk; den vil som Opdragelsesmiddel lige saa vel bringe Realisten som den studerende, den, der skal arbejde med sine Hænder, som den, der skal leve ved intellektuelt Arbejde, den fattige som den rige en Udvikling, som er af Betydning for dem alle. Sløjden vil ikke alene lære Drengene at bruge deres Hænder og udvikle deres fysiske Kræfter, men vil tillige fremkalde og udvikle sjælelige Egenskaber, hvis Værd langt overstiger en veløvet Haand og et vel udviklet Legeme. Jeg vil bruge et af de i Sløjdebatterne velbekjendte Slagord for at gjøre mig forstaaelig: Sløjden skal hovedsagelig være et *formelt* Dannelsesmiddel, det vil sige, den skal udvikle sjælelige og fysiske Ævner og Kræfter hos Barnet, saa at de staa til Barnets fuldkomne Brug, naar det skal udføre et Arbejde i det virkelige Liv. Sløjden skal ikke udvikle Haanden med særligt Hensyn til noget bestemt Haandarbejde. Haanden skal udvikles til en Kraft og en Bøjelighed, som er af Værdi ved et hvilket som helst legemligt Arbejde. Sløjden vil ikke lære Barnet at blive en ihærdig og flittig Snedker, Tømrer eller Drejer, men at blive ihærdig og flittig i ethvert Arbejde, hvad enten det skal gjøres med de legemlige eller aandelige Kræfter; den vil lære Barnet at blive taalmodig, ordentlig i sit Arbejde, at bruge sin Tanke til selvstændigt at udføre et Arbejde, at føle Glæden ved et legemligt Arbejde, at indse dets Betydning og faa Agtelse derfor.

Sløjden bør da være et almindeligt Undervisningsæmne, fordi den bibringer en Udvikling, som har almindeligt Værd og Betydning. Dette indses langtfra endnu af alle.

Betragter man saaledes omstaaende Fremstilling af Sløjdskolens Arbejder i Aar, ser man hurtig, at der fra Realklasserne sløjder et større Antal Disciple end fra de studerende Klasser. Der kan være flere Aarsager til dette Forhold. f. Ex., at de studerende have mere Hjemmearbejde, men en af Aarsagerne er dog ogsaa den, at Forældrene og Børnene tænke, at Sløjden kun egentlig er for dem, som komme i nærmere Forhold til det materielle Liv. Men heri ligger en aabenbar Mis-kjendelse af Sløjdens Betydning.

Der er Studenter nok, men ikke kraftige, viljestærke Studenter nok; der er Mennesker nok, som *vide* noget, men der er for faa, som *kanne* og *vill*e noget. Viden er værdifuld, men den er ikke tilstrækkelig; den er som et Redskab, et Værktøj, hvormed der kan udføres meget, men kun, naar der er en kraftig og behersket Vilje til at bruge den. Denne sjælelige Kraft, disse sjælelige Egenskaber, som saa langt fra ere givne ethvert Menneske i Vuggegave, maa som saa meget andet i Barne-naturen have sin Opdragelse og Udvikling, og Sløjden har netop heri sin største Berettigelse til at blive ind-ført i Skolen, at den i særlig Grad formaar at udvikle disse Egenskaber. Man taler med Rette meget om, at Sløjden kan modarbejde den Sygelighed, som findes blandt Skoleungdommen paa Grund af Overkæsselse af intellektuelt Arbejde, men selv om Skolen faar Under-visningen ordnet saaledes, at Børnene ikke lide nogen Skade paa Legeme eller Sjæl ved at følge den, vil Sløjden dog aldrig kunne undværes som Opdragelsesmiddel, ti ikke alene giver den en Udvikling, som ikke kan naaes ved noget andet Fag, men tilfredsstiller tillige en na-turlig Trang hos Barnet, Trang til legemlig Virksomhed.

Bør Sløjden altsaa være et almindeligt Undervisningsæmne, fordi den i Barnenaturen kan udvilke Egen-skaber, som har Værd *for alle*, uden Hensyn til hvilket Arbejde man vil faa i Livet, maa Undervisningen blive obligatorisk, ti selv i gunstigste Tilfælde under frivillig Deltagelse vil dog ikke alle faa Del i den, men dette maa ske ved en rolig og langsom Udvikling.

Begyndelsen er allerede gjort i vor Smaaaskole, og med de bedste Resultater. Undervisningen kan her ret komme til at udfolde sin Indflydelse over Børnene og kan let og frit ledes, som den undervisende ønsker det.

Foruden den uheldige Omstændighed, at ikke alle faa Del i Undervisningen, naar den er frivillig, hindre mangfoldige andre Misforhold ved den frivillige Deltagelse Undervisningen i at give den Udvikling, som den tilstræber og formaar at meddele.

Forsømmelserne og den uregelmæssige Deltagelse forstyrrer Skolens rolige Gang, og det har naturligvis ikke nogen god Indflydelse paa Barnet, at det hen i Skoleaaret kan forsømme en Undervisning, som det ved Skoleaarets Begyndelse har forpligtet sig til at følge.

Det er dernæst en Umulighed for Skolen og Læreren til enhver Tid at kunne fastholde Børnenes Interesse, der jo er meget flygtig. Under den frivillige Deltagelse er det tillige vanskeligt at bevare Skoleaanden i Sløjdsalen. Dette afhænger naturligvis i væsentlig Grad af Lærerens Personlighed, men det vil falde svært for enhver Lærer.

Den almindelige Dom om Sløjden, Forældres og Børns Betragtning af dens Værd faar ogsaa en uheldig Indflydelse paa Sløjdskolens daglige Arbejde.

Mange Forældre anser nærmest Sløjdskolen for et bekvemt og paa en vis Maade nyttigt Sted at besøge for Børnene, naar de ikke have noget andet, der morer dem mere; og faa lægge synderlig Mærke til, om

Børnene passe deres Timer eller forsømme. Under et saadant Forhold fra Hjemmenes Side forstaa Børnene meget vel at bruge den Fordel i Sløjdskolen at være dem, til hvis Gunst der bejles. Lærerens Indflydelse og Magt bliver herved let begrænset.

De enkelte Modellens større eller mindre Tiltrækning kommer til at spille en for stor Rolle. Drengene burde ikke have Lov til at udeblive, fordi et Arbejde ikke synes dem tilstrækkelig interessant.

Som Aarsag til Forsømmelserne nævnte jeg ifjor mindre Interesse for Faget og gunstig Lejlighed til Leg i det fri, men i det sidste Aar har jeg haft Lejlighed til at iagttage en ny Aarsag, nemlig en vis Ladhed og Dorskhed hos Drengene, som de ikke have formaet at overvinde, saa at de have kunnet beslutte sig til at gaa op til Sløjdskolen. Det hænder ret ofte at en Dreng siger til mig, at naar han er hjemme, synes han det er kjedeligt at sløjde, men naar han er kommen til at arbejde, fornøjer det ham at tage rigtig kraftigt fat i Sav og Høvl. De Sløjdundervisningstimer, som ligge i Forbindelse med Læseskolens Undervisning, blive ivrigst besøgte, hvilket i Grunden maa forundre, naar man betænker, at Børnene da have været paa Skolen i 5 Timer, og at Middagsmaden venter paa dem i Hjemmet.

Der er mange Dreng, som ere trætte, naar de komme hjem fra Skolen, og falde hen i Døshed og Ulyst til nogetsomhelst. De skulle have Lektierne gjennemarbejdede; det gaar trægt; de blive ikke færdige i rette Tid og de forsømme Sløjden under det Paaskud, at de have saa meget Hjemmearbejde, at de maatte blive borte. Den første Forsømmelse fører let den næste med sig, og snart tænke hverken Forældrene eller Børnene synderlig over, om de overhovedet besøge Sløjdskolen.

For enhver Undervisning gjælder det om, at Maalet er klart og bestemt, og Midlerne fuldstændig i Lærerens Haand. Under en tvungen Deltagelse i Sløjdundervisningen nyde *alle* en Belærelse, der vil gavne *alle*, og den Udvikling, som Sløjden lover, naaes derved ulige lettere, idet Læreren da kan anderledes frit afpasse sin Indflydelse efter de forskjellige Drenges Natur.

B.

Skoleefterretninger.

I. Examener: Opgaverne, S. 35, Kandidaterne, S. 41. — II. Disciplene, S. 44. — III. Lærerne og Lærefagenes Fordeling, S. 53. — IV. Det i Skoleaaret læste og indøvede, S. 69. — V. Boldspil, S. 79. — VI. Skolebetaling, S. 79. — VII. Skolebeneficier og Legater, S. 80. — VIII. Udtog af Skolens Regnskab, S. 82. — IX. Fortegnelse over de i Aar i Skolebibliotheket indsatte Værker, S. 84. — X. Regler for Skolens daglige Orden, S. 91. — XI. Bestemmelser i Sygdomstilfælde, S. 93. — XII. Fortegnelse over de Bøger, som skulle bruges i næste Skoleaar, S. 94. — XIII. Meddelelse til Forældre og Værger, S. 99. — XIV. Tidstavle for Prøverne, S. 99.

I.

Examener.

A. Statsskolen.

1. **Afgangsprøven for studerende Disciple af den sproglig-historiske Retning.** Ifølge det fra Ministeriet modtagne Skema afholdtes den *skriftlige* Del af denne Prøve den 10de og 13de Juni f. A., den *mundtlige* fra den 21de Juni til den 6te Juli. Den Orden, hvori Prøven i de forskjellige Fag foretoges, er angiven i tidligere Aars Program. Af Undervisningsinspektionen var Professor, Dr. Holm tilstede og var Meddommer i Latin og Historie. Desuden var sendt som Meddommere fra Ministeriet Prof., Dr. Sundby i Engelsk og Fransk, Dr. Valentin i Naturlære, Dr. Winkel-Horn i Dansk og Oldnordisk.

Opgaverne til de skriftlige Prøver, som sendes fra Ministeriet, vare:

Modersmaalet: 1. *Bunden Opgave:* Englands og Irlands gjensidige Forhold i Tidernes Løb. — 2. *Fri Opgave:* Penge er en god Tjener, men en slet Herre

Oversættelse fra Latin paa Dansk: Q Fulvius Flaccus censor ædem Fortunae, quam in Hispania praetor bello Celtiberico voverat, faciebat enixo studio, ne ullum Romae amplius aut magnificentius templum esset. Magnum ornatum ei templo ratus adjecturum, si tegulae marmoreae essent, profectus in Bruttios, ædem Junonis

Lacinae ad partem dimidiam detegit, id satis fore ratus ad tegendum, quod aedificaretur. Naves paratae fuerunt, quae tollerent atque asportarent, auctoritate censoria sociis deterritis id sacrilegium prohibere. Postquam censor rediit, tegulae expositae de navibus ad templum portabantur. Quamquam, unde essent, silebatur, non tamen celari potuit. Fremitus igitur in curia ortus est; ex omnibus partibus postulabatur, ut consules eam rem ad senatum referrent. Ut vero accessit in curiam censor venit, multo infestius singuli universique praesentem lacerare: Templum augustissimum regionis ejus, quod non Pyrrhus, non Hannibal violassent. foede detexisse ac prope diruisse censorem, moribus regendis creatum, et quod, si in privatis sociorum aedificiis faceret, indignum videri posset, id deum immortalium templa demolientem facere, et obstringere religione populum Romanum spoliis templorum templa aedificantem, tamquam non iidem ubique di immortales sint. Relatione facta, in unam omnes sententiam ierunt, ut eae tegulae reportandae in templum locarentur et piacularia Junoni fierent. Quae ad religionem pertinent, cum cura facta; tegulas relictas in area templi, quia reponendarum nemo artifex inire ratio nem potnerit, redemptores nuntiarunt.

ratio betyder her Fremgangsmaade. redemptor Entreprenør.

Oversættelse fra Dansk til Fransk: Vilhelm Erobrerens sidste Vilje. Vilhelm med Tilnavnet den røde og Henrik, Kongens to yngste Sønner, forlode ikke hans Sengs Hovedgjærde, da de utaalmodig ventede paa, at han skulde diktere sin sidste Vilje. Robert, den ældste af de tre, havde været fraværende siden sin sidste Ordstrid med sin Fader. Til ham var det, at Vilhelm forhen, med Samtykke af Høvdingerne i Normandiet, havde testamenteret sin Hertugtitel; og trods den Forbandelse, han siden havde udtalt mod Robert, søgte han ikke at berøve ham den Adkomst, som Normannernes Ønske havde tiltænkt ham. „Hvad angaar Kongeriget England“, sagde han „testamenterer jeg det ikke til nogen, fordi jeg ikke har faaet det i Arv, men erhvervet det med Magt og ved blodig Kamp; jeg overgiver det i Guds Hænder, idet jeg indskrænker mig til at ønske, at min Søn Vilhelm, der har været mig lydige i alt, maa opnaa det, om Gud vil, og leve lykkelig derovre“. „Og mig, Fader, hvad giver Du da mig?“ sagde Henrik, den yngste af Sønnenne. „Jeg giver Dig femtusend Pund Sølv af mit Skatkammer“, svarede Kongen. „Men hvad skal jeg gjøre med de Penge, naar jeg hverken har Land eller Bolig?“ — „Vær rolig, min Søn, og hav Tillid til Gud, find Dig i, at dine Brødre gaa forud for Dig; din Tid kommer efter deres“. Henrik trak sig strax tilbage for at gaa hen at modtage de femtusend Pund;

han lod dem veje med Omhu og anskaffede sig en Pengekiste, der var vel beslaaet og forsynet med gode Laase.

rød rouz. berøve déshériter de. ved blodig Kamp au prix du sang. leve lykkelig derovre y prospéret.

2. Oprykningsprøve for fjerde Klasse. Ifølge det fra Ministeriet sendte Skema og efter Skolens Bestemmelse afholdtes den *skriftlige* Del af denne Prøve den 10de, 11te og 13de Juni, den *mundtlige* fra den 21de Juni til 11te Juli saaledes, som det er angivet i forrige Aars Program. Af Undervisningsinspektionen var Prof. Holm Meddommer i Latin; desuden var sendt som Meddommer fra Ministeriet Dr. Valentiner. Af Skolen vare indbudte som Meddommere: Overretssagfører Hansson i Historie, Amtsforvalter Funch i Geografi, Arkitekt Holch i Fransk, Læge Hansen i Naturhistorie.

De skriftlige Opgaver, der sendes fra Ministeriet, vare følgende:

Modersmaalet: Heilken Indflydelse have Storbritanniens og Islands Beliggenhed og Jordbundsforhold paa deres Næringsveje?

Oversættelse fra Dansk paa Latin: Under Marcus Claudius' og Lucius Furius's Consulat kom der Sendemænd fra Rom til Carthago. Da Hannibal troede, at disse vare blevne sendte for at fordre ham udleveret, og frygtede for, at dette skulde ske, gik han hemmelig om Bord paa et Skib og flygtede til Kong Antiochus i Syrien. Han vidste, at denne var fjendtlig stemt mod Romerne, og haabede at skulle overtale ham til at erklære dem Krig, hvilket ogsaa lykkedes ham; men Antiochus vilde ikke adlyde hans Raad og drage med sine Hære til Italien, hvilket, hvis det var skét, vilde have bragt Romernes Herredømme i den største Fare. Altsaa førte Kongen Krigen imod dem, først i Grækenland, derpaa i Asien, men paa begge Steder uheldig, og overvundet ved Magnesia af Lucius Scipio, som siden fik Tilnavnet Asiaticus, blev han nødt til at bede dem om Fred. Hannibal var imidlertid flygtet og havde begivet sig til Bithyniens Konge Prusias, hos hvem han næsten i syv Aar holdt sig skjult; men da Romerne endelig havde erfareet, hvor han var, og havde befalet Prusias at udlevere ham til dem, vovede

Prusias ikke at give dem Afslag. Da tog Hannibal sig af Dage ved Gift, Aar 18 før Christi Fødsel.

fordre udleveret = exposcere — gaa om Bord = con-
scendere — fjendtlig stemt = af fjendtligt Sind — lykkes =
contingere — bringe = adducere — begive sig = conferre se
— holde sig skjult = latere — udlevere = dedere — give
Afslag = negare — tage af Dage = interimere.

Arithmetik: 1. 815 Kr. ere satte paa Rente og Renters Rente til den aarlige Rentefod 4 p. c. i 3 Aar; den nye Sum derpaa til den aarlige Rentefod $3\frac{1}{2}$ p. c. i 2 Aar, og den derved fremkomne Sum til den aarlige Rentefod $3\frac{1}{2}$ p. c. i $1\frac{1}{2}$ Aar. Renten lægges halvaarlig til Kapitalen. Hvor stor er den oprindelige Kapital bleven? Hvor stor vilde den være bleven, hvis den hele Tiden havde staaet til den aarlige Rentefod $3\frac{1}{2}$ p. c. og Renten halvaarlig var lagt til? Til hvilken aarlig Rentefod skulde den have været sat ud hele Tiden, hvis den, ogsaa med halvaarlig Rente skulde have naaet den samme Størrelse, som den voxede til paa den første Maade?

$$2 \cdot 8x^{-6} + 999x^{-3} = 125. \text{ Find } x.$$

3. 3 Differentiærækker, hver bestaaende af n Led, begynde alle med 1. Differentserne ere henholdsvis 1, 2 og 3. Find Rækkernes sidste Led (t_1, t_2, t_3) og Summen af hver Række (s_1, s_2, s_3), og vis, at t_2 er Middeltallet mellem t_1 og t_3 og ligeledes s_2 mellem s_1 og s_3 . Hvor stor skulde Differentserne være i den anden Række, for at s_2 skulde være Mellemproportional mellem s_1 og s_3 ? Til Exempel for det sidste Spørgsmaals Vedkommende: $n = 17$.

Geometri: 1. I en Trekant ABC er $AB = BC$. Fra B er henad BA og BC afsat Stykkerne BD og BE henholdsvis $= \frac{1}{4} BA$ og $= \frac{1}{3} BC$. DE skærer AC's Forlængelse i F. Hvor lang er CF udtrykt ved AC?

2. Konstruer et Rektangel, der i Areal er ligt et givet Kvadrat med Siden a . Rektanglets Sider have en Forskjel = en given Linie b .

3. En Cirkel med Radius = r er given. Gjennem dens Centrum og Endepunkterne af en Bue paa 60° er beskrevet en anden Cirkel. Man skal finde Arealerne af de derved fremkomne krumlinede Figurer, udtrykte ved r .

3. Almindelig Forberedelsesexamen. De skriftlige Prøver holdtes i samme Orden som for 4de studerende

Klasse. I den mundtlige Prøve, der holdtes fra den 21de Juni til 11te Juli i den Orden, som er angiven i forrige Aars Program, var Dr. Winkel-Horn Meddommer i Dansk, Prof. Dr. Sundby i Fransk, Dr. Valentiner i Mathematik, Byskriver Holch i Geografi og Historie, Dr. Willemoes i Naturhistorie.

De skriftlige Opgaver, for saavidt der ikke gaves Klassen de samme som 4de st. Klasse, vare følgende:

Engelsk: A Tropical Storm. On the 1st of June 1822 day began to break with an unusual gloom that overshadowed everything; a black haze rested like a high wall round the horizon, while the sky, so long without a single speck, was covered all over with shapeless clouds flying in different directions. The sea-wind, which used to begin gently and then gradually increase to a pleasant breeze, came on suddenly and with great violence, so that the waves broke into white foam as far as the eye could reach. The sea looked black under the influence of an immense mass of dark clouds, rising slowly in the western quarter, where they remained suspended like a mantle during the whole day. The ships which had lain motionless on the surface of the bay, were now rolling and pitching with their cables stretched out. Innumerable sea-birds continued during all the day to wheel round the rock on which the town stood, and too scream as if in terror at this sudden change. The dust of six months' hot weather, raised into high pyramids, was forced by the furious gusts of wind into the innermost corners of the houses. Long before sunset it seemed as if the day had closed, owing to the darkness caused by the dust in the air, and to the sky being overcast in every part by masses of clouds. Presently lightning was observed among the hills, which was shortly afterwards followed by a storm, exceeding in violence anything I ever met with. During eight hours the rain did not cease pouring down for one moment; the steep streets of the town soon became the channels of streams of such magnitude as to sweep away large stones, thus rendering it everywhere dangerous, and in some places quite impossible to pass.

Tropical, tropisk. — Haze, Taage. — Speck, Plet. — Shapeless, uformelig. — Pitch, duve. — Gust of wind, Vindstød.

Praktisk Regning: 1. En Mand sender en Blanding af 2 Sorter Korn til England. Den ene Sort er kjøbt for 12 Kr. pr. Td., den anden for 12 Kr. 50 Øre pr. Td. Undervejs fordærves $\frac{1}{5}$ af Kornet

og bliver usælgeligt; Resten sælges for $1\frac{4}{5}$ Lstl. pr. Quarter, for ialt 960 Lstl., hvilket er 420 Kr. mere end Indkjøbsprisen for alt Kornet. Hvor mange Tdr. blev der købt af hver Sort? (10 Quarter = 21 Tdr. — 1 Lstl. = 18 Kr. 25 Øre).

2. En Mark har Form af et Rektangel med Siderne 1390,6 Alen og 206,79 Alen. Den besaas med Rug, hvortil medgaar 7,4326 Skpr. pr. Td. Land, og der høstes 13,107 Fold, hvoraf $\frac{13}{27}$ sælges for 14 Kr. 75 Øre pr. Td. Hvor meget indkommer derfor? (1 Td. Land = 14000 Kv.-Alen.

4. Den almindelige Aarsprøve. Den *skriftlige* holdtes fra den 25de til 28de Juni; den *mundtlige* fra den 1ste til 12te Juli i den Orden, som er angiven i forrige Aars Program. Som Meddommere udenfor Skolens Lærere vare indbudte: Slotspræst Paludan-Müller, Pastor Kemp, Doktor Willemoes.

5. **Halvaarsexamen** holdtes umiddelbart før Jul og var overvejende skriftlig.

6. Ifølge Skrivelse fra Gymnastikinspektøren, Oberstlieutenant *Amsinck* prøvedes Disciplene i Gymnastik den 1ste Oktober f. A., Kl. $9\frac{1}{2}$.

7. Ifølge Skrivelse fra Sanginspektør, Kantor *Sanne* prøvedes Disciplene i Sang den 12te Maj, Kl. $9\frac{1}{4}$.

B. Elementarskolen.

1. Aarsprøven. Den *skriftlige* holdtes den 25de og 27de Juni, den *mundtlige* fra den 6te til 12te Juli i den Orden, som er angiven i forrige Aars Program.

2. Halvaarsprøven holdtes umiddelbart før Jul og var skriftlig.

C. Smaaskolen.

Aarsprøven. Den *skriftlige* holdtes i Slutningen af Juni, den *mundtlige* den 12te og 13de Juli.

D. Kandidaterne.

I. Efterfølgende tre Disciple havde indstillet sig til Afgangsprøven *i den sproglig-historiske Retning*:

Carl Jørgen Wesenberg Lund, Søn af afd. Skibsfører L., født den 22de December 1868, opt. den 15de Aug. 1880.

Carl Nicolaj Isak Bonnesen, Søn af Landvæsenskommissær B., født den 29de September 1869, opt. den 15de Aug. 1881.

Hans Johannes Prætorius Jensen, Søn af Inspektør J., født den 15de Oktober 1868, optaget den 15de Aug. 1881.

II. Ved den almindelige *Forberedelsesexamen* bestode femten af Skolens Disciple og en Privatist.

Carl Gunnar Petersen, Søn af Adjunkt P., f. den 12te Septbr. 1870, opt. den 19de Aug. 1882.

Sophus Vilhelm Lund Ortved, Søn af kgl. Skovfoged O., f. den 31te Juli 1869, opt. den 15de Aug. 1881.

Vilhelm Frederik Brangstrup, Søn af afdøde Maskinarbejder B., f. den 21de Sept. 1871, opt. den 20de Aug. 1883.

Hans Peder Jørgensen, Søn af Gaardejer J., f. den 22de April 1870, opt. den 20de Aug. 1883.

Vilhelm August Lichtenberg, Søn af Proprietair L., f. den 4de Jan. 1871, opt. den 20de Aug. 1883.

Gerhard Otto Frederik Ellbrecht, Søn af Lieutenant v. E., f. den 2den Juni 1872, opt. den 20de Aug. 1883.

Valdemar Nicolaj Ernst Husmann, Søn af Brændehandler H., f. den 5te Juli 1870, opt. den 20de Aug. 1883.

Johan Engelbrecht Petersen, Søn af afd. Skolelærer P., f. den 31te Aug. 1870, opt. den 20de Aug. 1883.

Ludvig Birch Jørgensen, Søn af Sadelmager J., f. den 3die Okt. 1871, opt. den 20de Aug. 1883.

Albert Mathias Andersen, Søn af Snedkermester A., f. den 1ste April 1871, opt. den 20de Aug. 1883.

Henrik Georg Olsen, Søn af afd. Møller O., f. den 21de Septbr. 1871, opt. den 19de Aug. 1882.

Johannes Hermann Otto Neven, Søn af afd. Kjøbmand N., f. den 25de Januar 1871, opt. den 20de Aug. 1883.

Emil August Valdemar Leidersdorff, Søn af Hotelejer L., f. den 16de Januar 1869, opt. den 19de Aug. 1882.

Hans Georg Christensen, Søn af Skovopsynsmand C., f. den 12te Marts 1869, opt. den 19de Aug. 1882.

Afgangsexamen

	Points ved Aarsprøven i 4de Kl.	Skriftlig Dansk.		Skriftlig Latin.	Mundtlig Latin	
		I.	II.	Latin.	læst.	ikke læst
C. J. W. Lund	64 $\frac{3}{4}$	mg÷	mg÷	mg÷	mg÷	mg÷
C. N. J. Bonnesen . . .	33 $\frac{3}{4}$	g+	g+	g	g+	mg÷
H. J. P. Jensen	57	g+	mg÷	g÷	g+	mg÷

Almindelig Forbere-

	Mundtlig Dansk.	Skriftlig Dansk.	Tysk.	Fransk.	Engelsk.	Histori
G. Petersen	mg	mg	mg+	ug÷	mg	ug
S. V. L. Orved	mg÷	mg÷	mg	mg÷	mg	mg÷
V. F. Brangstrup	ug÷	mg÷	mg÷	"	mg	mg+
H. P. Jørgensen	mg÷	g÷	g	"	g+	mg
V. A. Lichtenberg	ug÷	g+	mg÷	mg÷	mg÷	mg+
G. Ellbrecht	mg÷	g	g	mg÷	g	mg
V. Husmann	mg	mg÷	g+	mg÷	mg÷	mg÷
J. E. Petersen	mg+	mg÷	mg+	mg+	mg+	mg
L. B. Jørgensen	mg÷	g+	mg÷	mg÷	mg÷	tg
A. Andersen	mg÷	g+	g	g÷	g	g+
G. Olsen	mg	mg	g	g+	mg	ug÷
J. O. H. Neven	g÷	mg÷	tg	"	tg+	ug÷
Leidersdorff	g+	mg÷	tg÷	g	g+	g+
H. G. Christensen	g	g+	mg÷	"	g÷	ug÷
H. F. Heger	mg	g+	tg	"	g+	g÷
N. P. Olsen (Privatist) . .	mg	mg+	g	"	g	g+

Henrik Flindt Heger, Søn af kgl. Skovrider H.,
f. den 13de Jan. 1871, opt. den 20de Aug. 1883.

Privatist

Niels Peter Olsen, Søn af Landbruger O., f. den
21de Juni 1868.

III. Ved Oprykningsprøven til femte Klasse bestode
ni Disciple.

Udfaldet af disse forskellige Prøver er angivet
nedenunder:

for Studerende.

ræsk.	Historie.	Natur- lære.	Engelsk.	Fransk.	Oldnord. og mundtlig Dansk.	Hovedkarakter.
ug ÷	g +	mg	mg	g +	mg +	1. Karakter med 89 $\frac{3}{4}$ P.
ug ÷	mg ÷	tg	mg +	mg ÷	g +	2. Karakter med 80 $\frac{1}{2}$ P.
ug ÷	mg +	tg	mg ÷	g	ug ÷	2. Karakter med 80 P.

delses-Examen.

Geografi.	Arith- metik.	Geometri.	Regning.	Orden.	Natur- historie.	Naturalære.	Points.
ug ÷	mg	mg +	ug	ug ÷	ug ÷	mg +	117 $\frac{3}{4}$
mg ÷	mg +	mg +	ug	ug ÷	ug ÷	mg	111 $\frac{3}{4}$
mg ÷	g +	mg	g	ug ÷	g	mg ÷	98 $\frac{3}{4}$
ug ÷	mg	mg ÷	mg ÷	mg	mg +	ug ÷	92 $\frac{3}{4}$
mg ÷	ug ÷	mg ÷	mg ÷	mg +	ug ÷	ug ÷	110
g	g +	mg ÷	mg ÷	ug ÷	mg ÷	mg +	91 $\frac{3}{4}$
mg +	g	g	g +	mg	g	tg +	95
mg +	g +	g +	mg ÷	mg +	mg ÷	mg ÷	108 $\frac{3}{4}$
ug ÷	mg	g ÷	tg +	mg	mg	g +	90 $\frac{3}{4}$
g +	tg	tg	g ÷	mg +	mg ÷	g	78 $\frac{1}{2}$
ug ÷	tg	tg	g ÷	ug ÷	g +	g +	92 $\frac{3}{4}$
g	g	g ÷	g	mg +	mg ÷	mg ÷	72
mg ÷	mdl +	tg ÷	tg ÷	mg +	g	g ÷	59
g +	tg ÷	tg ÷	tg	mg +	mg	mg ÷	63 $\frac{3}{4}$
g ÷	mg +	mg +	mg +	mg +	mg	mg	85 $\frac{1}{2}$
g +	g ÷	tg ÷	mg ÷	ug ÷	tg +	g	78 $\frac{1}{2}$

Oprykningsprøve

	Dansk.	Latin, mundtlig.	Latin, skriftlig.	Græsk.	Tysk.
J. C N Hempel . . .	mg	ug ÷	mg ÷	ug ÷	mg
M. C. Fæster . . .	g +	mg	tg	tg	g
H. E K. Nielsen . . .	mg ÷	mg	tg ÷	g +	mg
M. P. Tuxen . . .	mg	g +	tg ÷	mdl +	g
M. P. Lorentzen . . .	g +	mdl.	mdl +	g +	mg ÷
Th. Aarestrup . . .	mg ÷	g +	tg ÷	g	mg ÷
G. Philipsen . . .	mg ÷	g	tg ÷	tg ÷	mg ÷
O. J. Thuesen . . .	g ÷	g	mdl.	tg	tg +
C. H. H. Andersen . . .	g ÷	tg +	g	g ÷	g ÷

II.

Disciplene.

Frederiksborg Skole har i sine tre Afdelinger for Øjeblikket 238 Disciple (forrige Aar 233), nemlig 117 (118) i Statsskolen, 75 (71) i Elementarskolen, 46 (44) i Smaaskolen, der ere fordelte saaledes:

	Klasse.	5 Aar.	6 Aar.	7 Aar.	8 Aar.	9 Aar.	10 Aar.	11 Aar.	12 Aar.	13 Aar.	14 Aar.	15 Aar.	16 Aar.	17 Aar.	18 Aar.	19 Aar.	20 Aar.	21 Aar.	Til- sammen.
Smaa- skolen.	c.	»	5	9	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	15
	b.	»	»	3	6	5	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	14
	a.	»	»	»	4	11	4	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	19
Elementar- skolen.	C.	»	»	»	»	10	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	20
	B.	»	»	»	»	»	12	10	4	1	»	»	»	»	»	»	»	»	27
	A I	»	»	»	»	»	1	7	6	2	»	»	»	»	»	»	»	»	16
	A II	»	»	»	»	»	»	4	6	5	»	1	»	»	»	»	»	»	16
Statsskolen.	1. st.	»	»	»	»	»	»	2	8	4	2	»	»	»	»	»	»	»	16
	R.	»	»	»	»	»	»	»	8	6	4	2	»	»	»	»	»	»	20
	2. st.	»	»	»	»	»	»	»	»	6	3	»	»	»	»	»	»	»	9
	R.	»	»	»	»	»	»	»	»	5	5	»	»	»	»	»	»	»	10
	3. st.	»	»	»	»	»	»	»	»	2	1	5	2	»	»	»	»	»	10
	R.	»	»	»	»	»	»	»	»	6	5	3	4	»	»	»	»	»	18
4. st.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5	5	1	»	»	»	»	»	11	
R.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	3	2	»	»	»	»	9	
5. Kl.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	3	2	1	1	»	»	9	
6. Kl.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	9	1	»	1	13	
Ialt . . .		»	5	12	11	26	27	23	32	31	21	18	16	13	13	2	1	1	252

*) I Tabellen ere ogsaa opførte de Disciple, som ere udgaaede i Aarets Løb

til 5te Klasse.

fransk.	Historie.	Geografi.	Arithmetik.	Geometri.	Naturhistorie.	Points.
mg	ug	ug	mg	ug÷	ug	82
mg÷	g÷	mg+	ug÷	mg+	ug÷	61 $\frac{2}{3}$
mg	mg+	mg+	g+	g÷	mg	67
g+	mg	mg	g+	ug÷	mg	55
g+	mg÷	g	g+	g	mg+	44
g	mg	mg+	tg	tg+	ug	55 $\frac{2}{3}$
mg÷	ug÷	mg+	g÷	tg+	mg÷	52
g÷	mg+	tg	g	g	g+	36 $\frac{2}{3}$
g÷	mg+	mg	tg+	mdl+	ug	42 $\frac{1}{2}$

Ogsaa i Aar har Skolen haft den Sorg ved Døden at berøves to Disciple. Den 13de Februar d. A. bortreves Discipel i 2den stud. Klasse *Carl August Henrik Lindberg*, Søn af Kjøbmand Lindberg i Helsinge, idet en gastrisk Febér gik over til Hjernebetændelse. Han var en begavet Dreng med en rig Fantasi, der allerede, saa ung han var, satte Mærke i, hvad han foretog sig, naar han havde Fritid. Skolen knyttede ikke ringe Forhaabninger til denne hans særlige Aandsretning. — Den 28de Marts d. A. døde af Skarlagensfeber Discipel i yngste Klasse i Smaaskolen, *Christian Anders Mogensen*, Søn af Kjøbmand Mogensen her i Byen. Han havde søgt Skolen et Par Maaneder og var kun 7 Aar gl.

A. Statsskolen.

Da forrige Aars Program sluttedes, var Discipeltallet 118. Deraf forlod 3 Skolen efterat have bestaaet Studentereksamen, 15 efter at have underkastet sig den almindelige Forberedelseseksamen og 2 efter bestaaet 4de Kl.s Examen. Før og strax efter Hovedeksamen udgik desuden 7 Disciple. Derimod optoges 33, saa at det nye Skoleaar begyndte med 124 Disciple. I Aarets Løb udmeldtes 8, deraf 4 efter Konfirmationen i April, og 1 optoges. For Øjeblikket er Discipeltallet 117, der ere

opførte nedenunder efter Sammentællingen for Marts—April, undtagen Disciplene i 6te og 5te Kl., som ere ordnede efter Udfaldet af Halvaarsprøven. I Fortegnelsen er sat **N** efter hver i Aar optagen Discipel.

6te Klasse

1. Nicolaj Laurentius Fejlberg, Søn af Inspektør F., f. den 30te September 1870, opt. den 19de Aug. 1884.
2. Henrik Sten Hansen, Søn af Skolelærer H., f. den 26de Dec. 1869, opt. den 19de Aug. 1883.
3. Fritjof Viggo Frandsen, Søn af Stabssergent F., f. den 19de Okt. 1869, opt. den 19de Aug. 1882.
4. Otto Theodor Fich, Søn af Sognepræst F., f. den 13de Jan. 1870, opt. den 19de Aug. 1883.
5. Hjalmar Jensen, Søn af Toldforvalter J., f. den 17de Dec. 1869, opt. den 19de Aug. 1883.
6. Theodor Vilhelm Raaschou, Søn af Overretssagfører R., f. den 17de Aug. 1870, opt. den 15de Aug. 1881.
7. Hans Andreas Aage Albrechtsen, Søn af Sygehuslæge A., f. den 19de Febr. 1870, opt. den 19de Aug. 1883.
8. Valdemar Foldberg, Søn af afd. Møller F., f. den 22de Febr. 1870, opt. den 19de Aug. 1882.
9. Niels Henrik Nielsen, Søn af Gaardejer N., f. den 22de Maj 1869, opt. den 19de Aug. 1882.
10. Carl Emil Aabye, Søn af afd. Kjøbmand A., f. den 30te April 1870, opt. den 19de Aug. 1882.
11. Avel Herman Hansen, Søn af Provst H., f. den 26de Marts 1870, opt. den 19de Aug. 1883.
12. Thure Frederik Funch, Søn af Amtsforvalter F., f. den 15de Februar 1870, opt. den 1ste Okt. 1884.
13. Hans Petersen Nørgaard, Søn af afd. Gaardejer N. Hansen Petersen, f. den 25de Febr. 1867, opt. den 19de Aug. 1886.

5te Klasse.

1. Johan Christian Nellemann Hempel, Søn af

- Landmand H., f. den 11te Aug. 1870, opt. den 19de Okt. 1883.
2. Charles Sophus Petersen. Søn af Malermester P., f. den 3dje Aug. 1870, opt. den 19de Aug. 1882.
  3. Jens Kortbek Yde, Søn af Skolelærer Y., f. den 28de Okt. 1867, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  4. Martin Christian Fæster, Søn af Møller F., f. den 28de Okt. 1871, opt. 19. Aug. 1883.
  5. Ejnar Nielsen, Søn af Proprietær N., f. den 10de Juni 1870, opt. den 19de Aug. 1883.
  6. Ole Jørgen Thuesen, Søn af Gaardejer T., f. den 25de Febr. 1869, gjenopt. den 22de Okt. 1883.
  7. Mandrup Peter Tuxen, Søn af Sognepræst T., f. den 2den Maj 1872, opt. den 19de Aug. 1883.
  8. Peter Lorentzen, Søn af Forpagter L., f. den 15de Aug. 1869, opt. 19de Aug. 1883.
  9. Georg Philipsen, Søn af afd. Branddirektør P., f. den 12te Sept. 1870, opt. den 19de Aug. 1883.

4de Klasse.

- St. 1. Thorvald Ferdinand Emanuel Jensen, Søn af Restauratør J., f. den 27de Januar 1872, opt. den 19de Aug. 1884.
2. Vilhelm Wedell-Wedellsborg, Søn af Kammerherre, Amtmand, Baron W.-W., f. den 26de April 1873, opt. den 19de Aug. 1884.
  3. Hans Holch, Søn af Byskriver, Rigsdagsmand H., f. den 30te November 1872, opt. den 19de Aug. 1884.
  4. Lars Søren Larsen, Søn af Gaardejer L., f. den 24de Marts 1871, opt. den 19de Aug. 1884.
  5. Johannes Madsen, Søn af Proprietær M., f. den 18de August 1872, opt. den 19de Aug. 1884.
  6. Georg Lejdersdorff, Søn af Hotelejer L., f. den 7de Juni 1872, opt. den 19de Aug. 1884.
  7. Theodor Christoffer Clausen, Søn af Sognepræst C., f. den 10de December 1872, opt. den 19de Aug. 1885.
  8. Frits Johan Peter Frederiksen, Søn af Teglværksejer F., f. den 20de Juni 1872, opt. den 19de August 1884.

9. Henry Christian Hansen, Søn af Læge H., f. den 30te Nov. 1872, opt. den 19de Aug. 1884.
  10. Johan Frederik Bruhn Rieper, Søn af Herredsfuld­mægtig R., f. den 22de Aug. 1871, opt. den 19de Aug. 1883.
  11. Peter Sørensen, Søn af Proprietær S., f. den 27de Dec. 1871, opt. den 19de August 1883.
- R.
1. Viggo Krarup Funch, Broder til Nr. 12 i 6te Kl., f. den 26de Juli 1871, opt. den 1ste Okt. 1884.
  2. Simon Alfred Rasmus Nellesmann Hempel, Broder til Nr. 1 i 5te Kl., f. den 18de April 1872, opt. den 19de Aug. 1884.
  3. Frederik Vilhelm Bruhn, Søn af Branddirektør B., f. den 24de Maj 1872, opt. den 1ste April 1884.
  4. Niels Juul Schmidt, Søn af Kjøbmand S., f. den 16de Nov. 1869, opt. den 20de Febr. 1886.
  5. Carl Severin Torgius, Søn af Stationsforvalter T., f. den 29de Juli 1871, opt. den 19de Aug. 1884.
  6. Niels Ludvig Emil Reehoff, Søn af afd. Kjøbmand R., f. den 8de August 1871, opt. den 19de Aug. 1883.
  7. Hans Niels Mortensen, Søn af Arbejdsmand M., f. den 17de Juli 1872, opt. den 19de Aug. 1884.
  8. Jens Peter Jensen, Søn af Forretningsfører J., f. den 28de Marts 1871, opt. den 19de Aug. 1883.
  9. Carl Edvard Rotvitt Jørgensen, Søn af kgl. Skovfoged J., f. den 25de Maj 1870, opt. den 19de Aug. 1883.

3dje Klasse.

- St.
1. Hans Lybecker Krarup, Søn af Herredsfoged K., f. den 26de Febr. 1873, opt. den 19de Aug. 1886.
  2. Carl Otto Rolf Larssen, Søn af afd. Ingeniørkaptajn L., f. den 20de Maj 1873, opt. den 19de Aug. 1885.
  3. Christian Olsen, Søn af Møller O., f. den 30te Maj 1873, opt. den 19de Aug. 1885.
  4. Claus Hønche, Søn af Forpagter H., f. den 27de Maj 1872, opt. den 19de Aug. 1884.

5. Georg Christian With, Søn af afd. Læge W., f. den 21de Dec. 1872, opt. den 19de Aug. 1885.
  6. Peter Christoffer Olsen, Søn af Sognefoged O., f. den 27de Nov. 1871, opt. den 19de Aug. 1885.
  7. Jacob Axel Zøylner, Søn af Proprietær Z., f. den 9de Nov. 1874, opt. den 19de Aug. 1885.
  8. Poul Emil Jacob Lorenzen, Broder til Nr. 8 i 5te Kl., f. den 3dje Aug. 1873, opt. den 19de Aug. 1885.
  9. Peter Georg Raaschou, Broder til Nr. 6 i 6te Kl., f. den 18de Marts 1873, opt. den 19de Aug. 1885.
  10. Johan Heinrich Clausen, Søn af Teglværksejer C., f. den 24de Septbr. 1874, opt. den 19de Aug. 1885.
- R.
1. Niels Peter Theodor Nielsen, Søn af Mølleforpagter N., f. den 8de Okt. 1870, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  2. Jens Martin Andersen, Søn af Gaardejer A., f. den 12te Marts 1871, opt. den 19de Aug. 1885.
  3. Poul Adolph Christian Sørensen, Søn af Tjener S., f. den 6te Febr. 1873, opt. den 19de August 1885.
  4. Aage Johannes Fejlberg, Broder til Nr. 1 i 6te Kl., f. den 24de Marts 1873, opt. den 19de Aug. 1885.
  5. Georg Jensen, Søn af Banemester J., f. den 28de Febr. 1872, opt. den 19de Aug. 1884.
  6. Ole Christian Jensen, Søn af Landmand J., f. den 2den Febr. 1874, opt. den 19de Aug. 1885.
  7. Henrik Georg Wedell-Wedellsborg, Søn af Baron W.-W., f. den 4de December 1870, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  8. Hans Peter Hempel, Broder til Nr. 1 i 5te Kl., f. den 22de September 1873, opt. den 19de Aug. 1885.
  9. Johannes Aage Schmidt, Broder til Nr. 4 i 4de Realklasse, f. den 31te Juli 1871, opt. den 19de Aug. 1886. N.
  10. Jørgen Gotfred Neergaard, Søn af Snedkermester N., f. den 15de Aug. 1871, opt. den 19de Aug. 1884.

11. Viggo Jensen, Broder til Nr. 4 i 4de st. Kl., f. den 22de Juni 1874, opt. 19de Aug. 1885.
12. Johan Hansen, Søn af Rebslagermester H., f. den 28de April 1873, opt. den 19de Aug. 1885.
13. Theodor Høeg, Søn af Kjøbmand H., f. den 14de Marts 1873, opt. den 19de Aug. 1884.
14. Carsten Emil Jørgensen, Søn af kgl. Skovtoged J., f. den 24de Jan. 1872, opt. den 19de Aug. 1884.

2den Klasse.

- St. 1. Erik Nellemann Holch, Broder til Nr. 3 i 4de stud. Kl., f. den 24de Juni 1874, opt. den 19de Aug. 1885.
2. Carl Theodor Clemens Funch, Broder til Nr. 12 i 6te Kl., f. den 16de Jan. 1874, opt. den 19de Aug. 1886.
  3. Holger Bernt Hansen, Søn af Parcellist H., f. den 28de September 1874, opt. den 19de Aug. 1886.
  4. Rasmus Andrup With, Søn af afd. Læge W., f. den 8de Juni 1875, opt. den 19de Aug. 1886. N.
  5. Emil Birch, Søn af Vejinspektør B., f. den 1ste Okt. 1874, opt. den 19de Aug. 1886.
  6. Knud Axel Brendstrup, Søn af Kjøbmand B., f. den 4de December 1874, opt. den 19de Aug. 1886.
  7. Steen Ove Andersen, Søn af Læge A., f. den 3dje Aug. 1874, opt. den 19de Aug. 1885.
  8. Hans Herluf Vilhelm Sørensen, Broder til Nr. 11 i 4de st., f. den 3dje Marts 1874, opt. den 19de Aug. 1886.
- R. 1. Niels Peter Nielsen Thyrsted, Søn af Fragtmand T., f. den 6te Novbr. 1874, opt. den 19de Aug. 1886.
2. Christian Wilhelm Gondorf Albertus, Søn af Kjøbmand A., f. den 19de Aug. 1874, opt. den 19de Aug. 1886.
  3. Gustav Hansen, Broder til Nr. 9 i 4de st., f. den 13de Juli 1874, opt. den 19de Aug. 1886. N.
  4. Ejnar Petersen, Søn af Adjunkt P., f. den 27de Okt. 1874, opt. den 19de Aug. 1886.

5. Carl Gustav Madsen, Broder til Nr. 5 i 4de st., f. den 20de Maj 1874, opt. den 19de Aug. 1886.
6. Christian Marius Andersen, Søn af Smedemester A., f. den 25de Septbr. 1874, opt. den 19de Aug. 1886.
7. Jørgen Thorvald Rasmussen, Søn af afd. Forstander R., f. den 22de Juni 1874, opt. den 19de Aug. 1886.
8. Hjalmar Christensen, Søn af Chokoladefabrikant C., f. den 18de Septbr. 1873, opt. den 19de Aug. 1886.
9. Holger Erhard Hansen, Søn af Kjøbmand Erh. H., f. den 26de Aug. 1873, opt. den 19de Aug. 1885.
10. Carl Johan Kielberg, Søn af Murermester K., f. den 22de Novbr. 1874, opt. den 19de Aug. 1886.*)

1ste Klasse.

- St. 1. Christian Andreas Jensen, Søn af Skolelærer J., f. den 27de Okt. 1876, opt. den 19de August 1887. N.
2. Christian Frederik Graae, Søn af Proprietær G., f. den 5te Juli 1875, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  3. Poul Klingberg, Søn af Dyrslæge K., f. den 13de Okt. 1876, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  4. Erik Mørch, Søn af fhv. Vejinspektør M., f. den 29de Novbr. 1874, opt. den 19de August 1887. N.
  5. Poul Anton Holch, Broder til Nr. 3 i 4de st., f. den 19de Febr. 1876, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  6. Harald Erhard Hansen, Broder til Nr. 9 i 2den R., f. den 22de Okt. 1875, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  7. Christian Vilhelm Munk, Søn af Fuldmægtig M., f. den 14de April 1874, opt. den 19de Aug. 1885.
  8. Harald Nielsen Hvid, Søn af Grosserer H., f. den 20de Juni 1876, opt. den 19de Aug. 1887. N.

---

*) Indtager denne Plads paa Grund af Sygdom.

9. Vilhelm Maximilian Haxthausen, Søn af kgl. Skovrider H., f. den 4de April 1876, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  10. Axel Valdemar Hammer, Søn af afd. Lærer H., f. den 27de Septbr. 1874, opt. den 19de August 1887. N.
  11. Julius August Amon Amonsen, Søn af Proprietær A., f. den 2den April 1874, opt. den 19de Aug. 1886.
  12. Christian Oscar Bernhard Løv Steglich, Søn af Isenkræmmer S., f. den 1ste Febr. 1875, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  13. Holger Thorkild Andersen, Broder til Nr. 7 i 2den st., f. den 18de Juni 1876, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  14. Emanuel Glud, Søn af afd. Grosserer G., f. den 6te Nov. 1875, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  15. August Børge Jacob Ernst Plum, Søn af afd. Genremaler P., f. den 9de Aug. 1875, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  16. Adolph Winkel, Søn af Ingeniør W., f. den 18de Septbr. 1875, opt. den 5te Maj 1888*). N.
- R. 1. Hans Peder Alfred Hansen, Søn af Afbygger H., f. den 16de Sept. 1872, opt. den 19de Aug. 1887. N.
2. Axel Andreas Restrup, Søn af Skomagemester R., f. den 19de Juli 1874, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  3. Christian Herman Jørgensen, Broder til Nr. 9 i 4de R., f. den 13de Aug. 1873, opt. den 19de Aug. 1886.
  4. Marius Sørensen, Søn af Gjæstgiver S., f. den 20de Juli 1876, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  5. Christian Siegfred Scheel, Søn af Greve S., f. den 23de Aug. 1875, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  6. Hans Christian West, Søn af Fuldmægtig W., f. den 11te Juli 1875, opt. den 19de Aug. 1887. N.
  7. Oscar Emil Langkilde, Søn af Prokurator L., f. den 30te Januar 1874, opt. den 19de August 1887. N.

*) Indtager denne Plads, fordi han er optagen efter Sammen-
tællingen i April.

8. Jørgen Carl Scheel, Broder til Nr. 5, f. den 18de Aug. 1874, opt. den 19de Aug. 1887. N.
9. Svend Peter Adolph Andersen, Søn af Gaardejer A., f. den 29de Maj 1873, opt. den 19de Aug. 1887. N.
10. Axel Andersen, Søn af Snedkermester A., f. den 5te Decbr. 1874, opt. den 19de Aug. 1887. N.
11. Otto Gunner Christensen, Broder til Nr. 8 i 2den R., f. den 30te Decbr. 1875, opt. den 19de Aug. 1887. N.
12. Jacob Christian Ernst, Søn af afd. Gjæstgiver E., f. den 8de Aug. 1875, opt. den 19de Aug. 1887. N.
13. Carl Ove Amon Amonsens, Broder til Nr. 11 i 1ste st. Kl., f. den 30te Juni 1875, opt. den 19de Aug. 1887. N.
14. Niels Christian Olsen, Søn af Kjøbmand O., f. den 25de Febr. 1876, opt. den 19de Aug. 1887. N.
15. Anders Albert Andersen, Søn af Blikkenslagermester A., f. den 5te Aug. 1875, opt. den 19de Aug. 1887. N.
16. Rudolph Carl Christian Køhl, Søn af afd. Civilingeniør K., f. den 8de Aug. 1875, opt. den 19de Aug. 1887. N.
17. Julius Emil Madvig Rottwitt, Søn af Proprietær R., f. den 20de Februar 1875, opt. den 19de Aug. 1887. N.

B. Elementarskolen.

Ved forrige Skoleaars Slutning var Discipeltallet 71, deraf opflyttedes i Statsskolen 19, 5 Disciple udgik af Skolen. Derimod optoges 15 fra Smaaskolen og 13 andet Steds fra, saa at Discipeltallet for Øjeblikket er 75, som efter Sammentællingen i April ere fordelte saaledes:

Ældste Klasse A I.

- 1) Aage Arntzen Bricka, Søn af Adjunkt B. —
- 2) Vilhelm Madsen, Søn af Sognepræst M. — 3) Julius Graae, Søn af Proprietær G. — 4) Peter Martin Müller,

Søn af Gaardejer M. — 5) Jens Andersen, Søn af Gjæstgiver A. — 6) Carl Christian Clausen, Søn af Teglværksejer C. — 7) Ferdinand Kielberg, Søn af Murermester K. — 8) Albert Thorvald Henrik Husmann, Søn af Brændehandler H. — 9) Niels Hopff Aabye, Søn af Skytte A. — 10) Thor Winther, Søn af Fiskehandler W. — 11) Ludvig Conrad Møller, Søn af Forpagter M. — 12) Carl Ludvig Fischmann, Søn af Slagtermester F. — 13) Jacob Weitzmann, Søn af Instrumentmager W. — 14) Søren Valdemar Gjern, Søn af Bogholder G. — 15) Edvard Hansen, Søn af Rebslagermester H. — 16) Carl Johan Jørgensen, Søn af kgl. Skovfoged Jørgensen.

Ældste Klasse A II.

1) Georg Aarestrup, Søn af Skoleinspektør A. — 2) Christian Peder Pedersen, Søn af Gaardejer P. — 3) Carl Johan Weitzmann, Broder til Nr. 13 i A I. — 4) Jens Peter Jensen, Søn af Gaardejer J. — 5) Hjalmar Lüders, Søn af Forpagter L. — 6) Immanuel Johannes Blomberg, Søn af Indre-Missionær B. — 7) Jørgen Fritz Clausen, Broder til Nr. 6 i A I. — 8) Carl Bosniell Christoph Scheel, Søn af Greve S. — 9) Sophus Henrik Thygesen, Søn af Fabrikant T. — 10) Johan Sigismund Fasting, Søn af Dyrlæge F. — 11) Christian Diederich Bartels, Søn af Slagtermester B. — 12) Poul Holmer Hansen, Søn af Stationsforstander H. — 13) Georg William Bruhn, Søn af Pr.-Lieutenant B. — 15) Willy Amon Amonsen, Søn af Proprietær A.

Mellemste Klasse, B.

1) Alfred Olaf Nicolaj Nielsen, Søn af afd. Landmand N. — 2) Lorentz Adolph Frendrup, Søn af Kjøbmand F. — 3) Niels Christian Jacob Andersen, Søn af Brygger A. — 4) Carl Jørgensen, Søn af Skrædermester J. — 5) Hans Hansen, Søn af Gaardejer H. — 6) Niels Vilhelm Otto Mogensen, Søn af Kjøbmand M. — 7) Jens Nielsen, Søn af Gaardejer N. — 8) Frederik Dam Hartmann, Søn af Assistent H. — 9) Gunnar Larsen, Søn af Vognfabrikant L.

— 10) Carl Frederik Vilhelm Köhl Petersen, Søn af afd. Murermester P. — 11) Anders Henriksen, Søn af Pedel H. — 12) Holger Andersen, Søn af Snedkermester A. — 13) Carl Eduard Brammer, Søn af Kjøbmand B. — 14) Carl Wedell-Wedellsborg, Søn af Kammerherre, Baron W.-W. — 15) Emil Hammer, Søn af afd. Lærer H. — 16) Niels Vilhelm Otto Mogenssen, Søn af Kjøbmand M. — 17) Georg Poulsen, Søn af Drager P. — 18) Frode Hollmann, Søn af Kjøbmand H. — 19) Frederik Christian Langkilde, Søn af Prokurator L. — 20) Ingvard Hvid, Søn af Grosserer H. — 21) Carl Frederik Christensen, Søn af Maskinsmed C. — 22) August Bernhard Jensen, Søn af Kjøbmand J. — 23) Emil Henrik Christian Valdemar Erichsen, Søn af Jernbancassistent E. — 24) Hermann Borries Steenberg, Søn af Grosserer S. — 25) Carl Ludvig Andersen, Søn af Forpagter A.

Yngste Klasse, C.

1) Christian Restrup, Søn af Skomagermester R. — 2) Poul Andresen, Søn af Kjøbmand A. — 3) Harald Albrecht Flemming Lerche, Søn af afd. Kammerjunker L. — 4) Henrik Henriksen, Søn af Pedel H. — 5) Oscar Steglich, Søn af Kjøbmand S. — 6) Carl Johannes With, Søn af afd. Læge W. — 7) Christian Kielberg, Søn af Murermester K. — 8) Alfred Jensen, Søn af Fyrmester J. — 9) Hans Peter Andersen, Søn af Gaardejer A. — 10) Ulrich Scheel, Broder til Nr. 8 i A II. — 11) Jens Christian Nielsen, Søn af Gjæstgiver N. — 12) Valdemar Bonde Dahl, Søn af afd. Bogholder D. — 13) Nicolaj Johannes Petersen, Søn af Bagermester P. — 14) Oscar Ejner Erichsen, Broder til Nr. 23 i B. — 15) Arnold Niels Peter Høyer, Søn af Kjøbmand H. — 16) Adolf Leonhardt Jensen, Søn af Banemester J. — 17) Hans Ludvig Max Jensen, Søn af Restauratør J. — 18) Alfred Bruhn, Broder til Nr. 13 i A II. — 19) Edmund Victor Kieler, Søn af Adjunkt K.*)

---

*) Indtager denne Plads paa Grund af Sygdom.

C. Smaaskolen.

Ved forrige Skoleaars Slutning var Discipeltallet 44. Deraf opflyttedes 15 i Elementarskolen, 1 udgik og 1 afgik ved Døden, medens 19 optoges i Aarets Løb, saa at Antallet for Øjeblikket er 46, der ere ordnede i 3 Afdelinger.

Ældste Afdeling.

1) Vilhelm Harald Albertus, Søn af Manufakturhandler A. — 2) Vilhelm Carl Christian Frenstrup, Søn af Kjøbmand F. — 3) Jens Christian Herman Andersen, Søn af Gjæstgiver A. — 4) Vilhelm Aabye, Søn af afd. Kjøbmand A. — 5) Carl Christian Andersen, Søn af Inspektør A. — 6) Carl Henrik Petersen, Søn af Glarmester P. — 7) Robert Louis Hansen, Søn af Hotelejer H. — 8) Christian Simonsen, Søn af Manufakturhandler S. — 9) Aage Nielsen Hvid, Søn af Grosserer H. — 10) Kaj Olaf Sørensen, Søn af Landinspektør S. — 11) Christian Emil Schinchel Svendsen, Søn af Muremester S. — 12) Jens Paludan-Müller, Søn af Slotspræst P.-M. — 13) Niels Valdemar Raaschou, Søn af Prokurator R. — 14) Peter Christian Petersen, Søn af Smedemester P. — 15) Albert Frederik Raaschou, Broder til Nr. 13. — 16) Anton Sophus Barts, Søn af Malermester B. — 17) Albert Henrik Olsen, Søn af Slagtermester O. — 18) Johan Jørgen Heinrich Bartels, Søn af Slagtermester B.

Mellemste Afdeling.

1) Valdemar Olsen, Søn af Kjøbmand O. — 2) Richardt Emil Christensen, Søn af Smedemester C. — 3) Carl Løw Steglich, Søn af Isenkrammer S. — 4) Andreas Vitorius Andrup With, Søn af afd. Læge W. — 5) Magnus Valdemar Blomberg, Søn af Indremissionær B. — 6) Emil Anton Julius Andersen, Broder til Nr. 5 i ældste Afdl. — 7) Lars Peter Petersen, Søn af Kornhandler P. — 8) Axel Johannes Olsen, Søn af Manufakturhandler O. — 9) Ejnar Sørensen, Broder til Nr. 10 i ældste Afdl. — 10) Hans

Christian Petersen, Søn af Bagermester P. — 11) Ludvig Rudolph Christian Beholt, Søn af afd. Kommissionsr B. — 12) Ove Bruhn, Søn af Premierlieutenant B. — 13) Frederik Orla Nielsen, Søn af Landmand N. — 14) Georg Rudolph Carl Bartels, Broder til Nr. 18 i ældste Atdl.

Yngste Afdeling.

1) Harald William Haagen Jensen, Søn af Fotograf J. — 2) Johan Emil Hartmann, Søn af Assistent H. — 3) Carl Richard Albertus, Søn af Kjøbmand A. — 4) Svend Ernst Johannsen, Søn af Møllebygger J. — 5) Jens Christian Nielsen, Søn af Læge N. — 6) Helge Rasmussen, Søn af Redaktør R. — 7) Ejnar Kielberg, Søn af Muremester K. — 8) Ingvald Kieler, Søn af Adjunkt K. — 9) Sophus Alfred Jensen, Søn af Restauratør J. — 10) Lauritz Christian Alfred Larsen, Søn af Kjøbmand L. — 11) Alex Bernhard Christensen, Søn af Maskinsmed C. — 12) Carl Cramer Claudi, Søn af Faktor C. — 13) Aage Henrich Abben Frendrup, Søn af Kjøbmand F. — 14) Peter Robert Andersen, Søn af Forstander A.

D. Disciplenes Hjemstavn og Forældrenes Stand.

(Alle Disciple, der have søgt Skolen i Aarets Løb, ere medtagne).

Fra *Hillerød* er der 127, fra det *øvrige Amt* 97, fra *Kjøbenhavn* 14, *andet Steds fra* 14. Men med Hensyn til Skolens tre Afdelinger er Hjemstavnen noget forskjellig. I *Statsskolen* er 44 fra *Hillerød*, 64 fra *Amtet*, 7 fra *Kjøbenhavn*, 10 *andet Steds fra*. I *Elementarskolen* er 42 fra *Hillerød*, 29 fra *Amtet*, 5 fra *Kjøbenhavn*, 3 *andet Steds fra*. I *Smaaskolen* er 41 fra *Hillerød*, 4 fra *Amtet*, 2 fra *Kjøbenhavn*, 1 *andet Steds fra*.

Af disse ere 38 Sønner af Folk, som have med Jordbrug at gjøre, 118 Sønner af Handelsmænd, Haandværkere og andre Industridrivende, 5 Sønner af Militære, 10 Sønner af Lærere, 6 Sønner af Præster, 73 Sønner af andre Embeds- og Bestillingsmænd, 1 Søn af en Partikulier, 1 Søn af en Genremaler.

III.

Lærerne og Lærefagenes Fordeling.

A. Statsskolen*).

<i>Rektor:</i>	6 Timer Græsk og 2 Timer Latin i VI.; 2 Timer Græsk og 2 Timer Latin i V.	12 T.
Overlærer	<i>Reinhard:</i> Latin og Græsk i IV., Græsk i III.; Latin i II.	24 —
Adjunkt	<i>Hertel:</i> Tysk i V., IV., III. R. og r. og i I. R. og r.; Dansk i III. og i I. R.; Skrivning i III. R.	23 —
—	<i>Petersen:</i> Naturhistorie og Naturlære i IV.—I.; Geografi i I. st.	24 —
—	<i>Bendz:</i> Naturlære i VI. og V.; Mathe- matik i IV. og II.	24 —
—	<i>Bricka:</i> Dansk og Oldnordisk i VI.; Historie i VI. og V. og 1 Time i IV. R.; Latin i III. og I. st.	25 —
—	<i>Kieler:</i> 6 Timer Latin i VI. og V.; 4 Timer Græsk i V.; 2 Timer Fransk i IV. st. og 3 Timer i I. st. og R.	24 —
—	<i>Aagaard:</i> Historie i IV.—I.; Geografi i IV., III., II. og I. R.	28 —
—	<i>Johnsen:</i> Matematik i III. og I.; Tegning i IV.—II. R., 1 Time geom. Tegning i IV.	30 —
—	<i>Minster:</i> Engelsk og Fransk i VI., V. og IV. R.; Fransk i III. og II.	26 —
konst. Lærer, cand. phil.	<i>Godskesen:</i> Religion i VI.—I., Dansk og Oldnordisk i V.; Dansk i IV.; Skrivning i II. og I.	28 —

*) r, sat ved en Klasse, angiver, at de Disciple, som have disse
Timer, ikke læse Fransk.

Timelærer, cand. mag. <i>Høj</i> : Engelsk i III. R. til I. R.; Dansk i II. st. og R.; Tysk i IV. r., III. st., II. st. og R. og I. st.	25	T.
— cand. phil. <i>Pedersen</i> : Sløjd i IV.—I. Kl.	24	—
Musiklærer <i>Christiansen</i> : Sang i hele Skolen....	4	—
Kommandersergent <i>From</i> : Gymnastik og Svømning i hele Skolen ...	20	—
Sergent <i>Frederiksen</i> : Assistent ved Gymnastiken i VI., V., IV., III. og I.....	16	—
Desuden leder Hr. From Skydeøvelserne, som Hr. Adjunkt <i>Kieler</i> tillige har Tilsyn med.		
Kunstmaler <i>Schmidt-Phiseldech</i> 2 Tim. Tegning i I. R.		

Af ovennævnte Lærere har Hr. Bricka tillige Inspektionen i Sang og Dhrr. Høj og Kieler Inspektionen i Gymnastik og Opsyn i Klasserne og i Gaarden under Friminutterne. Hr. Aagaard har Opsigt med Skolebibliotheket og Discipelbibliotheket.

Den 24de December f. A. fratraadte ifølge Skrivelse fra Ministeriet Kantor *Erslev* sin Virksomhed efter at have været knyttet til Skolen i den lange Tid af 48 Aar. Skolen bringer ham sin hjærtelige Tak for hans udholdende og nøjagtige Virksomhed.

Ved Skrivelse af 31te August f. A. blev Timelærer, Cand. phil. *Godshesen* konstitueret som Adjunkt her ved Skolen.

Tabel over hvert Fags ugentlige Timer.

St. betyder den studerende Afdeling af en Klasse.
R. Realafdelingen, **F.** angiver, at Klassen er fælles for begge Afdelinger eller for to Klasser. Bogstavet **r** henviser til dem i Realklasserne, der ikke læse Fransk.

	VI og V.	IV.	III.	II.	I.	Ialt Timer.		
	F.	St.F.R.r.	St. F. R. r.	St. F. R. r.	St. F. R. r.			
Oldnordisk	1	1				2		
Dansk og Svensk	3	3 2	3 1 2	3	2 1 3	3	26	
Latin	8	8 7	7	7	6		43	
Græsk	6	6 5	5				22	
Tysk		2 2	3 1 2	3 1	2 1 2	2 1	22	
Fransk	3	3 2	3 3	3	3	3	26	
Engelsk	2	2	4	3 2	3	3	19	
Religion og Bi- belhistorie	1	1	1 2	2	2	2	13	
Historie	3	3 2	3 2	2	3	2	22	
Geografi		2	2 1 1	1	2	2	13	
Arithmetik, Geometri, Regning og geometr. Tegning		5	7 4	7	6 1	6	7	43
Naturhistorie		2	2 2	2	2	2	2	14
Naturlære	3	3	2	2	2	2	2	14
Skrivning				1	1	2	2	6
Tegning				1	2	2	2	5
Ialt ugentl. Timer	30	30	30	30	30	30	30	
Sang	2	2	2	2	2	2	4	
Gymnastik og Svømning	4	4	4	4	4	4	20	

Sløjd i Sang- og Gymnastiktimerne og om Eftermiddagen 4—7.

B. Elementarskolen.

Frøken	<i>Schendorff</i> : Tysk og Historie i A II.	6 T.
Adjunkt	<i>Münster</i> : Fransk i A	4 —
—	<i>Godskesen</i> : Dansk og Religion i A II.	8 —
Examineret	Lærer <i>Schultz</i> : Religion i A I., B. og C., Regning og Sang i hele Skolen; Skrivning i B.	30 —
—	Lærer med udvidet Examen <i>Andersen</i> : Historie i A I., B. og C.; Naturhistorie, Geografi og Tegning i hele Skolen; Skrivning i A. og C.	31 —
Cand. phil.	<i>Bovien</i> : Dansk og Tysk i A I., B. og C.	32 —
—	<i>V. Pedersen</i> : Sløjd i A., B., C.	
Kommandersergent	<i>From</i> : Gymnastik og Svømning i hele Skolen	12 —

Tabel over hvert Fags ugentlige Timer.

A. har været fuldstændig delt undtagen i Sang og Gymnastik. Tallene i Parenthes have Hensyn til de Disciple, som ikke læse Fransk.

	Ældste Klasse (A).	Mellemste Klasse (B).	Yngste Klasse (C).
	A. F A II.		
Dansk	6 6	5	6
Tysk	4 4(3)	4	3
Fransk	4		
Religion	2 2	2	2
Historie	2 2	2	2
Geografi	2 2	2	1
Naturhistorie	2 2	1	1
Regning	4 4(1)	5	5
Skrivning	2 2	2	3
Tegning	1 1	1	2
Sang	1	1	1
Gymnastik og Svømning	4	4	4
	34 34	30	30

C. Smaaskolen.

Bestyrerinden, Frk. *A. Berg*: Religion og Sang i alle Klasser; Historie i ældste og mellemste Klasse; Anskuelselære og Skrivning i ældste Klasse og Sløjd i alle Klasser.

Frk. *Jørgensen*: Dansk og Sløjd i alle Klasser.

Frk. *Jefsen*: Regning i alle Klasser; Geografi i ældste og mellemste Klasse; Anskuelselære og Skrivning i mellemste og yngste Klasse.

Kommandersergent *From*: Gymnastik og Svømning i hele Skolen.

Tabel over hvert Fags ugentlige Timer.

	Ældste Afdl. (a).	Mellemste Afdl. (b).	Yngste Afdl. (c).
Dansk	5	5	5
Religion	2	2	2
Historie	2	1	»
Geografi	1	1	»
Anskuelselære	1	1	4
Regning	4	4	4
Skrivning	3	3	3
Tegning	1	1	»
Sang	1	1	1
Gymnastik og Svømning	3	3	3
Sløjd	2	2	2
	25	24	24

IV.

Det i Skoleaaret læste og indøvede.

A. Statsskolen.

Modersmaal.

6te Kl. (Bricka). Gjennemgaaet Litteraturens Historie fra Oehlschlägers Fremtræden til vore Dage efter Winkel-Horns Lærebog, med særlig Dvælen ved Perioden 1800—1825. Oplæst Literaturprøver af Baggesen, Oehlschläger (»Dronning Margrethe«), Grundtvig, Hauch (»Bajazet«), Hejberg (Udv. af »Julespøg og Nytaarsløjer«), Ingemann, P. M. Møller, Hertz, Blicher, H. C. Andersen, Pal.-Müller, Ploug og Hostrup. 24 Stile.

Oldnordisk. Wimmers Læsebog S. 41—107. Repereret Wimmers Grammatik.

Svensk læst i enkelte Timer.

5te Kl. (Godskesen). Den danske Litteraturens Historie gennemgaaet efter Winkel-Horns Lærebog forfra til 1800. Der er oplæst Prøver af den ældre Edda, Skjaldedigtningen og Sagalitteraturen (i Oversættelse). Af Middelalderens Litteratur er der særlig dvælet ved Folkevisedigtningen. Som Literaturprøver er læst følgende: Brudstykker af Kristjern Pedersen og satirisk Digtning fra Reformationstiden; Holberg: »Barselstuen«, »Den ellefte Junii«, »Julestuen« og nogle Epistler; J. Ewald: »Johannes Ewalds Levnet og Meninger« og »Rungstedts Lyksaligheder«; Wessel: nogle komiske Fortællinger; Baggesen: »Min Gjenganger og jeg selv«; Olufsen: »Gulddaasen«, samt Prøver paa Visedigtningen (P. A. Hejberg, Rahbek o. fl.). Et Foredrag holdt af hver Discipel. 24 Stile.

Oldnordisk. Læst Wimmers Læsebog forfra til S. 40; gennemgaaet Wimmers Grammatik.

Svensk læst i enkelte Timer.

4de st. Kl. (Godskesen). Holberg: »Ulysses von Ithacia«, »Hexeri eller blind Allarm«, »Jacob von Tyboe«; Ewald: »Fiskerne«; Wessel: nogle »komiske For-

tællinger«; Oehlenschläger: »Sankt-Hansaftens-Spil«, »Axel og Valborg«; St. St. Blicher: »Letacq«; C. Hauch: »Tiberius«; H. Hertz: »Amors Genistreger«; J. L. Hejberg: »Aprilsnarrene« og »En Sjæl efter Døden«; Gyllembourg: »En Hverdagshistorie«; H. C. Andersen: »Snedronningen«; Chr. Winther: »Hjortens Flugt«; Hostrup: »Gjenboerne«; Goldschmidt: »Den flyvende Post«. Bojesens Grammatik gennemgaaet. 29 Stile.

4de Realkl. (Godskesen). Til Examen opgives: »Pernilles korte Frøkenstand« og »Diderich-Menschen-Skræk«; J. Ewald: »Fiskerne«; Wessel: »Kjærlighed uden Strømper«; Oehlenschläger: »Helge« (Frodes Drapa, Helges Æventyr og Tragedien »Yrsa«); Ingemann: »Valdemar den store og hans Mænd« (Brudstykke); Blicher: »Marie, en Erindring fra Vesterhavet«; J. L. Hejberg: »Aprilsnarrene«; Gyllembourg: »En Hverdagshistorie«; C. Ploug: »Et Kys« og »Kong Harald og Islændingen«; Chr. Winther: »Jacob og Lone« og »Henrik og Else«; H. C. Andersen: »Den grimme Ælling« og »Den standhaftige Tinsoldat«; Hostrup: »Gjenboerne«; Paludan-Müller: »Abels Død«.

Desuden læst: Holberg: »Den stundesløse«; Oehlenschläger: »Knud den store« og »Væringerne«; flere Noveller af Blicher; J. L. Hejberg: »Kong Salomon og Jørgen Hattemager«; med de ikke fransklæsende er fremdeles læst Stykker af Holberg, Goldschmidt, Blicher, J. L. Hejberg og Carit Etlar. Grammatiken er gennemgaaet mundtlig og indøvet ved Analyse. 30 Stile.

3dje stud. Kl. (Hertel). Bojesens danske Sproglære indtil Ordstillingen er læst og indøvet ved Analyse. Nordisk Mythologi efter Arentzen og Thorsteinson. Oplæsning af forskellige danske Forfattere. 32 Stile.

3dje Realkl. (Hertel). Som i 3dje stud. 33 Stile.

2den stud. og 2den Realkl. (Høj). Bojesens danske Sproglære indtil Ordstillingen er læst og indøvet ved Analyse. Oplæsning af forskellige danske Forfattere. 29 Stile til 1ste Maj. 3 Digte ere lærte udenad.

1ste stud. Kl. (Høj). Det vigtigste af Bojesens danske Sproglære til Ordstillingen er læst og indøvet ved Analyse. Til Oplæsning er benyttet Agerskovs, Nørregaards og Strøms Læsebog 3dje Afdeling. 28 Stile til 1ste Maj. 5 Digte ere lærte udenad.

1ste Realkl. (Hertel). Til Øvelser i Læsning er be-

nyttet Agerskov, Nørregaard og Strøms Læsebog 3dje Afdl. Det væsentligste af Bojesens danske Sproglære indtil Ordstillingen er lært og indøvet ved Analyse. Nogle Digte ere lærte udenad. 32 Stile.

Latin.

6te Kl. (Rektor). Madvigs Carmina selecta: Catull X, V. 251—408. Horats: Oder 1ste Bog med Forbigaaelse af 5, 13, 16, 19, 23, 25, 30, 33, 36. — (Kieler). Horats: Breve 2den Bogs 2det Brev samt ars poetica. Oder 2den Bog undtagen 4, 5, 8, 11. Cicero: Verrinernes 4de Bog. Tacitus: Annalernes 1ste Bog. Livius: 32te Bog Kap. 29 og ud. Kursorisk: Cæsar de bello Gallico 3die, 4de og 5te Bog. Sallust: Catilina og Jugurtha. Thomsons Antikviteter og Tregders Literaturhistorie i Udtog. 70 Versioner. *Til Afgangsprøven opgives:* Prosa: Cicero: Verrinernes 4de Bog Kap. 16—49. Seneca: consolatio ad Marciam. Livius 33te Bog Kap. 19 og ud. Tacitus: Annalernes 1ste Bog Kap. 1—37. Poesi: Horats' Breve 1ste Bog. Oderne 1ste Bog med Forbigaaelse af 5, 8, 13, 16, 19, 23, 25, 26, 30, 36. 2den Bog med Forbigaaelse af 4, 5, 8, 11. Carmina selecta (4de Udgave). Tibull I., II., III., IV. Catull og Martial.

5te Kl. (Rektor). Seneca: de providentia. Tacitus: Agricola. — (Kieler): Cicero: Verrinernes 4de Bog. Livius 31te Bog. Carmina selecta: Tibull, Properts III., V., VI., XI. Ovid I., II., III. Horats Breve 1ste Bog. Kursorisk: Cæsar: de bello Gallico 1ste, 2den og 3dje Bog. 65 Versioner.

4de Kl. (Reinhard). Cicero pr. lege Manil., or. in Catil. I. & IV. Livius l. VI. Virgil l. I. Madvigs Grammatik. Stile: hj. 29, p. Sk. 20, mundtl. 12.

3dje Kl. (Bricka). Cæsars Bell. Gallicum 7de Bog. Ciceros 2 og 3 catilinariske Tale. Ovids Metamorphoser: Pyramus og Thisbe, Battus, Europa, Cadmus. Madvigs Grammatik, andet Afsnit, Kap. 1—8. 70 Stile, hvoraf Halvdelen Hjemmestile, Halvdelen skrevne paa Skolen.

2den Kl. (Reinhard). Cornelius Nepos: Themistocles, Aristides, Pausanias, Epaminondas, Pelopidas, Agesilaus. Madvigs Grammatik, Syntax: Casuslæren og de vigtigste Regler af Tempus- og Moduslæren. Stile: hj. 35, p. Sk. 24, mundtl. 8.

1ste Kl. (Bricka). Forchhammers latinske Læsebog. Efter Madvigs Grammatik Formlæren. 35 Stile, alle paa Skolen.

Græsk.

6te Kl. (Rektor). Lykurgs Tale mod Leocrates. Plato (Thriges Udvalg) S. 11—26, 56—62, 84—98, 102—108. Petersens Anthologi. Homer: Odyssee 4de Bog fra Vers 250 og ud, 5te og 6te Bog. Tregders Mythologi og Literaturhistorie, Christensens Antikviteter i Udtog. *Til Afgangsprøven opgives:* Prosa: Herodot, Bergs Udvalg S. 1—19, 66—93. Plutarch, Themistokles. Lykurgs Tale mod Leocrates. Plato, Thriges Udvalg, S. 11—26, 56—62, 84—98, 102—108. Poesi: Homer, Iliaden 6te Bog, Odyssee 3die til 6te Bog. Petersens Anthologi S. 4—9, S. 10, 1, S. 14, 4 og 5, S. 15—16, S. 17, 2 og 3, S. 18, S. 19, 8, S. 21—26, S. 28, 6, S. 34, 1, S. 35—40, S. 41, 7, S. 42 9 og 10, S. 43, 1.

5te Kl. (Rektor). Iliaden 22de Bog. Odyssee 2den og 4de Bog. — (Kieler). Plutarchs Aristides. Herodot, Bergs Udvalg S. 1—5.

4de Kl. (Reinhard). Bergs Læsebog 2den Afdeling, S. 31—72. Homers Od. lib I. Bergs Formlære.

3dje Kl. (Reinhard). Bergs Forskole og Formlære.

Tysk.

5te Kl. (Hertel). P. Hjorts pros. Læsebog 2. Del: Briefe, zweite Sammlung. Schillers Wilhelm Tell og af Kleist's Michael Kohlhaas omtrent 50 Sider. Skriftlige og mundtlige Øvelser i Oversættelse fra Dansk. Formlære og Syntax efter Kaper.

4de stud. Kl. (Hertel). P. Hjorts pros. Læseb. 2. Del: Heine: Reisebilder, og H. Steffens Fragment aus meinen Knabenjahren, og af Poesi Jürs und Rung: »Deutsche Dichter« fra Goethe til Slutningen med Forbigaaelse af flere Digte. Formlæren og Syntax efter Kaper.

4de Realkl. (Hertel). Af P. Hjorts pros. Læseb. S. 134—156, 164—173, 187—194, 291—302, 315—329 og 341—361, og af Jürs und Rung »Deutsche Dichter«

S. 16—46, 176—182 og 193—201. Kapers Formlære og Syntax.

4de r. Kl. (Høj). Af Toepfers Udvalg af nyere tysk Literatur er læst S. 55—111 og S. 113—162.

3dje stud. Kl. (Høj). Hjorts pros. Læseb. S. 291—329, 341—362. Formlæren efter Kaper.

3dje Realkl. (Hertel). P. Hjorts pros. Læseb. S. 21—88. — 3. r. desuden i en særskilt ugentlig Time af Toepfers Udvalg S. 64—111. — Kapers Formlære.

2den Kl. (Høj). Kapers tyske Læsebog for Mellemklasserne (femte Udg.) S. 122—148, 157—181, 200—207. Formlæren efter Kaper.

2den r. Kl. (Høj). Kapers tyske Læseb. for Mellemklasserne (femte Udg.) S. 181—200. Enkelte af de lettere Digte i samme Læsebog ere læste. Formlæren efter Kaper.

1ste stud. Kl. (Høj). Kapers tyske Læsebog for Mellemklasserne (femte Udg.) S. 77—141. Formlæren til 2den Konjugation efter Kaper.

1ste Realkl. (Hertel). Kapers Læseb. f. Mellemkl. (fjerde Udg.) S. 56—71 og 75—111. Kapers Formlære til Verber af 2den Konjugation. — 1. r. har desuden i en særskilt Time gennemgaaet de første 32 Stykker af Kapers Stiløvelser for Begyndere.

Fransk.

6te Kl. (Münster). »Baruël og Michelsen«, 132 S. af Forfatterne: Thiers, Bastiat, Mérimée, George Sand, Taine og Daudet. Kursorisk: Toepffer, Bibliothèque de mon oncle, 100 S. Xavier de Maistre, to Fortællinger, 80 S. Thiers: Napoléon à Sainte-Hélène, 167 S. Michelsens Stiløvelser II. Grammatik til Dels efter Jung. Til Maj 55 Stile efter Gjedde.

5te Kl. (Münster). »Baruël og Michelsen«, 90 S. af Forfatterne: Daudet, Mérimée, Thiers, George Sand. Kursorisk: Toepffer, La bibliothèque de mon oncle, 246 S. Michelsen: Stiløvelser II., 1—40, og den dertil svarende Syntax efter Jung. Til Maj 50 Stile efter Gjedde.

4de stud. Kl. (Kieler). Borrings Études littéraires S. 1—13, 35—49 og 122—150. Erckmann-Chatrion: Histoire d'un conscrit, S. 6—84. Michelsens Stiløvelser repeteret, ligesaa Formlæren efter Sick. 30 Stile.

4de Realkl. (Münster). Borrings: Études littéraires, 125 S. af Forfatterne: Voltaire, Alfred de Vigny, Victor Hugo, Alex. Dumas, George Sand, Alph. Daudet, Octave Feuillet. Kursorisk: Souvestre: Au coin du feu, 118 S. Michelsens Stiløvelser I. 10 Stile.

3dje stud. og Realkl. (Münster): Borrings Læsebog for Mellemlklasserne, S. 151—220. Michelsens Stiløvelser I., til st. 61, De studerende indtil Maj 30 Stile, Realisterne 25. Sicks Formlære.

2den stud. og Realkl. (Münster). Borrings Læsebog for Mellemlklasserne, S. 75—150 (oversprunget omtr. 15 S.). Michelsens Stiløvelser I., til St. 47. Indtil Maj 30 Stile. Sicks Formlære.

1ste stud. og Realkl. (Kieler). Borrings Manuel, S. 6—66. Michelsens Stiløvelser, St. 1—14 og 21—27. Sicks Formlære. Indtil Maj 33 Stile.

Engelsk.

6te Kl. (Münster). Listovs Udvalg af engelske Forfattere, 102 Sider. Listovs Læsestykker II, 50 Sider. Kursorisk: Macauley's essays II, 52 Sider.

5te Kl. (Münster). Listovs Læsestykker, 75 Sider. Listovs Ledetraad I.

4de Realkl. (Münster). Listovs Udvalg af engelske Forfattere, 102 Sider. Heinrich Saure: Auswahl engl. Gedichte, ca. 30 Sider. Kursorisk: Gullivers travels, 115 Sider. Indtil Maj 24 Versioner, hvoraf enkelte paa Skolen.

3die Realkl. (Høj). Listovs Læsestykker II, Side 1—41; 61—118; 184—204. 25 Versioner til 1ste Maj. Rosings Formlære.

3die r (Høj). Listovs Læsestykker II, Side 118—155. Rosings Formlære.

2den Realkl. (Høj). Listovs Ledetraad II. Listovs Læsebog I, S. 16—41. 28 Stile til 1ste Maj. Rosings Formlære.

1ste Realkl. (Høj). Listovs Ledetraad I. Det vigtigste af Formlæren mundtlig indøvet under Læsningen. 17 Stile til 1ste Maj.

Religion.

6te og 5te Kl. (Godskesen). Af Oldkirkens Historie er der særlig dvælet ved det 2det og 3die Aarhundrede:

Kirkens Forhold til Romerstaten indtil Milano-Ediktet; Kateketskolen i Alexandria (Klemens og Origenes); Gnosticismen (Valentinianerne og Markioniterne, Ebjoniterne, Mandæerne og Manikæerne). — Fra Reformationstiden: Gjendøberne; — fra Missionen i Nutiden: Mission og Kristenforfølgelse i Uganda, Missionen i Indien og indisk Hedenskab, Kina-Missionen og Hudson Taylor. — Lejlighedsvis er der holdt korte Foredrag om og samtalen med Disciplene om forskellige psykologiske, moralske og religiøse Æmner. — Bibelkritik og sammenlignende Religionsvidenskab.

4de Kl. st. og R. (Godskesen). Apostlenes Gjerninger fra 13de Kap. og ud. Den religiøs-sædelige Tilstand i Romerriget paa Christi og Apostlenes Tid er skildret samt Jødekrigen og Jernsalems Undergang.

3die Kl. st. og R. (Godskesen). Assen's mindre Bibelhistorie fra S. 120—167. Balslevs Katekismusforklaring. — De tidligere lærte Psalmer ere repeterede.

2den Kl. st. og R. (Godskesen). Assen's mindre Bibelhistorie fra Rigets Deling indtil Bjergprædikenen; Balslevs Katekismusforklaring fra S. 30—60; en Del Psalmer.

1ste Kl. st. og R. (Godskesen). Bibelhistorien til Rigets Deling; ligesom i de tvende foregaaende Klasser er det hele gjenneengaact udførligt ved Foredrag og derefter gjenfortalt af Disciplene efter Bibelhistorien. — Katekismen forfra til S. 30; nogle Psalmer.

Historie.

6te Kl. (Bricka). Repeteret hele Historien, Oldtidens og Nordens Historie efter Thrige og den alm. Verdenshistorie i Middelalder og nyere Tid efter Bloch.

5te Kl. (Bricka). Læst og repeteret Oldtidens og Nordens Historie efter Thrige.

4de stud. Kl. (Aagaard). Læst og repeteret Oldtidens, Middelalderens og den nyeste Tids Historie (1789—1871) efter Blochs Lærebog.

4de Realkl. (Aagaard). Læst og repeteret Oldtidens, Middelalderens og den nyere Tids Historie efter Blochs Lærebøger. — (Bricka). Den nyeste Tids Historie efter Bloch. Mundtlig meddelt en Udsigt over de vigtigste Statsforfatninger i Evropa.

3dje Kl. (Aagaard). Læst og repeteret den nyere Tids Historie (1500—1789) efter Blochs Lærebog.

2den stud. og Realkl. (Aagaard). Læst og repeteret Middelalderens Historie efter Blochs Lærebog.

1ste stud. og Realkl. (Aagaard). Læst og repeteret Oldtidens Historie efter Blochs Lærebog.

Geografi.

4de stud. og Realkl. (Aagaard). Læst og repeteret hele Geografien efter Granzows Lærebog Nr. 2.

3dje stud. og Realkl. (Aagaard). Læst og repeteret Indledningen samt Afrika, Amerika og Australien efter samme Lærebog.

2den stud. og Realkl. (Aagaard). Læst og repeteret fra Frankrig til Afrika efter samme Lærebog.

1ste stud. Kl. (Petersen). Læst fra Danmark til Frankrig efter Granzows Lærebog Nr. 2.

1ste Realkl. (Aagaard). Læst og repeteret fra Danmark til Frankrig efter Granzows Lærebog Nr. 2.

Mathematik.

4de stud. og Realkl. (Bendz). Plangeometrien repeteret efter Jul. Petersens Geometri. I Arithmetik er efter sammes Arithmetik læst Ligninger af 2den Grad, exponentielle Ligninger og Rækker; det hele Pensum er repeteret. Opgaver hjemme engang ugentlig. Realklassen tillige Regneopgaver engang ugentlig.

3dje stud. og Realkl. (Johnsen). Efter Jul. Petersens Plangeometri er læst fra § 95 og ud. Efter Jul. Petersens Arithmetik er læst Læren om Rod, Ligninger af 2den Grad med en Ubekjendt, Logarithmer og Rækker. Opgaver hjemme engang ugentlig.

2den stud. og Realkl. (Bendz). I Arithmetik er læst Læren om Potens, Regning med Polynomier, Decimalbrøk, Ligninger med 2 og flere Ubekjendte af 1ste Grad samt Begyndelsen af Rod. I Regning Procentregning. I Geometri er læst fra § 54 til § 88 samt fra § 109 til § 116. Opgaver hjemme engang ugentlig.

1ste stud. og Realkl. (Johnsen). Efter Jul. Petersens Arithmetik er læst de 4 Regningsarter, Ligninger med 1 Ubekjendt af 1ste Grad og Proportioner. Op-

gaver hjemme engang ugentlig. Ved Regneundervisningen er benyttet Hansens Regnebog, 3dje Del, og deraf gennemgaaet Gjennemsnitsregning, Delingsregning og omvendt Forhold. Efter Jul. Petersens Geometri er læst forfra til § 59.

Naturlære.

6te Kl. (Bendz). Repeteret hele Fysiken efter Carl Schmidts mindre Lærebog og læst Astronomien efter Jørgensens Lærebog.

5te Kl. (Bendz). Læst Fysiken efter Carl Schmidts Lærebog til Bølgebevægelse.

4de Realkl. (Petersen). Læst Resten af Holtens Naturlære fra Tyngden med Undtagelse af Lyslæren og Stødet; repeteret hele Bogen.

3dje Realkl. (Petersen). Holtens Naturlære til Tyngden.

2den r. Kl. (Petersen). Schmidts og Christensens Naturlære fra Magnetisme til Enden; dog kun en Del af Lyslæren.

1ste r. Kl. (Petersen). Samme Bog fra Begyndelsen til Magnetisme.

Naturhistorie (Petersen).

4de Kl. st. og R. Hele Zoologien efter Lützens Lærebog Nr. 2 samt Strøms Begyndelsesgrunde i Botanik med nogle Tilføjelser.

3dje Kl. st. og R. Det menneskelige Legeme og Fuglene efter Lützens Bog samt Strøms Begyndelsesgrunde i Botanik (sidste forøgede Udgave).

2den Kl. st. og R. Læst Krebsdyr, Orme, Bløddyr og Pattedyr efter Lützens Bog. Nogle Planter ere gennemgaaede.

1ste Kl. st. og R. Læst de koldblodige Bedyr og Leddyrene til Krebsene. Nogle Planter ere gennemgaaede.

Skrivning.

3dje Realkl. (Hertel) og 2den Kl. st. og R. (Godskesen) have hver haft én Times Undervisning ugentlig. For-

skrifter ere benyttede jævnsides med Skrivning efter Bog. Sikker og tydelig Haandskrift har været Maalet for Undervisningen.

1ste Kl. st. og R. (Godskesen). To Timers ugentlig Undervisning; Forskrifterne ere benyttede. De flinkere Disciple have til Afveksling af og til skrevet efter Bog.

Tegning.

3dje Realkl. (Johnsen). Der er tegnet efter Fortegninger af H. Wohlien.

2den Realkl. (Johnsen). Der er tegnet efter Fortegninger af H. Wohlien.

1ste Realkl. (Schmidt-Phiseldeck). Dr. Stuhlmanns Fortegninger ere benyttede til Undervisningen.

Sang (Christiansen).

6te, 5te, 4de og 3dje Kl. Indøvet og repeteret 18 Korsange for Sopran, Alt og Bas af V. Sannes Syngesplan, 10de Del, samt tostemmige Fædrelandssange.

2den og 1ste Kl. Indøvet Sopran- og Altstemmer til 11 af samme trestemmige Sange samt tostemmige Fædrelandssange. Træffeøvelser og Skalaer.

Gymnastik (From).

4 ugentlige Timer i hver Klasse. Forberedelsesøvelser, Gang- og Løbeøvelser; Springning i Højde og Længde, Klavreøvelser, blandede Øvelser og Volitigering. Med de ældre Klasser er indøvet Stokkeslag og Barreøvelser, og med de to yngste Klasser Smidighedsøvelser.

Gymnastiken er bleven ledet efter den af Oberstløjtnant Amsinck udfærdigede Lærebog i Gymnastik.

For Skydningens Vedkommende har Skolen, paa Grund af Disciplenes Antal, maattet dele disse i to Hold, og som Følge deraf have Disciplene kun opnaaet det halve Antal Skydedage.

Skydningen er foretaget dels i frit og dels i støttet Anslag.

Udfaldet af Skydningen i 1887.

(Afstand 300 Alen.)

Klasse.	Navn.	Antal Gange.	Antal Skud.	Points.	Treffere.	Sum.	Værdi.	
6te	Fejlberg . . .	7	35	56	30	86	2.5	Dels frit, dels paa Anlæg.
"	H. Hansen . . .	7	35	13	9	22	0.6	Paa Anlæg.
"	H. Jensen . . .	7	35	40	19	59	1.7	Dels paa, dels uden Anlæg
"	F. Frandsen . .	7	35	17	10	27	0.8	Paa Anlæg.
"	Fich	7	35	78	32	110	3.1	—
"	Chrl. Petersen	7	35	45	23	68	1.1	—
"	Nielsen	6	30	21	12	33	1.5	—
"	Foldberg	7	35	34	18	52	1.6	—
"	A. Hansen . . .	7	35	39	18	57	1.9	—
"	Raaschou	7	35	41	17	58	1.7	Dels paa, dels uden Anlæg.
"	Aabye	6	30	52	23	75	2.5	Paa Anlæg.
"	Albrechtsen . .	7	35	38	19	57	1.6	Frit Anslag.
"	Nørrgaard . . .	7	35	34	21	55	1.6	Paa Anlæg.
"	Funch	6	30	39	19	58	1.9	Dels paa, dels uden Anlæg.
5te	Hempel	4	17	30	14	44	2.6	Paa Anlæg.
"	Fæster	4	17	35	16	51	3.0	Frit Anslag.
"	E. Nielsen . . .	4	17	21	14	35	2.1	Dels paa, dels uden Anlæg.
"	Tuxen	4	17	8	5	13	0.8	Paa Anlæg.
"	Philipsen	4	17	34	14	48	2.8	—
"	Lorenzen	4	17	22	12	34	2.0	Frit Anslag.
"	Thuesen	3	12	6	2	8	0.7	Paa Anlæg.
"	Yde	4	17	7	6	13	0.8	Frit Anslag.
4de	Reehoff	6	30	56	25	80	2.7	Paa Anlæg.
"	Ortved	2	10	18	8	26	2.6	Frit Anslag.
"	Lichtenberg . . .	2	10	00	00	00	0.0	Paa Anlæg.
"	H. Jørgensen	2	10	17	9	26	2.6	Frit Anslag.
"	Brangstrup . . .	2	10	22	8	30	3.0	Paa Anlæg.
"	Christensen . . .	2	10	10	6	16	1.6	—
"	J. Petersen . . .	2	10	00	7	00	0.0	—
"	Olsen	2	10	19	00	26	2.6	—
"	Ellbrecht	2	10	1	1	2	0.2	—
"	Heger	2	10	18	8	26	2.6	Frit Anslag.
"	Neven	2	10	22	9	31	3.1	Paa Anlæg.
"	L. Jørgensen . .	2	10	11	6	17	1.7	—
"	Andersen	2	10	21	8	29	2.9	Frit Anslag.
"	Leidersdorff . .	2	10	11	5	16	1.6	—
"	G. Petersen . . .	2	10	17	7	24	2.4	—
"	J. Jensen	4	17	26	15	41	2.4	—
"	Hempel	4	17	26	11	37	2.2	Paa Anlæg.
"	Torgius	3	12	13	6	19	1.6	—
"	V. Funch	4	17	31	14	45	2.7	—
"	F. Bruhn	4	17	23	11	34	2.0	Dels paa, dels uden Anlæg.
"	Schmidt	4	17	20	9	29	1.7	—
"	Mortensen	4	17	22	9	31	1.8	Paa Anlæg.
"	Jørgensen	4	17	26	13	39	2.3	—

Elementarskolen.

Dansk.

Klasse A I. (Bovien). Oplæsning og Analyse efter Funch, Røgind og Warburgs danske Læsebog. Til Oplæsning er desuden benyttet forskellige Æventyrsamlinger og Fortællinger. I Analyse er indøvet Ordklasserne, Bøjningslæren, den enkelte Sætnings Dele og det vigtigste om Sætningsforbindelserne. Efter Læsebogen er lært udenad: »En Moder med sit Barn«, »St. Laurentius« og »Torbisten og Fluen«. En Stil om Ugen (Gjenfortælling og Diktat).

Kl. A II. (Godskesen). Oplæsning og Analyse som i A I.; efter Læsebogen er lært udenad: »Flugten til Amerika« og »En Ven«. En Stil ugentlig (Gjenfortælling og Diktat).

Kl. B. (Bovien). Samme Læsebog. Til Oplæsning er desuden benyttet forskellige Æventyrsamlinger og Fortællinger. I Analyse ere Ordklasserne, Bøjningslæren og den enkelte Sætnings Dele indøvede. Efter Læsebogen er lært udenad: »Den danske Soldat«, »Torbisten og Fluen« og »Tommeliden«. En Stil om Ugen (Diktat og Gjenfortælling.)

Kl. C. (Bovien). Samme Læsebog. Til Oplæsning er desuden benyttet forskellige Æventyrsamlinger og Fortællinger. I Analyse ere Ordklasserne, en Del af Bøjningslæren og den enkelte Sætnings Dele indøvede. Efter Læsebogen er lært udenad: »Flugten til Amerika« og »Den danske Soldat«. En Stil om Ugen (Afskrivning og Diktat).

Religion.

Kl. A I (Schultz). Balslevs Bibelhistorie, det gamle og ny Testamente. Luthers lille Katekismus. En Del Psalmer lærte udenad.

Kl. A II. (Godskesen). Som A I

Kl. B. (Schultz). Efter Balslevs Bibelhistorie læst det ny Testamente. En Del Psalmer efter »Sange ved den første Undervisning i Bibelhistorie«.

Kl. C. (Schultz). Det gamle Testamente efter Balslevs Bibelhistorie. En Del Psalmer efter »Sange ved den første Undervisning i Bibelhistorie«.

Historie.

Kl. A I. (Andersen). Brickas Nordens Historie, 2den Udgave, læst hele Bogen.

Kl. A II. (Frk. Schandorft). Brickas Nordens Historie, læst hele Bogen.

Kl. B. (Andersen). Efter Brickas Nordens Historie 2den Udgave læst fra Valdemar Atterdag til Holberg.

Kl. C. (Andersen): Efter samme Lærebog læst for fra til Valdemar Atterdag.

Geografi (Andersen).

Kl. A I. Efter Granzows Lærebog Nr. 3 og Kortet, læst Asien, Afrika, Amerika og Australien.

Kl. A II. Samme Pensum som A I.

Kl. B. Efter samme Lærebog og Kortet læst fra Rusland til Asien.

Kl. C. Efter samme Lærebog læst de 3 nordiske Riger, den almindelige Oversigt over Europa samt S. 13—26.

Naturhistorie (Andersen).

Kl. A I. Pattedyrene og Fuglene efter Lützens Lærebog Nr. 2.

Kl. A II. Samme Pensum som A I.

Kl. B. Pattedyrene og Fuglene efter Feddersens »100 Dyr«.

Kl. C. Pattedyrene efter Feddersens »100 Dyr«.

Tysk.

Kl. A I (Bovien). Kapers Læsebog S. 1—8, 10—31, 38—56. Kapers Sproglære: Artiklerne, Substantivernes svage og stærke Bøjning, Pronominerne (undt. de ubestemte), Talordene, Hjelpeverberne og »loben«.

De ikke Fransklæsende i Kl. A. (Bovien): Repereret det i A I. og II. læste.

Kl. A II (Frk. Schandorff). Kapers Læsebog: 1—8, 10—31, 38—56. Kapers Sproglære: Artiklerne, Substantivernes og Adjektivernes Bøjning, Pronominerne (undt. de ubestemte), Talordene, Verberne: sein, haben, werden, loben.

Klasse B. (Boviën). Kapers Læsebog for Begyndere: S. 24—55. Af Kapers Schema er lært: Artiklerne, Substantivernes Bøjning, Talordene og Hjælpeverberne.

Kl. C. (Bovien). Kapers Læsebog for Begyndere: S. 1—31.

Fransk.

Kl. A. (Münster). Michelsen: Fransk for Begyndere.

Regning (Schultz).

Kl. A I Brøks Division, Brøks Brøk, benævnte Størrelser, Reduktion til Enheden. Ugentlig en skriftlig Opgave. Den store Tabel.

Kl. A II. Læst det samme som A I.

Kl. B. Division med hele Tal, Reglerne for Tals Delelighed, Maal, Mangefold, Læren om Brøk, de fire Regningsarter med Brøk. Ugentlig en skriftlig Opgave. Den store Tabel.

Kl. C. Talrækken, de fire Regningsarter med ubenævnte Tal tilligemed de dertil hørende Tegn. Lighedstegn, Parentheser, den lille Tabel. Ugentlig en skriftlig Opgave paa Skolen.

Skrivning.

Kl. A I (Andersen). Frøken Stremmes Skriveøvelser 4.—6. Hefte. Nogle Elever have tillige skrevet efter Bog.

Kl. A II (Andersen). Som A I.

Kl. B. (Schultz). Frøken Stremmes Skriveøvelser 2.—5. Hefte.

Kl. C. (Schultz). Frøken Stremmes Skriveøvelser 2.—4. Hefte.

Tegning (Andersen).

Kl. A I. Indøvet Fortegninger efter Stuhlmann.

Kl. A II. Som A I.

Kl. B. Indøvet Stuhlmanns 2det Hefte.

Kl. C. Indøvet Stuhlmanns 2det Hefte.

Sang (Schultz).

Kl. A., B., C. indøvet enstemmige Lovsange efter Skolens Lovsangsbog og en Del Fædrelandssange.

Gymnastik (From).

4 ugentlige Timer i hver Klasse. Gjennemgaaet Forberedelsesøvelser, Gang- og Løbeøvelser, Springning i Højde og Længde, Klavren, blandede Øvelser og Smidighedsøvelser.

C. Smaaskolen.*Ældste Afdeling.*

Modersmaalet (Frk. Jørgensen). Joakim Larsens danske Læsebog, S. 1—200; en Del af Indholdet gjenfortalt. Tre Gange om Ugen Stiløvelser. Af Mathiesens 100 Børnesange og Lege ere Nr. 34, 36, 57, 61, 62, 69 lærte udenad.

Bibelhistorie (Frk. Berg). Fortalt fra Skabelsen til det babyloniske Fangenskab. Hovedbegivenhederne af Jesu Liv. Af »Sange ved den første Undervisning i Bibelhistorie« ere Nr. 2, 11, 17, 23, 24, 29, 30, 34, 36, 40 lærte udenad.

Geografi (Frk. Jepsen). Danmark efter Landkort.

Regning (Frk. Jepsen). De 4 Regningsarter med ubenævnte Tal; Multiplikation med 1—6 Tal. I Hovedregning de 4 Regningsarter med ubenævnte Tal.

Historie (Frk. Berg). De vigtigste Sagakonger, ved Gjentortælling.

Anskuelseslære (Frk. Berg) er foretagen ved Hjælp af Vægbilleder.

Skrivning (Frk. Berg). Frk. Stremmes Skriveøvelser 2.—3. Hefte.

Tegning (Frk. Jørgensen). Efter A. Stuhlmans Methode, S. 1—8.

Mellemste Afdeling.

Modersmaalet (Frk. Jørgensen). Bredsdorffs Læsebog; tre Gange om Ugen Stileøvelser. Af Matthiessens 100 Børnesange og Lege ere Nr. 40, 41, 42, 51, 62, 71, 72 lærte udenad.

Bibelhistorie (Frk. Berg). Fortalt fra Skabelsen til Kong Saul. Af »Sange ved den første Undervisning i Bibelhistorie« ere Nr. 2, 3, 12, 16, 22, 23, 32, 36, 39 lærte udenad.

Historie (Frk. Berg). Den nordiske Gudelære, Gjenfortælling.

Geografi (Frk. Jepsen). De almindelige geografiske Begreber ere forklarede.

Regning (Frk. Jepsen). J. N. Schultz' Regnebog for Smaaskolen. De tre første Regningsarter med ubenævnte Tal; begyndt paa Division. I Hovedregning de to første Regningsarter med ubenævnte Tal; begyndt paa Multiplikation.

Skrivning (Frk. Jepsen). Frk. Stremmes Skriveøvelser 1.—2. Hefte.

Tegning (Frk. Jørgensen). Efter A. Stuhlmanns Methode, S. 1—4.

Anskuelselære (Frk. Jepsen) er foretagen ved Hjælp af Vægbilleder.

Yngste Afdeling.

Modersmaalet (Frk. Jørgensen). Bredsdorffs ABC. og Læsebog. Af Matthiessens 100 Børnesange og Lege ere Nr. 7, 8, 12, 18, 20, 72 lærte udenad paa Skolen.

Bibelhistorie (Frk. Berg). Fortalt fra Skabelsen til Moses. Af »Sange ved den første Undervisning i Bibelhistorie« ere Nr. 3, 12, 13, 15, 19, 21, 31 lærte udenad paa Skolen.

Regning (Frk. Jepsen). De to første Regningsarter med ubenævnte Tal. I Hovedregning det samme.

Skrivning. Frk. Stremmes Skriveøvelser 1. Hefte.

Anskuelselære ved Hjælp af Vægbilleder.

Gymnastik (From).

3 ugentlige Timer. Forberedelsesøvelser, Gang og Løben, Springning, Klavring, blandede Øvelser samt gymnastiske Lege. I Sommermaanederne Badning.

V.

Boldspil.

Der bestaar i Skolen to Kricketklubber, en ældre, fra 3dje Klasse opefter, og en yngre, fra 2den Klasse nedefter. Hver Klub har sin Formand, der bestyrer alle indre Anliggender. Der spilles, saavidt Tid og Lejlighed tillader, hver Dag fra 5—7.

En Kricketkamp med Præmier afholdtes ifjor Efteraar af den ældre Klub. En lignende vil i dette Foraar blive afholdt af den yngre.

VI.

Skolebetalingen.**1) i Statsskolen:**

6te og 5te Klasse.....	12	Kr. om Maaneden.		
4de —	}	.....	10	— — —
3dje —				
2den —				
1ste —				

for Disciple fra Hillerød Kommune:

2den Realklasse.....	7	— — —
1ste —	6	— — —

2) i Elementarskolen:

Ældste Klasse (A).....	8	Kr. om Maaneden.
Næstældste Klasse (B).....	7	— — —
Yngste Klasse (C).....	5	— — —
men for Disciple fra Hillerød Kommune:		
(A).....	6	— — —
(B).....	5	— — —
(C).....	4	— — —

3) i Smaaskolen:

Ældste Klasse (a).....	5 Kr. om Maaned.		
men for Disciple fra Hillerød Kommune.....	4	—	—
De to andre Afdelinger (b og c)	4	—	—

Naar flere Brødre samtidig søge *Statsskolen*, betaler 2den Broder kun $\frac{3}{5}$, 3dje Broder $\frac{4}{5}$, 4de Broder gaar frit.

I *Elementarskolen* betaler af flere Brødre den ældste fuldt, men enhver af de andre 2 Kr. mindre om Maanden end han ellers skulde have betalt.

I *Smaaskolen* betaler af flere Brødre den ældste fuldt, enhver af de andre 1 Kr. mindre om Maanden.

Anm. For Disciple, hvis Forældre svare Vilkaarskat til Hillerød Kommune, betale 2den Broder 1 Kr. mindre, 3dje Broder $1\frac{1}{2}$ Kr., 4de og flere Brødre 2 Kr. mindre, uanset om de ældre Brødre gaa i Elementarskolen eller i 1ste og 2den Realklasse.

I Statsskolen betales ved Optagelsen 10 Kr. i Indskrivningspenge. I Elementar- og Smaaskolen betales intet saadant.

I Statsskolen betales Skolepengene et Kvartal forud, i Elementar- og Smaaskolen en Maaned forud.

I ingen af Skolens Afdelinger betales Lys- eller Brændpenge el. l.

VII.

Skolebeneficier og Legater.

A. Statsskolen.

a. Skolens egne Stipendier og Fripladser.

1. Hel Friplads (144 Kr.): H. St. Hansen, N. L. Fejlbjerg, V. Foldberg, J. C. H. Jensen, F. V. A. Frandsen, J. Chr. N. Hempel.
2. Hel Friplads (120 Kr.): H. N. Holch, Th. F. E. Jensen, J. Madsen, C. S. Torgius, P. Chr. Olsen, P. A. Chr. Sørensen, E. Petersen.

3. Halv Friplads (72 Kr.): O. Th. Fich.
4. Halv Friplads (60 Kr.): H. Chr. Hansen, S. A. R. N. Hempel, H. N. Mortensen, C. E. R. Jørgensen, G. C. Jensen, J. M. Andersen, A. J. Fejlberg, O. Chr. Jensen, Th. Høeg, J. J. O. S. Hansen, J. G. Neergaard, H. B. Hansen, C. A. H. Lindberg, Chr. V. G. Albertus, N. P. N. Thyрsted, C. G. Madsen, J. Th. T. Rasmussen.
5. Højeste Stipendium, at udbetale (100 Kr.): N. H. Nielsen, Ch. S. Petersen, L. S. Larsen.
6. Mellemste Stipendium, at udbetale (70 Kr.): G. P. Philipsen, Th. Chr. Clausen.
7. Slagelse Stipendium, at udbetale (70 Kr.): Chr. Olsen, O. J. Thuesen.
8. Slagelse Stipendium, at udbetale (40 Kr.): E. N. Holch.

b. Amtets Fripladser.

1. Halv Friplads (60 Kr.): E. Reehoff, N. Thyрsted, J. Hviid, R. Köhl, Th. Rasmussen, V. Hammer.

c. Kommunens Fripladser.

1. Nedsættelse af Skolepenge (30 Kr.): A. Restrup, (15 Kr.): Th. Sørensen.

d. Det Moltkeske Legat (80 Kr.):

P. M. Tuxen og E. Petersen.

e. Det Treschowske Legat (100 Kr.):

J. Madsen.

f. Legatum Bendtsenianum (40 Kr.):

H. J. P. Jensen.

B. Elementarskolen.

a. Amtets Fripladser.

1. Halv Friplads (48 Kr.): J. P. Jensen, C. P. Pedersen.
2. Halv Friplads (42 Kr.): E. Hammer.

b. Kommunens Friplads.

1. Nedsættelse af Skolepenge (36 Kr.): G. Aarestrup. (30 Kr.): A. H. Husmann, J. P. Andersen, C. F. Christensen. (15 Kr.): F. D. Hartmann, P. G. Poulsen.

c. Bestyrelsens Friplads og Understøttelser.

1. Hel Friplads (60 Kr.): A. Hendriksen.
2. Hel Friplads (48 Kr.): H. Hendriksen, E. Kieler.
3. Udgift til Skolebøger: 6 Kr. 55 Øre.

C. Smaaskolen.

- $\frac{1}{2}$ Friplads (24 Kr.): R. Christensen.
- $\frac{1}{4}$ Friplads (12 Kr.): P. Petersen, A. Christensen.

VIII.

**Udtog af Skolens Regnskab for Finantsaaret
1887—88.**

Indtægt:

1. Beholdning fra Regnskabsaaret 18 ⁸⁶ / ₈₇	5,646 Kr. 59 Ø.
2. Tiendeindtægter	6,075 — 76 —
3. Renter af Skolens Kapitaler	5,019 — 88 —
4. Skolekontingenter	11,951 — » —
5. Indtægt af Hospitaler	600 — » —
6. Lejeindtægt af Skolelokaler	200 — » —
7. Tilskud af den almindelige Skolefond	25,000 — » —
Summa Indtægt . . .	54,493 Kr. 23 Ø.
Naar Udgiften fradrages med . . .	49,575 — 81 —
bliver Kassebeholdningen den $\frac{31}{3}$ 88 . . .	<u>4,917 Kr. 42 Ø.</u>

Udgift:

Gager til Skolens faste Lærere	25,350	Kr. 66 Ø.
Inspektion og Bibliothekar	300	— » —
Pedeltjeneste	600	— » —
Lønningstillæg til Skolens faste Lærere	3,729	— » —
Timeundervisning	6,233	— » —
Pensioner	4,304	— 37 —
Bibliothek	768	— 83 —
Bygningernes Vedligeholdelse	3,702	— 96 —
Lejeudgift til Skolelokaler	150	— » —
Inventariets Vedligeholdelse	382	— 12 —
Sløjds skolen	335	— 60 —
Brændsel og Belysning	1,280	— 68 —
Skatter og Afgifter (kommunale)	259	— 54 —
Regnskabsføringen	680	— » —
Rengjøring	468	— 88 —
Porto, Protokoller, Skrivematerialier . . .	323	— 17 —
Program og Skolehøjtideligheder	347	— 15 —
Andre Udgifter	241	— 68 —
Riffelskydning	118	— 17 —
Summa Udgift	49,575	Kr. 81 Ø.

Stipendiekassen 1887—88.

Indtægt:

1. Renten af Stipendiefondens Midler	576	Kr. 14 Ø.
2. Uddrag af Sparekassen	207	— 98 —
3. Refusioner	271	— 62 —
Summa Indtægt	1,055	Kr. 74 Ø.

Udgift:

1. Udbetalte Stipendier	455	Kr. » Ø.
2. Indsat i Sparekassen	407	— 39 —
3. Udbetalte Slagelse Stipendier	180	— » —
4. Regnskabsførers Procenter	13	— 35 —
Summa Udgift	1,055	Kr. 74 Ø.

IX.

**Fortegnelse over de i Aaret 1887—88 i Skolebibliotheket
indsatte Bøger.**

(De med † betegnede Bøger ere Gaver, de med * betegnede Bøger
ere kjøbte paa Auktioner.)

†O. H. Aagaard: Frankrig og Skotland i Aarene 1536
—1560. Kjøbenhavn 1887.

Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie, udg.
af det kgl. nord. Oldskriftselskab. 1887. (II. R.
3.—4. H.)

Aarsberetning og Meddelelser fra det st. kgl. Bibliothek,
ved Chr. Bruun. 1887 (3. R. 12. H.).

Acta Mathematica, Journal redigé par P. G. Mittag-
Leffler. 1887. (Nr. 10, 1.—3. H., Nr. 11, 1.—2. H.)

*Fabulae Aesopicae Collectae. Ex. Recognitione C. Halmii.
1868.

C. Amicis: Spanien. 1887.

Annal. der Physik und Chemie, herausg. v. G. Wiede-
mann. 1887 (4.—12. H.). 1888 (1.—4. H.).

*Apollonius des Rhodiers Argonautenfarth, übers. v. C.
Oslander 1837 (1.—3. H.).

*Appian's Römische Geschichten, übers. v. L. J. Dillenius
1828 (1.—15. H.).

*Apuleii: Psyche et Cupido. ed. O. Jahn. 1856.

Arkiv for nord. Filologi, udg. af G. Storm. 1887 (4. B.
1.—3. H.). 1888 (4. B. 4. H.).

S. Bagger: Om Anskuelsesundervisningen. 1887.

E. Bauch: Musikens Historie. 1888 (13. H.).

Beretning om Frederiksborg Slots Gjenopførelse og
Restaurering efter Branden d. 17de Decbr. 1859,
udg. 1887.

†Beretning om den polytekniske Lærestalt i Aaret
1886—87.

*V. Bloch: C. Cornel. Taciti Agricola et Germania. 1854.

S. E. V. Boas: Lærebog i Zoologien. 1888.

†E. Bøjesen: Om visse karakteristiske Udtryk hos
Aristoteles. 1849.

*Ch. Bonnucci: Pompej. 1828.

- Bowler: Criket. Nr. 1.
- *A. Brag: Amfiktyonernas Forbund. 1872.
- C. F. Bricka: Cancelliets Brevbøger 1556—60. 1887 (1. Halvdel).
- C. F. Bricka: Dansk biografisk Lexikon. 1887 (2.—9. H.).
- †J. M. Brun: Tysk Digtsamling. 1887.
- †O. Bruun: Studier over Scorbutens Ætiologi. 1886.
- Bulletin Bibliograph. de la librairie française 1887 (Nr. 1—3).
- †G. J. Caesaris Commentarii de bello Gallico. ed. B. Dinter 1864.
- Du Cange: Glossarium Mediæ et Infimæ Latinitatis. ed. L. Favre 1887. (9. og 10. B.)
- *Q. Catulli Veronensis Liber. ed. A. Roszbach. 1887.
- *Q. Catullus: Smaadigte, overs. af Ch. Listow (Nykjøbing Cathedralskoles Progr. f. 1884).
- Kr. Christensen: Regnebog. 1887 (2den Udg.).
- *Ciceros Breve, udg. af Th. Kielsen. 1853.
- Danmark-Norges Bogmarked 1887 (Nr. 6—8).
- Danmarks Statistik. Sammendrag af statistiske Oplysninger om Kongeriet Danmark, udg. af det stat. Bureau. 1886.
- Danmarks Statistik. Stat. Tabelværk. 1886 (3. R. 8. B.).
- Danske Magazin, udg. af det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog. 1887 (5. R. 1. B. 2. H.).
- *Demosthenis or. Philippicæ. ed. J. Th. Væmel. 1833.
- *Demosthenes's Tale for Ktesifon om Krandsen, ved G. F. Lund. 1853.
- *Demosthenes's flippiske Taler, ved G. F. Lund. 1853.
- C. Dickens: David Copperfields Levned, udg. af Selskabet til Folkeoplysningens Fremme. (1.—2. B.) 1887.
- *Diodor's v. Sicilien historische Bibliothek, übers. v. J. Fr. Wurm. 1829 (1.—29. H.).
- H. Drachmann: Der var engang —. Æventyrkomedie. 1887.
- †H. Ellinger: Lærebog i Physik. 1887.
- *E. Engelhardt: Kong Gorms og Dronning Thyras Mindestene i Jellinge. 1876.
- *E. Engelhardt: Jernalderens Gravskikke i Jylland. 1881.
- J. Ersch u. Gruber: Algem. Encyclopædie d. Wissenschaften. 1887. (41 Th.)

- Kr. Erslev: Aktstykker og Oplysninger til Rigsraadets og Stændermødernes Historie i Kr. IV.s Tid. 1887 (2. B. 1. H.).
- Examensbogen. En orienterende Oversigt over de danske, offentlige Examinere, undtagen de højere Lærestalters Fagexaminere. Samlet af J. Hoffmeyer. 1887 (2den forøgede Udg.).
- *Eunapius Sardinianus De vitis Philosophorum et Sophistarum. 1568.
- *Euterpe: Oversættelse af Digterværker fra Oldtiden og Middelalderen, ved C. Gertz, Th. Lange og S. Müller. 1874.
- *A. Feddersen: Nogle viborgske Oldsager og Udgravninger. 1870.
- †O. Fibiger: Kommentar til et Udvalg af Lysias's Taler. 1850.
- † ——— Kommentar til et Udvalg af Lysias's Taler. Anmeldt og bedømt af W. Wiehe. 1851.
- † ——— Belysning af Hr. W. Wiehes Anmeldelse af Kommentaren til et Udvalg af Lysias's Taler. 1854.
- R. Flint: Positivismen. 1887.
- †A. Friis: Om den i Kjøbenhavn i Aaret 1886 herskende Epidemii af Meningitis Cerebrospinalis. 1887.
- †E. Goos: Meddelelser ang. den polytekniske Lærestanstalt 1837—63, udg. 1886—87 (1—2 vol.).
- J. Grimm u. W. Grimm: Deutsches Wörterbuch. 1887. (13—14 Liefer).
- F. Grung: Skolearbejde og Arbejdsskole. Bergen 1887.
- J. B. Halvorsen: Norsk Forfatterlexikon. 1887. (7.—8. H.).
- †A. Hansen og J. Magnussen: Glossarium. 1887.
- † ——— ——— Engelsk Læsebog. 1887.
- †A. Hauch: Latinsk Elementarbog. 1887.
- *N. Hawthorne: Græske Sagn. 1867.
- †Heliodor's zehn Bücher Aethiopischen Geschichten, übers. v. Fr. Jacobs. 1838 (1.—3. H.).
- †K. Helweg: Studier over de vasomotoriske Nervebaners centrale Forløb. 1886.
- †Herodian's Geschichte des Kaiserthums seit dem Tode des Markus, übers. v. E. Osiander. 1830 (1.—2. H.).
- Historisk Arkiv, et Maanedsskrift, udg. af Fr. Granzow og S. B. Thrige. 1887 (5.—12. H.). 1888 (1.—2. H.).

- Vera Hjeld: Sløjdläraren för de Små. 1886.
 L. Holberg: Don Ranudo de Colibrados (dansk Folkeudgave).
 — Kong Valdemars Lov. 1886.
 †The Iliad of Homer, transl. by. Alex. Pope. 1771. (1—5 vol.).
 †The Odyssey of Homer, transl. by. Alex. Pope. 1771. (1—4 vol.).
 †J. M. Hoogvliet: Studia Homerica. 1885.
 C. Hostrup: Under Snefog. 1888.
 Hybners: Statistiske Tabel over alle Jordens Lande. 1887. (Efter Originalens 34te Oplag).
 *Hyperidis Orationes quatuor. ed. Fr. Blass. 1881.
 H. Høffding: Ethik. 1887.
 Julekalender af E. Reumert. 1885.
 †J. Juvenalis Satirarum Libri Quinque. ed. C. Hermann. 1865.
 †K. Kärcher: Handbuch d. Mythologie d. klass. Alterthums. 1825.
 † — Handzeichnungen d. Mythologie d. klass. Alterthums. 1825.
 V. Klein: Det literære Venstre. 1887.
 †D. Koch: Undersøgelse om Nervus hypoglossus's Udspring. 1887.
 Kongl. Hof- og Statskalender for Kongeriget Danmark for Aaret 1888., udg. af S. Hennings.
 †V. Lange: Zur Operation der Choanalpolypen. 1887.
 †Ad. Langsted: Billeder af Fædrelandets Historie. 1887.
 P. Larrousse: Dictionnaire française. 1887.
 †V. Levy: Oldnordiske Læsestykker. 1887. (2. H.).
 †A. P. Linde: Meddelelser om de lærde Skoler med dertil hørende Realundervisning i Danmark i 1885, udg. 1887.
 Literatur-Revue, Tidsskrift, udg. af Sprogselskabet. 1887—88. (I. Kvartal Nr. 1—14; II. Kvartal 1—14; III. Kvartal 1—3).
 †P. Lorenzen: Om Behandlingen af den medfødte Klumpfods højere Grader. 1887.
 Love og Forordninger, udg. af O. Damkier og Fr. Kretz. 4. H. (1814—33). 5. H. (1834—49). 6. H. (1849—59).
 *Lucian's Werke, übers. v. A. Pauly. 1827 (1.—3. H.).

- Tr. Lund: Danmark-Norges indre Historie i XVI. Aarh.
1887 (8. Bog).
- †Lycurgi Oratio in Leocratem. ed. G. Blume. 1828.
- Chr. Lütken: Dijmphna-Togtets zoolog.-botaniske Ud-
bytte. 1887.
- *J. N. Madvig: Kortfattet græsk Metrik. 1867.
— Opuscula academica. 1887.
— Livserindringer. 1887.
- †Val. Martialis Epigramm. lib. ed. Schneidevin. 1866.
- Meddelelser fra det kgl. Gehejmearkiv for 1883—85, udg.
1886.
- P. Munk: David Livingstone. 1887 (1.—2. H.).
- J. Müller: Geschichte d. Sprachwissenschaft. 1887
(IV. B.).
- *Fr. Münster: Religion d. Karthager. 1821.
- *P. Ovidius Naso., ed. P. Merkel. 1866 (1.—3. vol).
- Norske Universitets- og Skoleannaler. 1887.
- Nuttall's Standard Dictionary of the engl. language. 1887.
- *Fr. Nutzhorn: De homeriske Digtes Tilblivelsesmaade.
1863.
- * — Om Danaidesagnet.
- * — De tabte Epopæer af den trojanske Sagn-
kreds.
- *J. Nørregård: Sorø og Viborg. 1881.
- * — Peder Skram og Elsebe Krabbe. 1881.
- †Oversigt over Videnskabernes Selskabs Forhandlinger
i 1884 og 1886 (1—3. H.).
- A. S. Paulsen: Det gamle Testament i Christi Taler.
1886.
- †Pausaniae Descriptio Graeciae. ed. J. C. Schubart. 1862
(1.—2. vol.).
- †Pausanias: Beschreibung v. Griechenland, übers. v. C.
Siebelis. 1829.
- A. Petermann: Mitteilungen aus J. Perths geograph.
Anstalt. 1887 (33 B. VI.—XII). 1888 (34 B.
I.—IV. H.).
- R. Petersen: Thomas Kingo og hans Samtid. 1888.
- Plauti Comoediae, ed. L. Ussing. 1887 (3. B.).
- †C. Ploetz: Fransk Læsebog. 1887.
- R. Rasmussen: Gallehus-Guldhornet. 1887.
- †G. Reiss: Udvikling af Tuberkulosens Pathologie før
og efter Opdagelsen af Tuberkelbacillen. 1886.

- Revue des deux mondes. 1887 (April—Decbr.). 1888
(Januar—April).
- *Rhetores Graeci. ed. S. Spengel 1853 (1.—3. vol.)
- H. M. Rosenørn: Grev Gert af Holsten. 1887 (8. H.).
- F. Rønning: Rasmus Christian Rask. 1887.
- T. Skat-Rørdam: Det nye Testament. 1887 (3. H.).
- Saml. til jydsk Topografi og Historie. 1887 (2. R. 1. B. 3. H.).
- *S. Schack: Bidr. til den danske Nations Karakteristik i Billeder fra Krigen 1848—50, udg. 1860.
- S. Schrøder: Adam Oehlschläger og den romantiske Skole. 1888.
- V. A. Secher: Kongens Retterthings Domme. 1610—13. (9de H.) 1886.
- *Seltsame Leiden eines Theater-Directors. Berlin. 1819.
- †O. Siesby: Til Minde om J. N. Madvig. 1887.
- †V. Skovby: Ledetraad i Verdenshistorien. 1887.
- Skrifter, udg. af Selskabet til hist. Kildeskrifters Oversættelse. 1886—87. (Nr. 51—58).
- Sløjdsagen i Danmark 1887 (2den Aarsberetning fra dansk »Sløjdforening«).
- Smaastykker, udg. af Selskabet til Folkeoplysningens Fremme. 1887—88. (4.—15. H.)
- *Q. Smyrnaei Posthomicum, lib. XIV. ed. A. Koechly. 1853.
- †H. Sommerfelt: Engelsk Læsebog. 1887.
- Studentersamfundets Smaaskrifter. 1887—88. (Nr. 47—67).
- †C. Suetoni Tranquilli quae supersunt omnia. ed. C. Roth. 1865.
- P. Svestrup: Rigsdagskalender. 1887.
- K. Sørensen: Araberne. 1888.
- *C. Tacitus: Agricolae Levned, overs. af A. Worm. 1838.
- * — ed. C. Halm. 1859 (1.—2. vol.).
- *Thanatos: Neununddreissigste Progr. z. Winckelmanns-feste d. archäolog. Gesellschaft zu Berlin, v. K. Robert. 1879.
- *Fem Digte af Theokritos, overs. af S. Müller. 1872.
- †J. Thomsen: Materiens Enhed. 1887.
- *Thucydides' Plataea, overs. af P. Colding. 1836.
- Tidsskrift, nordisk, för Vetenskap, Konst och Industri,

- utg. af Letterstedska Föreningen. 1887 4.—8. H.) 1888 (1.—2. H.).
 Tidsskrift, pedagogisk, utg. af E. Hult. 1887 (1.—12. H.) 1888 (1. H.).
 — for Physik og Chemi, udg. af A. Thomsen. 1887 (8. B. 5.—12. H.). 1888 (9. B. 1.—3. H.).
 — nordisk, for Filologi. 1887. (Ny Række. 7. B. 4. H. 8. B. 1.—2. H.).
 — historisk, udg. af den danske hist. Forening ved F. C. Bricka. 1887 (6. B. 3. H.). 1888 (1. B. 1. H.).
 — historisk, udg. af den norske hist. Forening. 1887 (2. R. 6. B. 1.—2. H.).
 Tilskueren, Maanedsskrift for Literatur, Samfundsvidenskab og almenfattelig videnskabelig Fremstilling, udg. af N. Neergaard. Aarg. 1887 (Maj—Decbr.) Aarg. 1888 (Januar—Marts).
 *R. Tørneblad: Om den rom. senatens nydaning efter konungavældets fall. 1878.
 †Udsigt over det philolog.—hist. Samfunds Virksomhed i Aarene 1856—82. (1.—11. H.).
 *J. L. Ussing: Prøve paa en Fremstilling af Grækernes og Romernes huslige og private Liv. 1863.
 † — Undervisningen hos Grækerne og Romerne. 1865.
 † — Om Grækerne og Romernes Huse. 1876.
 † — Et Bidrag til Forstaaelsen af Ordet *Vestibulum*. 1886.
 † — Et Par Bemærkninger over Virgils Stil. 1887.
 Vor Ungdom, Tidsskrift, udg. af H. Trier og P. Voss. 1887 (4.—6. H.). 1888 (1.—3. H.).
 *C. F. Wiberg: De Forn-Ariska folkens behandling af sina döda. 1877.
 C. Wilkens: Æsthetik. 1888.
 S. Wimmer: Rasmus Christian Rask. 1887.
 K. Wittich: J. Fr. Struensee. 1887.
 D. H. Wulff: Bidrag til Aalborg Stifts Historie i Slutningen af XVII. Aarh. 1887 (1. H.).

X.

Regler for Skolens daglige Orden.

1) Disciplene møde paa Skolen idetmindste 5 Minuter før Undervisningens Begyndelse.

2) Ingen Discipel maa forlade Skolen i Skoletiden uden Rektors Tilladelse.

3) Paa Vejen til og fra Skolen skulle Disciplene opføre sig sømmelig, ikke indlade sig i Kiv indbyrdes eller med andre Drengene, men begive sig lige til Skolen eller Hjemmet.

4) De skriftlige Arbejder, som ere forfattede hjemme, skulle Disciplene strax om Morgenen, inden de gaa op i Klassen, lægge i det ved Indgangen staaende Skab.

5) Disciplene skulle hver Dag i deres Pennalhuse medbringe de til Skrivning, Regning og Tegning fornødne Sager.

6) Alle deres Skolebøger skulle være forsynede med tydeligt Navn eller Mærke, ligeledes deres Gymnastiksko, Madkasse, Pennalhus, Lommetørklæde o. l.

7) Knive maa kun tages frem i Klassen, naar der er nødvendig Brug for dem, og aldeles ikke paa Legepladsen.

8) Disciplene maa ikke drive Handel med hinanden paa Skolen eller medbringe uvedkommende Bøger, Billeder el. desl.

9) Naar en Time er ude, forlade Disciplene dog ikke deres Pladser, førend Læreren har givet Tegn til Opbrud.

10) Al Støj eller unødvendigt Ophold paa Trapper eller Gange er forbudt.

11) Naar Klokken ringer efter Friminuterne, samler hver Klasse sig og gaar, naar Turen kommer til den, stille op i sit Værelse.

12) Disciplene maa ikke uden Tilladelse gaa ind i en dem uvedkommende Klasse.

13) Disciplene maa i Timerne ikke have Hænderne i Lommen eller under Bordet.

---

14) Duxen passer paa Klasseprotokollen og bringer de skriftlige Arbejder hjem til Læreren; den næstøverste hjælper ham. Han indfører hver Dag Lektierne i Lektiebogen.

Den hver Dag vxlende Ordensdux sørger for, at Kridt og Svamp er i sin Orden. Han fremlægger Skrivebøger, Tegnebøger og Tavler paa hver Discipels Plads, førend Skrive-, Tegne- eller Regnetimen begynder, og henlægger dem atter ved Timens Ophør i Skabet.

I Fritiden mellem hver Time tager han alle Papirstumper o. l. op fra Gulvet og lægger dem i Kassen.

---

15) Ved Skoletidens Ophør forlade Disciplene rolig deres Klasse og Skolegaarden, medtagende deres Bøger og øvrige Sager.

Dog forblive de Disciple, der i Dagens Løb have givet Anledning til Anke, i Klassen under Duxens Tilsyn, indtil Rektor er kommet tilstede og har undersøgt deres Forhold.

16) Duxen er den sidste, der forlader Klassen. Han maa sørge for, at alle Blækhuse ere lukkede. Hvis nogen Discipel har glemt Bøger, Pennalhus e. l., leverer Duxen det til en af de tilstedeværende Inspektører.

---

17) Disciplene skulle medbringe Seddel fra Hjemmet, naar de ikke maa komme ned paa Legepladsen eller

for en Tid ikke skulle deltage i Undervisning i Gymnastik eller Sang. Dog er Attest fra en Læge nødvendig, hvis Disciplen i længere Tid eller for bestandig vil være fri herfor.

XI.

Ministeriet har fastsat følgende Regler, som de offentlige lærde Skoler skulle følge ved indtrædende Sygdomstilfælde i Disciplens Hjem:

1) Under ordinære Forhold vil en Mæslingepidemi ikke medføre Nødvendigheden af at foretage Foranstaltninger fra Skolens Side eller af at nægte at modtage Børn fra Hjem, hvor Sygdommen er brudt ud, men det maa overlades Forældrene selv, hvis de ønske det, at holde Børnene fra Skolen for at sikre dem mod den Smitte, der mulig kunde paaføres dem i Skolen.

Skulde Epidemien blive ondartet, maa de overordenlige Forholdsregler, der bør tages, udgaa fra Myndighedens Sundhedsvæsenets Omraade.

Det samme gjælder om Kighoste. Skaalkopper. Røddiuger (røde Hunde), Faaresyge, Influenta, tyfoid og gastrisk Feber.

2) Hvad angaar Skarlagensfeber, da bør de Dicipler — ligesom ogsaa Lærere —, i hvis Hjem der findes Patienter med denne Sygdom, selv i den mildeste Form, formenes Adgang til Skolen, indtil de medbringe Lægeattest for, at hverken de selv, deres Klædningsstykker eller Gjenstande, som medføres i Skolen, kunne antages at medbringe Smitte.

Disse Regler blive ogsaa at følge overfor ondartede Hals sygdomme, Blodgang, exanthematisk Tyfus og Kopper.

3) Med Hensyn til den ondartede Betændelse i Øiets Bindehinde vil det være at iagttage, at saavel den Discipel, i hvis Hjem Sygdommen hersker, som hans Klassekammerater mindst to Gange ugentlig underkastes en Øjensvisitation til Sikkerhed for, at ingen af dem er bleven angreben af Sygdommen.

Ministeriet maa derhos, naar en Epidemi er udbrudt i Byen, anse det for ønskeligt, at Skolens Rektor offentlig opfordrer de Familier, som have Disciple i Skolen, til, saasnart Sygdommen viser sig i Hjemmet, derom at gjøre Anmeldelse for ham. Skulde der opstaa Tvivl om, hvorvidt Sygdommen skal henregnes til den ene eller anden af de ovennævnte Kategorier, eller der skulde blive Spørgsmaal om Tilstrækkeligheden af de trufne Foranstaltninger til at fjerne Disciplen fra al Omgang med de Syge i Hjemmet, maa Ministeriet henvise Rektoren til at konferere om Sagen med Fysikus eller Stadslægen.

Det er en Selvfølge, at hvis en Discipel skulde møde paa Skolen angreben af en af ovennævnte Sygdomme, eller Tvivl derom opstaaar, har Rektor strax at hjemsende ham og ikke paaany modtage ham uden fornøden Lægeattest.

XII.

I det nye Skoleaar 1888—89 bruges følgende Bøger:

(Disciplene anmodes om ikke at skrive deres Navn i de nye Bøger, førend de have vist disse til deres Pæglærere.)

A. Statsskolen.

VI. Kl. *Modersmaal*: Winkel-Horns Literaturhistorie, V. Kl. Rønnings. — VI. og V. Kl.: *Latin*: Horats ved Lembke; Seneca ved Gertz; Tacitus' *Historiæ* ved Heræus (3dje Udg.); *Madvigs carmina selecta*; Thomsens romerske Antikviteter. *Græsk*: Thriges Udvalg af Platon; Bergs Udvalg af Herodot; Homers *Iliade* og *Odyse*; Christensens græske Antikviteter. Et latinsk og et græsk Lexikon. *Fransk*: Michelsens og Barüels *Franske Læsestykker*; Gjeddes *franske Stiløvelser*. *Historie*: Thriges og Blochs *Lærebøger i Historie*; Bergs *Atlas*. *Engelsk*: Listovs *Ledetraad*, Afdl. I. og II.; Listovs *Læsestykker*, II. Afdl. (sidste Udg.). For VI. Kl. alene: Listovs Udvalg af

engelske Forfatteres Værker, II. *Oldnordisk*: Wimmers oldn. Grammatik og Læsebog (2den Udg.). *Naturlære*: VI. Kl. K. Schmidts Naturlære og Jørgensens Astronomi. V. Kl. Prytz' Naturlære. *Religion*: det nye Testamente paa Dansk.

IV. st. Kl. Latin og Græsk: Stykker af forskellige Forfattere efter nærmere Bestemmelse. Madvigs latinske Grammatik og græske Syntax. Iversens lat. Stiløvelser. 2den Udg. Bergs græske Formlære og Ordbog. C. Thomsens romerske Stats- og Privatliv. Fransk: Borrings *Études* (Alt sidste Udg.). Tysk: Jürs & Rungs *deutsche Dichter*. P. Hjorts tyske Læsebog. Kapers tyske Grammatik. Julius Petersens Arithmetik, 1ste og 2den Del, sammes Geometri. Lalandes Logarithmer. Bergs Opgaver, 1. Lützens Zoologi Nr. 2. Strøms *Begyndelsesgrunde i Plantelæren* (sidste Udg.). Blochs *Lærebog i Historie*, 1.—2. D. Granzows *Geografi* Nr. 2. Et Atlas. Bergs Atlas over den gamle Verden.

IV. Realkl. Fransk: Borrings *Études* (sidste Udg.). Tysk: Jürs & Rungs *deutsche Dichter*. P. Hjorts tyske Læsebog. Kapers tyske Grammatik (sidste Udg.). Julius Petersens Arithmetik, 1ste og 2den Del, sammes Geometri. Lalandes Logarithmer. Bergs Opgaver I. Lützens Zoologi Nr. 2. Strøms *Begyndelsesgrunde i Plantelæren* (sidste Udg.). Blochs *Lærebog i Historie*. 1.—2. Del. Granzows *Geografi*. Bergs Atlas over den gamle Verden. Et Atlas. Holtens *Naturlære*. Listovs Udvalg af engelske Forfattere. Hefte I. Bojesens danske Sproglære.

III. st. Kl. Latin: Ciceros *Taler* (Madvigs sidste Udg.). *Cæsar b. Gall.* ed. K. H. Whitte (2den Udgave). Iversens latinske Stiløvelser (2den Udgave). Madvigs latinske Grammatik. Græsk: Bergs *Forskole og Læsebog*, sammes græske Formlære (sidste Udgave). Thomsens romerske Antikviteter, Jensens latinske, Bergs græske Ordbog. Et dansk Test., Balslevs *Katechismusforklaring*, Assens's mindre *Bibelhistorie*. Arntzens og Thorsteinsons *nordiske Mythologi*. Julius Petersens Arithmetik, I. og II. Del, sammes Geometri. Bergs Opgaver, I. Lalandes Logarithmer. Borrings *Læsebog for Mellemlasserne*. Michelsens franske Stiløvelser, I. Afd. (sidste Udg.). Hjorts tyske Læsebog, prosaiske

Del (sidste Udg.). Kapers Grammatik (sidste Udg.). Lützens Zoologi Nr. 2. Strøms Begyndelsesgrunde i Plantelæren (sidste Udg.). Holtens Naturlære. Blochs Lærebog i Historie, 2den Del. Granzows Geografi Nr. 2. Et Atlas. Bergs Atlas over den gamle Verden.

III. Realkl. Et dansk Testament, Balslevs Katechismusforklaring, Assens's mindre Bibelhistorie. Arntzens og Thorteinsons nordiske Mythologi. Julius Petersens Arithmetik, 1—2 Del, sammes Geometri. Bergs Opgaver I. Lalandes Logarithmer. Borrings Læsebog for Mellemklasser (sidste Udg.). Michelsens franske Stiløvelser, I. Afd. Hjorts tyske Læsebog, prosaiske Del (sidste Udg.). Kapers Grammatik (sidste Udg.). Toepfers Udvalg. Engelsk: Listovs Læsestykker, Afdl. II. Blochs Lærebog i Historie, 2den Del. Granzows Geografi Nr. 2. Lützens Zoologi Nr. 2. Strøms Begyndelsesgrunde i Plantelæren (sidste Udg.). Holtens Naturlære. Et Atlas. Bergs Atlas over den gamle Verden.

II. st. Kl. Iversens Stiløvelser, 2den Udg.; Madvigs latinske Grammatik, Jensens latinske Ordbog. Dansk Ny Test. Balslevs Katechismusforklaring. Assens's mindre Bibelhistorie. Bojesens danske Grammatik. Borrings franske Læsebog for Mellemklasser, Michelsens Stiløvelser, Afd. I. Kapers tyske Læsebog for Mellemklasserne. Kapers Grammatik (sidste Udgave). Julius Petersens Arithmetik I. og II. Del, sammes Geometri. Bergs Opgaver, I. Lützens Zoologi Nr. 2. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler, I. Del. Granzows Geografi Nr. 2. Et Atlas. Bergs Atlas over den gamle Verden.

II. Realkl. Dansk Ny Testamente. Balslevs Katechismusforklaring. Assens's mindre Bibelhistorie. Bojesens danske Grammatik. Borrings franske Læsebog for Mellemklasser (sidste Udg.). Michelsens Stiløvelser, Afd. I. Kapers tyske Læsebog for Mellemklasser; sammes tyske Grammatik (sidste Udg.). Engelsk: Listovs Ledetraad, Afd. II.; sammes Læsebog, Afdl. I. Julius Petersens Arithmetik, 1.—2. Del; sammes Geometri. Bergs Opgaver I. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler, 1ste Del. Granzows Geografi Nr. 2. Lützens Zoologi Nr. 2. Et Atlas. Bergs Atlas over den gamle Verden.

I. st. Kl. Forchhammers lat. Læsebog (sidste Udg.). Madvigs latinske Grammatik (sidste Udg.). Et dansk Ny Test. Assens's mindre Bibelhistorie. Balslevs Katechismusforklaring. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 3. H. Bojesens danske Grammatik. Kapers tyske Læsebog for Mellemlklasserne. Sammes tyske Stiløvelser for Begyndere. Kapers Grammatik (sidste Udg.). Listovs franske Elementar bog I. Borrings Manuels de la langue fr. I. Brickas Lærebog i Historie, 1. D. Granzows Geografi Nr. 2. Bergs Atlas over den gamle Verden. Julius Petersens Arithmetik I. Del og sammes Geometri. Hansens Regnebog, III. D. Lützens Zoologi Nr. 2. Skolens Lovsangbog, 3die Udg. og Karakterbog.

I. Realkl. Et dansk Ny Testamente, Assens's mindre Bibelhistorie. Balslevs Katechismusforklaring. Dansk Læsebog og Agerskov, Nørregaard og Strøm, 3die Del. Bojesens danske Grammatik. Kapers tyske Læsebog for Mellemlklasser. Sammes tyske Stiløvelser for Begyndere og Grammatik (sidste Udg.). Listovs franske Elementar bog I. Borrings Manuels de la langue fr., Jung's franske Grammatik. Engelsk: Løkke: Engelsk Læsebog for Begyndere. Rossings lille engelske Formlære (sidste Udg.). Brickas Lærebog i Historie, 1ste Del. Granzows Geografi Nr. 2. Et Atlas. Bergs Atlas over den gamle Verden. Lützens Zoologi Nr. 2. Julius Petersens Arithmetik, 1ste D ; sammes Geometri. Hansens Regnebog, 3die Del. Skolens Lovsangbog, 3die Udg., og Karakterbog.

B. Elementarskolen.

Klasse III. Funch, Røgind og Warburgs danske Læsebog (sidste Udg.): Texter til tostemmige Fædrelandssange af V. Sanne; Kapers tyske Læsebog for Mellemlklasser; Kapers tyske Grammatik (sidste Udg.): Michelsen: Fransk for Begyndere; Brickas Nordens Historie sidste Udgave (første Udgave kan ikke bruges mere); Granzows lille Geografi (sidste Udg.); Lützens Naturhistorie Nr. 2; Balslevs Bibelhistorie (sidste Udg.)

og Luthers lille Katechismus; Schultz: Regnebog for Elementarskolen; Et Atlas; Skolens Lovsangbog og Karakterbog.

Kl. II. Funch, Røgind og Warburgs danske Læsebog (sidste Udg.); Texter til Fædrelandssange af V. Sanne; Tysk Læsebog for de første Begyndere af Kaper og Simonsen; Brickas Nordens Historie (sidste Udg.); Granzows lille Geografi (sidste Udg.); Feddersens »100 Dyr«; Balslevs Bibelhistorie (sidste Udg.); Schultz Regnebog for Elementarskolen; Sange ved den første Undervisning i Bibelhistorie; et Atlas; Skolens Lovsangbog og Karakterbog.

Kl. I. Dansk Læsebog af Funch, Røgind og Warburg (sidste Udg.); Texter til Fædrelandssange af V. Sanne; Tysk Læsebog for de første Begyndere af Kaper og Simonsen; Brickas Nordens Historie (sidste Udg.); Granzows lille Geografi for de første Begyndere (sidste Udg.); Balslevs Bibelhistorie (sidste Udg.); Schultz's Regnebog for Smaaskolen og Elementarskolen; Sange ved den første Undervisning i Bibelhistorie; Feddersens »100 Dyr«; et Atlas; Skolens Lovsangbog og Karakterbog.

C. Smaaskolen.

Ældste Afdeling. Dansk Læsebog ved Joakim Larsen, 2den Del, A. Børnesange og Lege, samlede af M. E. Mathiesen. Balslevs Bibelhistorie. Sange ved den første Undervisning i Bibelhistorie. En Tabel. Et Atlas. Schultz's Regnebog for Smaaskolen.

Mellemste Afdeling. Bredsdorffs Læsebog (sidste Udg.). Børnesange og Lege, samlede af M. E. Mathiesen. Sange ved den første Undervisning i Bibelhistorie. En Tabel. Schultz's Regnebog for Smaaskolen. Danmarks Kort.

Yngste Afdeling. Bredsdorffs Billed-ABC. En Tabel. En Tavle.

XIII.

Meddelelse til Forældre og Værger.

Ifølge Ministeriets Skrivelse af 22de Febr. d. A. kan Frederiksborg Skole forvente Bemyndigelse meddelt til fra det nye Skoleaar af at optage Disciple i 1ste og 2den studerende Klasse for at forberede dem til at underkaste sig ved Skolen Examen i den matematik-naturvidenskabelige Retning i 1893 og 94, naar et nogenlunde rigeligt Antal Disciple melde sig til Deltagelse i den paagjældende Undervisning.

XIV.

Tidstavle for Prøverne.

A. Afgangsprøverne.

1. Den skriftlige Afgangsprøve.

Mandag den 11te Juni.			Kl.	Tid.	Fag.
Kl.	Tid	Fag.	4. R.	8—12.	Geometri.
6.	8—12.	Dansk Stil, bunden Opg.	4. R.	4—8.	Overs. fra Engelsk.
5.	8—12.	Dansk Stil, bunden Opg.			
4. St.	8—12.	Dansk Stil.			
4. R.	8—12.	Dansk Stil.			
6.	4—8.	Overs. f. Lat.			
5.	4—8.	—			
4. St.	4—8.	Arithmetik.			
4. R.	4—8.	—			
Tirsdag den 12te Juni.					
4. St.	8—12.	Geometri.			

Onsdag den 13de Juni.		
6.	8—12.	Fransk Stil.
5.	8—12.	—
4. St.	8—12.	Latinsk Stil.
4. R.	8—12.	Regning.
6.	4—8.	Dansk Stil, fri Opgave.
5.	4—8.	Dansk Stil, fri Opgave.

2. Den mundtlige Afgangsprøve.

Fredag den 22de Juni.

Kl.	Tid.	Fag.
6. ₁	4.	Græsk.

Lørdag den 23de Juni.

6. ₂	4.	Græsk.
-----------------	----	--------

Tirsdag den 26de Juni.

4. St.)	10.	Geografi.
4. R.)		
4. R.		

Onsdag den 27de Juni.

6.	8.	Historie.
----	----	-----------

Torsdag den 28de Juni.

4. R.	10.	Fransk.
6. ₁	3.	Dansk og Old- nordisk.

Fredag den 29de Juni.

6.	8.	Fransk.
6. ₂	4.	Dansk og Old- nordisk.

Lørdag den 30te Juni.

4. St.)	8.	Mathematik.
4. R.)		
4. St.)	3.	Mathematik.
4. R.)		

Mandag den 2den Juli.

Kl.	Tid.	Fag.
4. St.	8.	Fransk.
4. R.	4.	Naturhistorie.

Tirsdag den 3dje Juli.

6.	10.	Naturlære.
4. St.	4.	Dansk.

Torsdag den 5te Juli.

4. St.	8.	Tysk.
--------	----	-------

Fredag den 6te Juli.

6. ₁	10.	Latin.
6. ₂	4.	Latin.

Lørdag den 7de Juli.

4. R.	9 ₃₀ .	Engelsk.
4. R.	3.	Dansk.
4. St.	4.	Græsk.

Mandag den 9de Juli.

4. St.	8.	Latin.
4. R.	4.	Tysk.

Tirsdag den 10de Juli.

6. ₁	8.	Engelsk.
4. St.	8.	Naturhistorie.
6. ₂	12.	Engelsk.

Onsdag den 11te Juli.

4. St.	8.	Historie.
4. R.	4.	Naturlære.

B. Aarsprøverne.*1. Skriftlig Aarsprøve.***Mandag den 25de Juni.**

Kl.	Tid.	Fag.
3. St.	8—11.	Dansk Stil.
3. R.	8—11.	—
2. St.	8—11.	Regning.
2. R.	8—11.	—
1. St.	8—11.	Dansk Stil.
1. R.	8—11.	—
A ₁ .	8—10.	—
A ₂ .	8—10.	—
B ₁ .	8—10.	—
B ₂ .	8—10.	—
C.	8—10.	—
1. R.	12—2.	Engelsk Stil.
A ₁ .	11—2.	Regning.
A ₂ .	11—2.	—
B ₁ .	11—1.	—
B ₂ .	11—1.	—
C.	11—1.	—
3. St.	4—7.	Arithmetik.
3. R.	4—7.	—
2. St.	4—7.	Tysk Version.
2. R.	4—7.	—
1. St.	4—6.	—
1. R.	4—6.	—

Tirsdag den 26de Juni.

3. St.	8—11.	Lat. Version.
3. R.	8—11.	Eng. Version.
2. St.	8—10.	Arithmetik.
2. R.	8—10.	—
1. St.	8—10.	—
1. R.	8—10.	—

Kl.	Tid.	Fag.
A ₁ .	8—10.	Diktat.
A ₂ .	8—10.	—
3. R.	12—2.	Regning.
2. St.	12—2.	Lat. Version.
3. St.	4—7.	Geometri.
3. R.	4—7.	—
2. St.	4—7.	Latinsk Stil.
2. R.	4—7.	Engelsk Stil.
1. St.	4—6.	Fransk Stil.
1. R.	4—6.	—
1. r.	4—6.	Dansk Stil II.

Onsdag den 27de Juni.

4. St.	8—11.	Lat. Version.
3. St.	8—11.	Latinsk Stil.
3. R.	8—11.	Tysk Version.
2. St.	8—11.	Geometri.
2. R.	8—11.	—
1. St.	8—11.	Regning.
1. R.	8—11.	—
2. St.	12—2.	Fransk Stil.
2. R.	12—2.	—
2. r.	12—2.	Dansk Stil II.
4. St.	4—7.	Fransk Stil.
3. St.	4—7.	—
3. R.	4—7.	— Stil.
3. r.	4—7.	Dansk Stil II
2. St.	4—7.	Dansk Stil.
2. R.	4—7.	—
1. St.	4—6.	Latinsk Stil.
1. R.	4—6.	Eng. Version.

2. Mundtlig Aarsprøve.

Fredag den 29de Juni.

Kl.	Tid.	Fag.
5.	8.	Dansk og Old-nordisk.
3. R ₁ .	8.	Tysk.
2. R.	8.	Arithmetik.
1. St. ₁ .	8.	Geografi.
2. St.	12.	—
1. R ₁ .	12.	Geometri.
3. St.	5.	Fransk.
3. R ₂ .	5.	Tysk.
1. R ₂ .	5.	Historie.

Lørdag den 30te Juni.

3. St.	8.	Latin.
2. St.	8.	Naturhistorie.
1. St. ₁ .	8.	Historie.
3. R ₁ .	12.	Engelsk.
2. R.	12.	Religion.
1. St. ₁ .	12.	Geografi.
3. R ₂ .	5.	Engelsk.
2. St.	5.	Latin.
1. R ₁ .	5.	Religion.

Mandag den 2den Juli.

5.	8.	Tysk.
3. R ₁ .	8.	Naturhistorie.
2. R.	8.	Historie.
1. R ₂ .	8.	Geometri.
3. R ₂ .	12.	Religion.
2. St.	12.	Historie.
1. St. ₁ .	12.	Arithmetik.
1. St. ₂ .	12.	Dansk.
3. St.	5.	Græsk.
1. R.	5.	Fransk.

Tirsdag den 3dje Juli.

5.	8.	Engelsk.
3. St.	8.	Historie.

Kl.	Tid.	Fag.
1. St. ₁ .	8.	Religion.
3. R.	12.	Fransk.
2. St.	12.	Tysk.
1. St. ₂ .	12.	Historie.
3. R ₁ .	5.	Naturlære.
2. R.	5.	Fransk.
1. R ₁ .	5.	Historie.

Onsdag den 4de Juli.

Kl.	Tid.	Fag.
5.	8.	Latin.
3. St.	8.	Arithmetik.
3. R ₂ .	8.	Naturhistorie.
2. R.	8.	Geografi.
1. R ₂ .	8.	Tysk.
3. St.	12.	Geografi.
2. St.	12.	Dansk.
1. St. ₁ .	12.	Latin.
1. R ₁ .	12.	Arithmetik.
3. R ₂ .	5.	Dansk.
1. St. ₂ .	5.	Latin.

Torsdag den 5te Juli.

Kl.	Tid.	Fag.
5.	8.	Naturlære.
3. R ₁ .	8.	Historie.
1. R ₂ .	8.	Religion.
A ₂ .	8.	Naturhistorie.
C ₂ .	8.	Tysk.
3. St.	12.	Geometri.
3. R ₂ .	12.	Historie.
2. R.	12.	Dansk.
A ₁ .	12.	Naturhistorie.
B ₂ .	12.	Dansk.
C ₁ .	12.	Regning.
1. St. ₁ .	5.	Fransk.
1. R.	5.	Geografi.
A ₂ .	5.	Tysk.

Kl.	Tid.	Fag.
B ₁ .	5.	Historie.
C ₂ .	5.	Religion.

Fredag den 6te Juli.

Kl.	Tid.	Fag.
5.	8.	Historie.
3. St.	8.	Dansk.
1. R ₁ .	8.	Engelsk.
1. R ₂ .	8.	Arithmetik.
A ₁ .	8.	Geografi.
B ₁ .	8.	Dansk.
C ₂ .	8.	Regning.
3. R ₁ .	12.	Arithmetik.
2. R.	12.	Engelsk.
1. St. ₂ .	12.	Naturhistorie.
A ₁ .	12.	Dansk.
B ₂ .	12.	Historie.
3. R ₁ .	5.	Dansk.
3. R ₂ .	5.	Naturlære.
A ₁ .	5.	Religion.
A ₂ .	5.	Geografi.
C ₁ .	5.	Tysk.

Lørdag den 7de Juli.

Kl.	Tid.	Fag.
3. St.	8.	Religion.
3. R ₂ .	8.	Geografi.
1. St. ₂ .	8.	Geometri.
1. R ₁ .	8.	Dansk.
B ₁ .	8.	Tysk.
C ₂ .	8.	Geografi.
2. St.	12.	Arithmetik.
1. R.	12.	Naturlære.
A ₁ .	12.	Regning.
B ₂ .	12.	Geografi.
1. R ₁ .	5.	Naturhistorie.
1. R ₂ .	5.	Dansk.
B ₁ .	5.	Naturhistorie.
C ₁ .	5.	Dansk.

Mandag den 9de Juli.

Kl.	Tid.	Fag.
3. R ₂ .	8.	Arithmetik.
2. R.	8.	Tysk.
1. R ₂ .	8.	Geografi.
A ₂ .	8.	Dansk.
B ₂ .	8.	Naturhistorie.
B ₁ .	8.	Religion.
2 St.	12.	Fransk.
2. R.	12.	Geometri.
1. St. ₁ .	12.	Dansk.
1. St. ₂ .	12.	Religion.
A ₁ .	12.	Historie.
B ₂ .	12.	Tysk.
5.	5.	Fransk.
1. R ₂ .	5.	Naturhistorie.
A ₂ .	5.	Historie.
C ₁ .	5.	Naturhistorie.
C ₂ .	5.	Dansk.

Tirsdag den 10de Juli.

Kl.	Tid.	Fag.
1. St. ₂ .	8.	Arithmetik.
1. R ₁ .	8.	Tysk.
B ₂ .	8.	Regning.
C ₁ .	8.	Geografi.
3. St.	12.	Naturhistorie.
1. St. ₁ .	12.	Geometri.
A ₁ .	12.	Tysk.
B ₁ .	12.	Religion.
C ₁ .	12.	Historie.
3. R ₁ .	5.	Geografi.
1. St. ₂ .	5.	Tysk.
A ₂ .	5.	Religion.
B ₁ .	5.	Geografi.

Onsdag den 11te Juli.

Kl.	Tid.	Fag.
5.	8.	Græsk.
3. St.	8.	Tysk.
2. St.	8.	Religion.
1. St. ₁ .	8.	Naturhistorie.

Kl.	Tid.	Fag.	Torsdag den 12te Juli.		
C ₁ .	8.	Religion.	Kl.	Tid.	Fag.
C ₂ .	8.	Historie.	3. R ₂ .	8.	Geometri.
3. R ₁ .	12.	Geometri.	2. R.	8.	Naturlære.
1. St ₁ .	12.	Tysk.	B ₂ .	8.	Religion.
1. St ₂ .	12.	Fransk.	2. St.	12.	Geometri.
A ₂ .	12.	Regning.	2. R.	12.	Naturhistorie.
C ₂ .	12.	Naturhistorie.	B ₁ .	12.	Regning.
3. R ₁ .	5.	Religion.			
1. R ₂ .	5.	Engelsk.			
A.	5.	Fransk.			

C. Aarsprøven i Smaaskolen.

Torsdag den 12te Juli.			Fredag den 13de Juli.		
Kl.	Tid.	Fag.	Kl.	Tid.	Fag.
A.	3.	Regning.	A.	9.	Geografi.
C.	3.	—	B.	9.	Bibelhistorie.
B.	3.	Dansk.	B. og C.	10	Anskuelses-
A.	4.	Historie.			lære.
B.	4 ¹ / ₂ .	Regning.	A.	11 ¹ / ₂ .	Dansk.
C.	4 ¹ / ₂ .	Dansk.	C.	11 ¹ / ₂ .	Bibelhistorie.
A.	5.	Bibelhistorie.	B.	12 ¹ / ₂ .	Historie.

Under den mundtlige Prøve ere Disciple-
nes Haandarbejder fremlagte i Sløjdsalen.

Fredag den 13de Juli Kl. 1 Prøve i Sang.

— — — Kl. 2 — i Gymnastik.

Lørdag den 14de Juli Kl. 10 bekjendt-
gjøres Udfaldet af Examenene. Kl. 1 prøves nye
Disciple, hvorefter Ferien begynder.

Mandag den 20de August Kl. 8 begynder Under-
visningen i det nye Skoleaar for Statskolens og Ele-
mentarskolens Disciple, Kl. 9 for Smaaskolens.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Bekjendt-
gjørelsen af Prøvernes Udfald indbydes Disciplenes For-
ældre og Værger og Enhver, der har Interesse for disse
Skoler og deres Virksomhed.

C. BERG.

DEN GAMLE SKOLEGAARD.